UDENRIGSMINISTERIET

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Telefon +45 33 92 00 00
Telefax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
http://www.um.dk
Girokonto 3 00 18 06

Bilag	Journalnummer	Kontor	
1	400.C.2-0	EUK	11. juni 2009

SAMLENOTAT

Rådsmøde (miljø – miljødelen) den 25. juni 2009

Med henblik på mødet i Folketingets Europaudvalg den 19. juni 2009 – rådsmøde (miljø - miljødelen) den 25. juni 2009 - vedlægges Miljøministeriets notat om de punkter, der forventes optaget på dagsordenen.

MILJØMINISTERIET 10. juni 2009
EU og Internationalt politisk sekretariat

Samlenotat til Folketingets Europaudvalg om: Rådsmøde (miljø) den 25. juni 2009 - miljødelen

Rådsmøde (miljø) den 25. juni 2009		
1.	Forslag om industrielle emissioner (integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening - IPPC) (omarbejdning) *Politisk enighed* KOM (2007) 844 final	*Side 2*
2.	Forslag om rammedirektiv om beskyttelse af jordbunden *Fremskridtsrapport/evt. politisk enighed* KOM(2006) 232	*Side 27*
3.	Udkast til Rådskonklusioner om grønbog om bioaffald *Vedtagelse* KOM (2008) 811	*Side 48*
4.	Udkast til Rådskonklusioner vedrørende midtvejsevaluering af implementering af EU's Biodiversitetshandlingsplan og EU-strategi for invasive arter *Vedtagelse*	*Side 59*

PUNKT 1

Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv - Integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening (IPPC) (omskrivning af IPPC-direktivet m.fl.)

KOM (2007) 844 final

Politisk enighed

Revideret notat

Resume

EU-kommissionens forslag til et nyt IPPC-direktiv sammenskriver IPPC-direktivet med 6 andre overlappende industridirektiver til et enkelt direktiv om industrielle emissioner. IPPC-direktivet handler om at forebygge og begrænse luft-, vand- og jordforurening fra industrielle kilder i Europa. En lang række store virksomheder er omfattet af direktivet og skal miljøgodkendes efter direktivets principper om BAT (bedste tilgængelige teknik).

Formålet med forslaget er at styrke de gældende regler for bl.a. at sikre en mere ensartet anvendelse af det nugældende IPPC-direktiv, idet det indskærpes, at afgørelser, der fastsætter godkendelsesvilkår uden for BAT-området, skal begrundes og dokumenteres. Endvidere strammes de nuværende mindstekrav til emissionsgrænseværdier for kraftvarmeværker og store fyringsanlæg for at sikre de fremskridt, der er nødvendige for at nå målene i temastrategien for luftforurening. Desuden indføres der minimumsbestemmelser for tilsyn, revision af godkendelsesvilkår og virksomhedernes egenkontrol. Der tages også højde for miljøinnovation og støtte til etablering af pioneområder. Endelig udvides IPPC-direktivets anvendelsesområde med visse aktiviteter (f.eks. fyringsanlæg mellem 20 og 50 MW) og tydeliggøres i visse sektorer (f.eks. affaldsbehandling) for at gøre den aktuelle godkendelsespraksis mere ensartet og sammenhængende.

1. **Status**

Kommissionen sendte den 21. december 2007 ovennævnte forslag til Rådet. Rådssekretariatet sendte forslaget til medlemslandene på engelsk den 8. januar 2008. Direktivet forelå på dansk den 29. januar 2008. Forslaget har hjemmel i TEF artikel 175, og skal derfor vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter proceduren om fælles beslutningstagen i TEF artikel 251.

Kommissionen har anvendt en såkaldt *"Recast-teknik"*, der indebærer, at kun væsentlige ændringer til den oprindelige tekst er åben for diskussion. Væsentlige ændringer er fremhævet med grå farve i forslaget.

Europa Parlamentet har på plenarforsamlingen den 10. marts 2009 vedtaget ændringsforslag til Kommissionens forslag.

Der har været afholdt en række møder i rådets arbejdsgruppe i 2008 og 2009. På Rådsmødet den 4.-5. december 2008 blev fremlagt en fremskridtrapport, og på Rådsmødet d. 2. marts 2009 var forslaget til politisk drøftelse.

Der er den 5. februar 2008 fremsendt grundnotat til Folketingets Europaudvalg. Den 25. marts 2008 er fremsendt revideret grundnotat om sagen til Folketingets Europaudvalg. Et samlenotat om forslaget er oversendt til Folketingets Europaudvalg forud for samråd den 10. oktober 2008.

Endvidere er samlenotat om forslaget oversendt til Folketingets Europaudvalg forud for miljøministerens orientering om forslaget på møde i Folketingets Europaudvalg forud for Miljørådsmødet den 4. december 2008.

Der er endvidere oversendt samlenotat om forslaget forud for Miljørådsmødet d. 2. marts 2009.

2. Formål og indhold

Kommissionen angiver følgende hovedårsager til revisionen:

- Behovet for juridisk klarhed (”Better regulation”, jf. Lissabon Processen): Det overordnede formål er at revidere og samle syv eksisterende direktiver om industriemissioner i ét enkelt direktiv, herunder IPPC-direktivet. Ud over IPPC-direktivet drejer det sig om forbrændingsdirektivet (2000/76), direktivet om store fyringsanlæg (2001/80), direktivet om emission af organiske opløsningsmidler (1999/13) og tre direktiver rettet mod titanium-dioxid-industrien (78/176, 82/883 og 92/112). De tre sidstnævnte er ikke relevante for Regeringen. Kommissionen påpeger, at interaktionen mellem disse lovgivninger rejser en række spørgsmål vedr. omfanget, definitioner, operative krav, overvågning og rapportering fra medlemslandene.

- Fokus på at styrke implementeringen og gennemførelsen af de eksisterende industridirektiver i medlemslandene for at opnå et højere miljøbeskyttelsesniveau. Kommissionen peger bl.a. på, at kun ca. 50 % af de europæiske virksomheder, der er omfattet af IPPC-direktivet, er godkendt i overensstemmelse med direktivet. Dvs. der kan opnås store miljø- og sundhedsmæssige effekter ved at få de sidste 50 % med. I Danmark er næsten alle IPPC-virksomheder godkendt. Miljøministeriet har nylig fået oplyst, at der er et mindre antal virksomheder, primært husdyrbrug, der ikke er godkendt. Ved at præcisere særlige lovgivningsmæssige og tekniske spørgsmål vil forslaget desuden kunne bidrage til, at medlemsstaterne faktisk lever op til de tematiske strategier på vand- og luftområdet, ligesom der lægges op til at skabe incitamenter til nye teknologier.

- En generel målsætning om regelforenkling. Kommissionen peger på, at det er muligt at reducere de administrative byrder for virksomheder og myndigheder bl.a. ved at forenkle rapporteringsforpligtelser og kravene til egenkontrol.

Direktivet indeholder følgende væsentlige forslag:

A. Kravet om anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT) styrkes.

I 1996 vedtog EU IPPC-direktivet om godkendelse af større industrianlæg og intensive svine- og fjerkræbrug. Hovedprincippet i dette direktiv er, at forureningen fra virksomhederne skal begrænses til det, der er muligt ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, også kaldet “*BAT-princippet*”. Det betyder, at godkendelsesmyndigheden skal sikre, at de vilkår, som bliver stillet i godkendelsen, er baseret på den tilgængelige viden om bedste tilgængelige teknik (BAT). BAT-vurderingen baseres ikke mindst på de informationer og det materiale, der udsendes fra EU-Kommissionen i form af de såkaldte BREF-dokumenter (BAT-referencedokumenter). Disse dokumenter er resultatet af en omfattende informationsudveksling for hver enkelt branche, der samordnes af Det Europæiske IPPC-kontor i Sevilla. BREF-dokumenterne anbefaler ikke en bestemt teknologi.

Efter det gældende IPPC-direktiv *skal* disse dokumenter tages i betragtning ved myndighedernes godkendelse og senere revurdering af den enkelte virksomhed.

Kommissionen foreslår, at BREF-dokumenterne gøres bindende. BREF-dokumenterne er i praksis blevet anvendt meget forskelligt i Europa – ikke alle medlemslande har taget dem lige seriøst. Derfor foreslås det, at det klart og utvetydigt fremgår, at myndighederne skal anvende BREF-dokumentets anbefalinger om BAT, og at de som hovedregel ikke må fastsætte emissionsgrænseværdier, der overstiger de niveauer, som er forbundet med anvendelse af BAT som beskrevet i BREF-dokumenterne, og at der ikke skal tages lokale og individuelle hensyn.

Samtidig foreslås det, at Kommissionen fastsætter kriterier for, i hvilke tilfælde det er muligt at fravige BREF-dokumenterne. Eventuelle fravigelser skal desuden dokumenteres og gøres tilgængelige for offentligheden.

B. Skærpede minimumskrav til store fyringsanlæg.
Kommissionen foreslår, at for både nye og eksisterende fyringsanlæg med en samlet indfyret effekt på mere end 50 MW, som hovedregel skal gælde skrappere minimumskrav end de krav der gælder i dag. Minimumskravene afhænger af anlæggets alder og den samlede kapacitet.

Som noget nyt for ældre anlæg foreslås, at når røggas fra to eller flere særskilte fyringsanlæg udledes gennem én fælles skorsten, så anses denne kombination af anlæg for at være et enkelt fyringsanlæg, og emissionsgrænserne skal fastsættes ud fra den samlede kapacitet.

C. Skærpede minimumskrav til affaldsforbrændingsanlæg.
Kommissionen foreslår, at der fastsættes en europæisk standard for kontinuerte målinger for alle anlæg med mulighed for at lempe målekravene under visse betingelser. Desuden foreslås det, at anlæg, der medforbrænder affald, skal leve op til skærpede minimumskrav for udledning til luften.

D. Listen over IPPC-virksomheder udvides.
Kommissionen foreslår, at listen over godkendelsespligtige virksomheder bl.a. udvides med
- mindre fyringsanlæg med en samlet indfyret effekt fra 20 – 50 MW,
- alle anlæg til forgasning eller likvifaktion (fortætning) af brændsler,
- et mindre antal ikke-jernholdige metalstøberier
- kemiske anlæg, der anvender biologiske processer ved fremstillingen af kemikalier,
- kemiske anlæg, der fremstiller brændstoffer og smøreolier,
- anlæg til forbrænding af slam og andet ikke-farligt affald end husholdningsaffald,
- anlæg til nyttiggørelse af ikke-farligt affald (dvs. biologiske behandlingsanlæg, fysisk/kemiske behandlingsanlæg, slaggebehandlingsanlæg, anlæg til forbehandling af affald til medforbrænding og anlæg til behandling af metalskrot),
- anlæg til bortskaffelse af farligt affald samt udvidelse af antallet af anlæg, der nyttiggør farligt affald,
- produktion af træbaserede elementer som spånplader og fiberplader undtagen krydsfiner
- anlæg, der fremstiller dyrefoder,
- træimprægneringsvirksomheder
- et mindre antal fjerkræbrug.

Kommissionen skønner, at ændringerne vedrører ca. 4.400 virksomheder i EU.

E. Ændring af reglerne om den løbende revurdering af IPPC-virksomheder.
Efter de gældende regler skal godkendelser til IPPC-virksomheder løbende og mindst hvert 10. år tages op til revision og justeres i lyset af den teknologiske udvikling.

Kommissionen fastholder princippet om, at godkendelserne løbende skal revurderes, men foreslår for det første, at godkendelserne til IPPC-virksomheder skal revurderes senest 4 år efter at et BREF-dokument udsendes eller revideres. BREF-dokumenterne opdateres ca. hvert 6.-8. år.

For det andet foreslås det, at godkendelsesmyndigheden skal tage en meddelt godkendelse op til revision, hver gang der sker udviklinger i BAT, der muliggør betydelige nedbringelser af emissionerne, i modsætning til i dag, hvor godkendelsesmyndigheden kun er forpligtet til at tage godkendelsen op til revurdering ved væsentlige ændringer i BAT.

Endelig foreslås det, at godkendelsesmyndigheden skal tage en meddelt godkendelse op til revision, når det er nødvendigt at skærpe kravene i forhold til nye og skærpede miljøkvalitetskrav.

F. Krav til kortlægning af jordforurening.
Kommissionen foreslår, at virksomheder, der anvender farlige stoffer, skal foretage undersøgelser af kvaliteten af jord og grundvand, inden produktionen går i gang. Den dag produktionen ophører, skal virksomheden oprense jord og foretage eventuelle afværgeforanstaltninger, således at stedet mindst bringes tilbage til det niveau, der blev målt ved produktionens start. Desuden skal disse virksomheder løbende og mindst hvert 7. år udtage jord- og grundvandsprøver.

G. Virksomhedernes egenkontrol og afrapportering til myndighederne.
Kommissionen foreslår, at alle virksomhederne hvert år skal indsende en rapport til tilsynsmyndighed, der dokumenterer, at virksomheden overholder godkendelsens vilkår. I den rapport skal virksomheden desuden beskrive, hvordan virksomhedens indretning og drift forholder sig til det til enhver tid gældende BREF-dokument.

H. Krav til tilsynsmyndighedernes tilsyn
Kommissionen foreslår, at myndighederne forpligtes til følgende:

- Myndighederne skal udarbejde en tilsynsplan for alle virksomhederne, der omfatter en lang række specifikke vurderinger af bl.a. miljømæssige forhold, en vurdering af omgivelserne, krav til de rutinemæssige tilsyn, procedurer for ikke-rutinemæssige tilsyn.
- På baggrund af tilsynsplanen fastlægges et program for tilsynet, herunder frekvensen for tilsyn på den enkelte virksomhed. Hver virksomhed skal som minimum have et fysisk tilsyn hvert år, medmindre frekvensen kan nedsættes, hvis en konkret risikovurdering af det enkelte anlæg giver belæg for det.
- Desuden foreslås det, at der skal foretages ”uplanlagte” tilsyn i forbindelse med klager og forud for hver revurdering. Tilsynsmyndigheden udarbejder en rapport om tilsynet, som offentliggøres.

I. Mulighederne for at anvende generelle regler som supplement til godkendelsen.
Kommissionen foreslår, at det tydeliggøres, at det er muligt at erstatte vilkårene i en godkendelse med bindende standardvilkår, under forudsætning af, at standardvilkårene er baseret på BREF-dokumenterne, og at standardvilkårene revideres senest 4 år efter at en ny BREF-note vedtages.

J. Innovative teknologier fremmes
Kommissionen foreslår, at medlemslandene skal etablere incitamenter, der fremmer udviklingen af nye teknologier på virksomhederne. Kommissionen vil i den forbindelse fastlægge de nærmere redskaber til at fremme denne udvikling, ligesom Kommissionen vil opstille vejledende målsætninger for medlemslandene. For at fremme udviklingen af ny teknologi på virksomhederne foreslås det desuden, at virksomhederne i kortere perioder får lov til at afprøve ny teknologi, også selvom det medfører overskridelser af de gældende emissionskrav.

K. Adskillelse mellem dyrket areal og IPPC-husdyrbrug
Kommissionen foreslår, at det tydeliggøres, at der kan fastsættes generelle regler for udspredningsarealer af husdyrgødning på dyrkningsarealer, som ikke er en del af selve IPPC-husdyrbruget (staldanlægget).

L. Komité-procedure
Kommissionens forslag lægger op til at anvende komitologi til at fastsætte

- kriterier for at opnå undtagelser for brug af BAT ved miljøgodkendelse.
- kriterier til at bestemme frekvensen for de periodiske kontrolmålinger på IPPC-virksomheder
- kriterier for indhold i "baseline rapport" om kvalitet af jord og grundvand for virksomheder, der anvender farlige stoffer
- kriterier for vurdering af miljømæssige risici i forbindelse med tilrettelæggelse af tilsyn
- retningslinier for medlemsstaternes incitamenter for at fremme innovative teknologier
- krav til medlemslandenes rapportering til kommissionen
- ændringer i en lang række tekniske bilag på basis af BAT.

3. Europa Parlamentets udtalelser

Europa Parlamentets miljøudvalg har den 22. januar 2009 stemt om ordfører Holger Krahmers udkast til betænkning om IPPC. Samtlige kompromisforslag i betænkningen samt nogle af de supplerende ændringsforslag blev stemt igennem, og det samlede forslag som ændret blev vedtaget med 47 for, 6 imod, mens 4 afstod fra at stemme.

Europa Parlamentet har på plenarforsamlingen d. 10. marts 2009 stemt om miljøudvalgets forslag samt supplerende ændringsforslag. Med 402 stemmer for, 189 stemmer imod og 54, der afstod fra at stemme, vedtog Parlamentet en udtalelse, der godkender Kommissionens forslag med en række ændringer. Stort set alle miljøudvalgets forslag til ændringer blev stemt igennem og kun få yderligere ændringer på mindre områder kom med. Parlamentets samlede ændringsforslag svarer således stort set til miljøudvalgets.

De for Danmark væsentligste punkter i Parlamentets ændringsforslag er: (Bogstaverne henviser til ovenstående gennemgang af direktivet.)

A. Kravet om anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT).
Parlamentet foreslår, at der etableres et "europæisk sikkerhedsnet" i form af grænseværdier mv. for væsentlige miljøaspekter for alle brancher, som ikke må overskrides, dvs. minimumsgrænseværdier. Dette er parallelt til den nuværende regulering af store fyringsanlæg og affaldsforbrændingsanlæg. Minimumsgrænserne skal ikke erstatte men supplere BREF-dokumenterne, og der foreslås samtidig stramning af formuleringerne om, hvornår der kan fraviges fra BAT.
Minimumskravene foreslås fastsat ved en komitéprocedure (forskriftsprocedure med kontrol) inden for 12 måneder efter offentliggørelsen af et BREF-dokument.

B. Skærpede minimumskrav til store fyringsanlæg
Der foreslås en række mindre ændringer, som udvider undtagelserne for de skrappere minimumskrav i Kommissionens forslag.

D. Listen over IPPC-virksomheder

For nogle af listepunkterne foreslås mindre ændringer af formuleringerne, herunder af grænserne for, hvornår virksomhederne medtages.

F. Krav til kortlægning af jordforurening.
Der foreslås en række ændringer, som lemper kravene til hvornår og hvordan kortlægning og monitering af jordforurening skal foregå. Endvidere foreslås, at Kommissionen, når ændringen af direktiv 2004/35/EF om miljøansvar træder i kraft, skal revurdere reglerne i dette direktiv og sikre sammenhæng.

G. Virksomhedernes egenkontrol og afrapportering til myndighederne.
Der er generelt fokus på at lette de administrative byrder i forslaget, herunder at ændre frekvensen af rapportering fra 12 måneder til 24 måneder, dog 12 måneder, hvis der er konstateret en overtrædelse af vilkårene i godkendelsen.

H. Krav til tilsynsmyndighedernes tilsyn
Det foreslås, at tilsynsfrekvensen generelt ændres fra 12 måneder til 18 måneder, dog oftere hvis der har været overtrædelser, og til 24 måneder hvis en systematisk vurdering har konstateret en lav miljømæssig risiko. Her kan det indgå i vurdering, om virksomheden er EMAS-registreret.

4. Nærhedsprincippet

Kommissionen begrunder for det første forslaget med, at de fleste industriemissioner (for eksempel til luft og vand) er grænseoverskridende, og at de enkelte medlemslande ikke kan løse forureningsproblemerne alene. Forslaget videreführer derfor, at der skal fastsættes minimumskrav for begrænsning af de væsentligste industriemissioner overalt i Fællesskabet.

For det andet er et af hovedformålene med forslaget at forenkle de gældende regler, således at de enkelte medlemslande bedre kan gennemføre og overholde direktiverne i praksis. Forslaget indeholder de overordnede rammer for reguleringen af industriemissioner, men overlader det til medlemsstaterne at finde den bedst egnede form i hvert enkelt medlemsland, under forudsætning af at minimumskrav overholdes.

Kommissionen konkluderer på denne baggrund, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Regeringens nærhedsvurdering
Da forslaget vedrører potentielt grænseoverskridende forurening samt vedrører ændringer og tilpasninger af allerede gældende EU regulering på området, finder Regeringen, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet, og kan således tilslutte sig Kommissionens vurdering.

5. Konsekvenser for Danmark

Gældende ret
De potentielt mest forurenende virksomheder i Danmark, herunder IPPC-direktivets husdyrbrug, skal miljøgodkendes. Kommunerne godkender og fører tilsyn med hovedparten af virksomhederne, mens de nye statslige miljøcentre har ansvaret for de mest miljøtunge af industrivirksomhederne.

Godkendelsespligtige virksomheder må ikke etableres, ændres eller udvides uden en miljøgodkendelse. Godkendelsen fastlægger de detaljerede vilkår for virksomhedens drift og for virksomhedens emissioner af eksempelvis støj, røg og spildevand etc. Herudover fastsættes vilkår for virksomhedens egenkontrol, dvs. vilkår der pålægger virksomheden at dokumentere, at

virksomheden overholder miljøgodkendelsens emissionsgrænseværdier eller støjkrav f.eks. i form af løbende eller årlige målinger.

Godkendelsessystemet er opdelt i tre niveauer:

- Bilag 1-virksomheder skal igennem den mest omfattende procedure og vurdering.
- Bilag 2-virksomheder er omfattet af et forenklet godkendelsessystem.
- For visse bilag 2-virksomheder er der udarbejdet standardvilkår.

Bilag 1-virksomhederne, der bl.a. omfatter IPPC-virksomhederne (de (i)-mærkede virksomheder), skal godkendes på baggrund af en integreret vurdering af alle påvirkninger (affald, forurening af luft, vand og jord, støj, risici ved større oplag etc.). For at få en godkendelse kræves det, at der anvendes den bedste tilgængelige teknik (BAT), og at bindende miljøkvalitetsnormer ikke overskrides. Herudover gælder der specielt for de (i)-mærkede virksomheder, at BAT-vurderingen skal tage udgangspunkt i de såkaldte BREF-dokumenter, at offentligheden skal inddrages forud for godkendelsen, og at godkendelserne regelmæssigt og mindst hvert 10 år skal revurderes.

Bilag 2-virksomhederne er omfattet af det forenklede godkendelsessystem, der udmærker sig ved, at virksomhederne bl.a. ikke skal fremsende en omfattende teknologiredegørelse.

For en række af Bilag 2-virksomhederne er der udarbejdet standardvilkår baseret på BAT, som erstatter den individuelle vurdering, som kommunerne ellers skulle foretage.

Den væsentligste retsvirkning af en miljøgodkendelse er, at virksomheden opnår retsbeskyttelse i en fredningsperiode på 8 år mod nye krav. Skærpelser af vilkårene kan dog finde sted inden udløbet af retsbeskyttelsesperioden, hvis det f.eks. viser sig, at der med ny teknologi kan opnås væsentlige miljøforbedringer for meget lave omkostninger.

Affaldsforbrændingsanlæg og store fyringsanlæg, der er omfattet af IPPC-direktivet, er underlagt BAT-princippet på linie med andre IPPC-virksomheder, men for disse er der herudover fastsat krav for indretning og drift, herunder emissionsgrænseværdier for luftemissioner, der som minimum skal lægges til grund ved reguleringen af disse anlæg.

For en lang række anlægstyper er der krav om, at udslippet af organiske opløsningsmidler skal begrænses mest muligt. Kravet gælder både for godkendelsespligtige virksomheder og virksomheder, der ikke skal godkendes, men som reguleres med påbud.

De husdyrbrug, der er omfattet af IPPC-direktivet, skal godkendes efter den såkaldte ”husdyrgodkendelseslov”, der trådte i kraft den 1. januar 2007. For disse husdyrbrugs vedkommende gælder tilsvarende regler som nævnt ovenfor for de (i)-mærkede virksomheder.

De 7 omfattede direktiver er gennemført således i Danmark:

IPPC-direktivet (96/61):
Hovedprincippet i direktivet er, at en række industrielle aktiviteter, som er nærmere specificeret i direktivets bilag I, ikke må etablere sig eller foretage udvidelser eller ændringer, før de har fået en miljøgodkendelse. Ved denne forhåndsgodkendelse skal virksomhedens forurening vurderes samlet og i sammenhæng, således at der kan træffes de bedste valg for miljøet som helhed, og således at man ikke bare flytter rundt på problemerne. Godkendelsen skal omfatte emissionsgrænseværdier for forurenende stoffer, og emissionsgrænseværdierne skal baseres på, at virksomheden anvender den bedste tilgængelige teknik (BAT). Den danske godkendelsesordning for miljøgodkendelser

indeholder krav, der sikrer at de virksomheder, der er omfattet af direktivet, også godkendes efter direktivets principper.

Direktivet er gennemført i Danmark med

- Lovbekendtgørelse nr. 1757 af 22. december 2006 (miljøbeskyttelsesloven)
- Bekendtgørelse nr. 1640 af 13. december 2006 om godkendelse af listevirksomhed (godkendelsesbekendtgørelsen)
- Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug.
- Bekendtgørelse nr. 648 af 18. juni 2007 om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug.

Forbrændingsdirektivet (2000/76):
Rådets direktiv 2000/76/EF af 4. december 2000 om forbrænding af affald fastsætter regler om indretning og drift af forbrændingsanlæg og medforbrændingsanlæg, herunder emissionsgrænseværdier, forbrændingsbetingelser og målemetoder. Direktivet er gennemført i bekendtgørelse nr. 162 af 11. marts 2003 om anlæg, der forbrænder affald. Bekendtgørelsen sikrer, at miljømyndighederne lægger direktivets krav til grund ved udstedelse af anlæggenes miljøgodkendelser.

Direktivet om store fyringsanlæg (2001/80)
Rådets direktiv 2001/80/EF af 23. oktober 2001 om begrænsning af visse luftforurenende emissioner fra store fyringsanlæg fastsætter emissionsgrænseværdier og egenkontrolvilkår for store fyringsanlæg. Direktivet er gennemført i bekendtgørelse nr. 808 af 25. september 2003 om begrænsning af visse luftforurenende emissioner fra store fyringsanlæg. Bekendtgørelsen sikrer, at miljømyndighederne lægger direktivets krav til grund ved udstedelse af en miljøgodkendelse.

Direktivet om emission af organiske opløsningsmidler – VOC-direktivet (1999/13)
Rådets direktiv 1999/13/EF om begrænsning af emissionen af flygtige organiske forbindelser fra anvendelse af organiske opløsningsmidler i visse aktiviteter og anlæg (VOC-direktivet) forpligter Danmark til at begrænse luftforurening med flygtige organiske forbindelser. Direktivet skal mindske udslippet af flygtige organiske forbindelser ved at begrænse industriens anvendelse af organiske opløsningsmidler. VOC-direktivet er gennemført med bekendtgørelse nr. 350 af 29. maj 2002 om begrænsning af emissionen af flygtige organiske forbindelser fra anvendelse af organiske opløsningsmidler i visse aktiviteter og anlæg.

Tre direktiver rettet mod titanium-dioxid-industrien (78/176, 82/883 og 92/112)
Rådets direktiv 92/112/EØF af 15. december 1992 om fastsættelse af nærmere regler for harmonisering af programmer for nedbringelse af forureningen fra affald fra titandioxidindustrien med henblik på at bringe den til ophør er gennemført ved bekendtgørelse nr. 832 af 15. oktober 1993 om forbud mod tilførsel og udledning af affald fra titandioxidindustrien til offentlige spildevandsanlæg, vandløb, søer eller havet.

De to andre direktiver er ikke gennemført i Danmark, da vi ikke har denne type virksomhed i Danmark.

Forslagets lovgivningsmæssige konsekvenser
Forslaget griber i et vist omfang ind i det gældende danske godkendelsessystem, og forslaget må forventes at skulle medføre følgende ændringer:

- Udvidelse af listen over IPPC- virksomheder.
- Flytning af en række affaldsbehandlende virksomheder og kraftvarmeproducerende anlæg mellem 20-50MW fra det forenklede godkendelsessystem til bilag 1 på

godkendelsesbekendtgørelsen.
- Ændring af reglerne om revision af godkendelser til bestående virksomheder.
- Væsentlig indskrænkning eller om nødvendigt ophævelse af de gældende regler om retsbeskyttelse.
- Udbygning af godkendelsesvilkår med krav om tilbageføring af virksomhedens areal til den oprindelige tilstand ved ophør af drift.
- Skærpede emissionskrav for store fyringsanlæg
- Ændring af de administrative håndhævelsesbestemmelser, således at driften af virksomheden skal standses, hvis overtrædelse af vilkår i godkendelsen medfører akut fare for sundheden eller miljøet.
- En lang række lovtekniske ændringer i øvrigt.

Forslaget griber i et vist omfang ind i de danske regler om grønne regnskaber. Forslaget har muligvis også sammenhæng med den gældende jordforureningslov.

Forslaget må antages at medføre, at følgende love og bekendtgørelser skal ændres:
- Lovbekendtgørelse nr. 1757 af 22. december 2006 af bekendtgørelse af lov om miljøbeskyttelse.
- Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug.
- Bekendtgørelse nr. 1640 af 13. december 2006 om godkendelse af listevirksomhed.
- Bekendtgørelse nr. 1515 af 14. december 2006 om visse virksomheders pligt til at udarbejde grønne regnskaber
- Bekendtgørelse nr. 162 af 11. marts 2003 om anlæg, der forbrænder affald
- Bekendtgørelse nr. 808 af 25. september 2003 om begrænsning af visse luftforurenende emissioner fra store fyringsanlæg
- Bekendtgørelse nr. 350 af 29. maj 2002 om begrænsning af emissionen af flygtige organiske forbindelser fra anvendelse af organiske opløsningsmidler i visse aktiviteter og anlæg
- Bekendtgørelse nr. 621 af 23. juni 2005 om begrænsning af emission af
- nitrogenoxider, uforbrændte carbonhydrider og carbonmonooxid mv. fra motorer og turbiner.

Forslagets økonomiske og erhvervsadministrative konsekvenser:
Kommissionen har ikke angivet de samlede økonomiske konsekvenser af forslaget. Kommissionen har koncentreret sig om en cost –benefit analyse på effekten af at stramme grænseværdierne for luftforurening fra store fyringsanlæg samt om at opgøre de administrative byrder og lettelser for erhvervslivet og medlemsstaterne. Andre økonomiske konsekvenser er forsøgt beskrevet i Impact Assessment, men ikke i deres helhed. For alle typer af anlæg, som medtages som nye anlægstyper under direktivet argumenter kommissionen med, at gevinsterne er større end omkostningerne. Man har dog kun for energianlæg fra 20MW-50MW forsøgt at beregne nettogevinsterne under forskellige forudsætninger.

Kommissionen angiver, at de samlede administrative lettelser til 105-255 mio. € pr. år som følge af direktivforslaget samt en handlingsplan, som skal lette medlemslandenes administrative byrder. Det vil dog variere fra medlemsland til medlemsland. Det skal bemærkes, at selve direktivforslaget isoleret set vil øge de administrative byrder for medlemslandene.

Kommissionen beregner, at der samlet vil kunne opnås en reduktion i de administrative byrder for virksomheder og myndigheder på i alt 32 mio. € pr. år i EU ved at gennemføre forslaget om at anvende kombinerede miljøtilladelser og strømlining af rapportering.

Forslaget om at udvide antallet af virksomheder omfattet af direktivet øger de administrative omkostninger for både virksomheder og myndigheder med knapt 20 mio. € pr. år, i alt 37 mio. € pr. år.

Forslagets dele om øget indsats for implementering af IPPC-direktivet samt øget tilsyn mv. beregnes til i alt 40 mio. € pr. år i EU, heraf ventes de 14 mio. € at belaste erhvervene.

Forslaget er koblet med en handlingsplan, der skal støtte medlemslandene i at reducere de administrative byrder på miljøområdet. Kommissionen vurderer, at der på EU-niveau kan spares 25 % eller 150-300 mio. € årligt i unødvendige administrative byrder. Endelig anfører Kommissionen, at en generel reduktion af erhvervenes administrative byrder på 25 % vil omsættes i en øget vækstrate i EU-landene.

Statsfinansielle konsekvenser
Forslaget forventes kun at have begrænsede statsfinansielle konsekvenser. Det er dog ud fra en forventning om, at det danske differentierede tilsyn kan opretholdes, og at kravet om mere fleksibel revurdering af virksomheder ikke vil ændre den samlede mængde revurderinger af miljøgodkendelser over tid.

Staten
Staten vil få en engangsudgift til at ændre love og bekendtgørelser, som vurderes til 1 årsværk. Direktivforslagets omdrejningspunkt er at gøre BREF-dokumenterne mere bindende i forbindelse med godkendelsesarbejdet. Indsatsen for at udarbejde og formidle BREF-dokumenterne har været meget nedprioriteret i Danmark i de seneste år. Der er behov for at styrke den centrale indsats for udarbejdelse og formidling af BREF-dokumenterne med 5 årsværk pr. år.

Kommunerne
Forslaget om at *udvide antallet af virksomheder omfattet* af direktivet vurderes til at berøre maksimalt ca. 500 bestående virksomheder i DK. De pågældende virksomheder har alle i forvejen en godkendelse. Derfor vil de øgede administrative byrder, der primært indbefatter forudgående offentlighed i forbindelse med revurdering eller en ny godkendelse, påhvile de kommunale myndigheder. Det vurderes samlet til 3-4 mio. kr. i overgangsperioden på 4-5 år, indtil alle de pågældende anlæg har fået en godkendelse efter IPPC-direktivet. Såfremt standardvilkår for de omfattede virksomheder kan videreføres evt. i modificeret form, vil det betyde, at ekstraudgifterne for godkendelsesmyndighederne vil kunne reduceres.

Forslagets regler om revurdering af godkendelser senest 4 år efter der er kommet et nyt BREF-dokument vil medføre, at virksomheder inden for det samme listepunkt skal have deres godkendelser revurderet inden for den samme periode. For husdyrbrug, som udgør den største gruppe af danske IPPC-virksomheder, vil dette være en stor sagsmængde. Miljøstyrelsens udarbejdelse af BAT-standardvilkår for husdyrbrug, vil imidlertid gøre det nemmere for godkendelsesmyndighederne at revurdere godkendelserne.

Erhvervsadministrative konsekvenser
Forslaget lægger op til mindre øgede erhvervsadministrative omkostninger i form af øget rapportering om overholdelse af vilkår i miljøgodkendelsen. Denne rapportering sker allerede i dag til tilsynsmyndigheden i henhold til den enkelte miljøgodkendelse, men der lægges op til mindre udvidelser.

Kommissionen har angivet de administrative omkostninger til 8 timer svarende ca. 3.900 kr. pr. rapport.

Samfundsøkonomiske konsekvenser.
Kommissionen har udarbejdet en vurdering af de samfundsøkonomiske konsekvenser af dele af forslaget. Især forslaget om at skærpe grænseværdierne for store fyringsanlæg vil netto medføre en positiv cost-benefit (7-128 mia.€ pr. år i EU).

Cost -benefitrapporten for store fyringsanlæg angiver, at Danmark har NOx-reduktionsomkostninger på ca. 650 mio.kr. årligt i forhold til direktivets krav. Der er ingen reduktionsomkostninger til SO_2 og partikler, da Danmark allerede overholder de foreslåede krav.

For at vurdere om Kommissionens rapport er dækkende for danske forhold, har COWI for Miljøstyrelsen vurderet de samfundsøkonomiske fordele og omkostninger ved strammere NOx-krav for store fyringsanlæg (>50 MW indfyret brændsel) med udgangspunkt i data for de enkelte el- og varmeanlæg. Størrelsen af omkostninger og benefits er dog forbundet med stor usikkerhed på det foreliggende datagrundlag.
COWI vurderer, at forslaget med stor usikkerhed vil bidrage til en selvstændig NOx-reduktion på omkring 1.700 tons NOx årligt fra 2016. Reduktionsomkostningerne er vurderet til ca. 40 mio. kr. årligt. Den gennemsnitlige enhedsreduktionsomkostning knyttet hertil er beregnet til omkring 23 kr. pr. kg. NOx ved benyttelse af såkaldte DeNOx-anlæg.

Følsomhedsanalyser viser, at reduktionsomkostningerne varierer mellem 30-50 mio.kr. årligt og benefit mellem ca. 30-110 mio. kr. årligt. Benefit er værdisat ud fra EU's CAFE-studie med en enhedsværdi på ca. 33 kr. pr. kg NOx baseret på værdien af tabt leveår. Der vil være en nettobenefit ved at gennemføre de skærpede grænseværdier for NO_x for store fyringsanlæg i Danmark.

Samlet set er konklusionen, at Kommissionens vurdering af årlige NOx-reduktionsomkostninger på 650 mio.kr. for Danmark synes betydeligt overvurderet. Den udførte analyse - på det foreliggende grundlag - peger på, at de reelle omkostninger snarere er 5-10 pct. heraf, nemlig i størrelsesordenen 30-50 mio.kr årligt. Heri indgår ikke virkningen af en evt. NO_x afgift. Der vil samlet set være en nettogevinst for Danmark ved at gennemføre de skærpede grænseværdier for store fyringsanlæg, da især reducerede emissioner i vores nabolande af SO_2, partikler og NO_x vil give en gevinst for Danmark.

Virksomhederne
De økonomiske omkostninger til at udarbejde en baseline rapport for jord og grundvandstilstand for visse virksomheder er ikke opgjort af Kommissionen. Dette kan dog være en betydelig engangsudgift for virksomheden. Det er vanskeligt at opgøre, hvad udgifterne vil være for danske virksomheder, da det ikke er defineret, hvad tilstandsrapporten skal indeholde og da definitionen af hvilke virksomheder, der er omfattet, er uklar. Det tilsvarende gælder for analyseudgifter til den periodiske jord og grundvandsmonitering mindst hver 7. år, som Kommissionen foreslår.

Omkostninger til reduktion af NO_x-udledning er som ovenfor nævnt overvurderet i Kommissionens cost-benefit rapport. COWI vurderer, at de reelle omkostninger for store fyringsanlæg er i størrelsesorden 30-50 mio.kr. årligt.

Forslagets ændrede regler om revurdering af godkendelser kan medføre omkostninger for virksomhederne, da reglerne kan medføre nye krav mindre end 8 år efter den seneste godkendelse, hvilket med visse undtagelser er den retsbeskyttelsesperiode, der gælder i dag.

Borgerne
De økonomiske konsekvenser for borgerne vil ikke være mærkbare.

Beskyttelsesniveau:
Det forventes, at Kommissionens forslag – specielt de øgede krav til reduktion af emissionerne til luft fra forbrændingsanlæg – vil have positive virkninger på miljøet i Danmark. En væsentlig del af denne effekt vil komme via reducerede emissioner i vore nabolande.

6. Høring

Rammenotatet har været udsendt i skriftlig høring i EU-Specialudvalget for miljø med frist til den 6. marts 2008. Der er indkommet følgende bemærkninger:

Dansk Industri, OFR og Bryggeriforeningen understreger, at bindende BAT-noter ikke må medføre, at myndighederne pålægger virksomhederne at anvende en bestemt teknologi. Der bør fortsat være metodefrihed.

Dansk Industri og Bryggeriforeningen understreger, at det er afgørende for virksomhederne, at virksomhederne kan foretage investeringer og afskrivninger i tillid til en langsigtet tidshorisont. Hvis virksomhederne risikerer nye eller skærpede krav med kort varsel eller hyppige ændringer, vil det i sig selv medføre en tilbageholdenhed med at foretage større og langsigtede investering.

DAKOFA og Landbrugsrådet ønsker præciseret i indstillingen, at BREF-dokumenterne får en sådan udformning, at de bliver operationelle for virksomhederne og godkendelsesmyndighederne. Endvidere ønsker Landbrugsrådet, at det tydeliggøres, at BREF'erne udarbejdes i et samarbejde mellem industri og myndigheder.

Affald danmark udtrykker bekymring over selve den juridiske procedure for vedtagelse af BREF-dokumenterne og anmoder om, at Regeringen lægger vægt på, at bindende bestemmelser bør være genstand for en demokratisk kontrolmekanisme.

Landbrugsraadet udtrykker forbehold overfor at medtage kvægbrug som aktivitet under direktivet. Dansk landbrug og Landbrugsraadet har den 14. oktober 2008 meddelt, at de støtter, at kvægbrug medtages under direktivet. Endvidere mener Landbrugsraadet, at Regeringen bør fokusere på de administrative byrder, der er forbundet med, at virksomhederne hvert år skal rapportere, om de lever op til BAT.

Forslaget blev udsendt i almindelig høring til 108 interessenter den 9. januar 2008. Ved høringsfristens udløb den 6. februar 2008 er der modtaget høringssvar fra 14 høringsparter: EnviNa Danmark (EN), Landbrugsraadet (LR), Dansk Landbrug (DL), Affald Danmark (AD), Force Technologi (FT), Bryggeriforeningen (BF), Dansk Energi (DE), Plastindustrien (PI), Dakofa (DA), Det Økologiske Råd (DØR), Oliebranchens Fællesrepræsentation (OFR), Dansk Fjernvarme (DFV), Dansk Industri (DI), Kommunernes Landsforening (KL).

Kommentarerne kan inddeles som følger:

Generelle bemærkninger fra høringsparterne.
DØR støtter forslaget.

PI støtter som udgangspunkt intentionerne om at forenkle eksisterende regler og sikre en bedre implementering af BAT og håndhævelse af reglerne i alle medlemslande. PI mener dog, at forslaget vil betyde stramninger i forhold til det danske godkendelsessystem og dermed betyde ekstra administrative og økonomiske byrder for virksomhederne. PI opfordrer derfor den danske regering til at arbejde videre med forslaget ud fra den forudsætning, at det veletablerede danske godkendelsessystem kan fastholdes.

DI støtter Kommissionens ønske om at styrke implementeringen af IPPC-reglerne i andre medlemslande ud fra det synspunkt, at det er helt uacceptabelt, at 50 % af de europæiske IPPC-virksomheder endnu ikke er godkendt, mens Danmark ligger helt i front med flest miljøgodkendte virksomheder. DI konstaterer, at forslaget bringer EU på omgangshøjde med Danmark, men understreger samtidig, at Dansk Industris tilslutning til forslaget er betinget af, at reglerne rent faktisk gennemføres og håndhæves i de øvrige EU-lande. DI kan således ikke støtte, at der stilles endnu skrappere krav, som risikerer kun at blive fuldt gennemført i lande som Danmark, der i forvejen er længst fremme med gennemførelsen. DI mener i øvrigt ikke, at der med styrkelsen af IPPC-direktivet er brug for de 6 sektordirektiver, som derfor foreslås ophævet med henblik på en yderligere forenkling af reglerne. DI tilslutter endvidere intentionen om at forenkle de eksisterende regler, men mener ikke, at forslaget i sig selv medfører administrative lettelser for virksomhederne, snarere tværtimod.

DE støtter Kommissionen i, at bedre styring af emissionerne fra europæiske IPPC-anlæg kan bidrage til, at målet om bedre luftkvalitet i Europa lettere nås. Dansk Energi er imidlertid ikke enig i hovedfilosofien i forslaget om at gøre BREF-dokumenterne mere bindende.

EN støtter forslaget, men med det forbehold, at en lang række problemer omkring udarbejdelsen af næste generation af BREF-er skal løses.

LR og DL støtter intentionerne i forslaget om at forenkle og afbureaukratisere reglerne, men mener at der ikke bør pålægges europæiske virksomheder så store krav, at det skader konkurrenceevnen i forhold til resten af verden. Trods de gode intentioner mener LR og DL, at forslaget burde lægge op til højere grad af forenkling end tilfældet er.

AD og OFR støtter Kommissionens intentioner om at sikre en mere ensartet implementering af de gældende direktiver, men sætter bl.a. spørgsmålstegn ved, om reduktionen af retsakter i sig selv bidrager til en bedre lovgivning. AD frygter snarere, at en så omfattende retsakt vil hæmme den teknologiske udvikling, fordi senere ændringer af direktivet er meget tidskrævende.

BF afviser forslaget med den begrundelse, at en sammenskrivning af 7 direktiver til ét ikke ses som en fordel i sig selv, ligesom der heller ikke ses nogen forenklinger eller lettelser for erhvervslivet i forslaget.

Ad A. Kravet om anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT) styrkes.
DI støtter forslaget om at styrke BAT-princippet under forudsætning af, at BREF-dokumenterne får en bedre kvalitet, og at den individuelle vurdering af godkendelsesvilkårene for den enkelte virksomhed ikke svækkes.

LR, DL og BF afviser forslaget om at styrke BREF-dokumenternes status, dels fordi virkeligheden er mere kompleks end hvad der kan sammenfattes i BREF-dokumentet – flere af BREF-erne er i dag meget omfangsrige og derfor meget uoverskuelige -, dels fordi BREF-dokumenterne som mere bindende dokumenter modvirker den teknologiske udvikling.

KL afviser også forslaget om, at BREF-noterne gøres bindende, og mener, at det bør fastholdes, at myndighederne har mulighed for at tage hensyn til lokale og individuelle forhold, ikke mindst fordi BREF-dokumenterne ikke kan være tilpasset forholdene i alle lande.

LR og DL påpeger endvidere, at der flere steder i forslaget er fjernet gældende tekst om, at der ved fastsættelsen af BAT skal tages hensyn til økonomi og den sandsynlige miljøeffekt.

BF afviser den foreslåede procedure for vedtagelse af BREF-dokumenterne, hvor Kommissionen selv rent administrativt kan vedtage og opdatere dokumenterne.

AD, FT, DA og DE afviser Kommissionens forslag om at tillægge BREF-dokumenterne bindende karakter. Afvisningen begrundes bl.a. med, at BREF-dokumenternes referenceniveauer, dvs. de niveauer, der kan opnås ved anvendelse BAT, vil blive anvendt som emissionsgrænseværdier, hvilket vil medføre risiko for overskridelser af udledningskravene med deraf følgende krav om, at driften skal lukke ned, også i tilfælde hvor problemet kunne løses uden nedlukning.

EN afviser umiddelbart at gøre BREF-dokumenterne bindende, medmindre en lang række forhold tydeliggøres, herunder, at det præciseres i direktivforslaget, at BREF-dokumenterne skal forsynes med standardiserede målemetoder.

Ad B. Skærpede minimumskrav til store fyringsanlæg.
DFV støtter forslaget om skærpede krav for anlæg over 50 MW, da de gælder alle anlæg i EU.

DE og DFV afviser forslaget om, at de gældende regler om, at anlæg, der kan benytte en fælles skorsten, regnes som et enkelt anlæg, udvides til også at omfatte eksisterende anlæg. Desuden afvises forslaget om, at små fyringsanlæg med fælles skorstensføring fremover skal matche samme emissionskrav som de store og højeffektive forbrændingskedler.

DE ønsker endvidere lempelser i grænseværdierne for NO_X for halmfyrede kedler og hjælpedampkedler, da disse ikke umiddelbart kan opgraderes med de-NOx-anlæg.

Ad C. Skærpede minimumskrav til affaldsforbrændingsanlæg.
DA støtter muligheden for at lempe målekravene under visse betingelser. Endvidere anføres, at betydningen af ændrede værdier til beregning af grænseværdier for medforbrændingsanlægs samlede emission bør vurderes i forhold til intentionerne om øget medforbrænding af affald på kulfyrede kraftværker.

Ad D. Listen over IPPC-virksomheder udvides.
DØR støtter forslaget om at udvide listen, men ønsker herudover, at kvægbrug og minkfarme af en vis størrelse skal omfattes af direktivet. Det skyldes, at visse kvægbrug og minkfarme udleder mere ammoniak end de svine- og fjerkræbrug, som er omfattet af direktivet.

AD og DA støtter udvidelsen af listen med flere affaldsbehandlende anlæg.
DFV støtter udvidelsen af listen med energianlæg mellem 20-50 MW under forudsætning af, at disse anlæg får lempeligere miljøkrav end BAT, da disse anlæg ikke vil kunne leve op til samme krav som anlæg større end 50 MW. Anlæggene anvendes normalt kun som reserve- og spidslastanlæg og har derfor begrænset drift, men de er væsentlige i forhold til det samlede billede af miljøeffektiv varmeproduktion i Danmark.

BF, DL og LR afviser forslaget om at inddrage energianlæg mellem 20-50 MW, fordi forslaget inddrager visse bryggerier og malterier, som i dag er omfattet af det forenklede godkendelsessystem og gartnerier med decentrale kraftvarmeværker under IPPC-reglerne.

DL afviser endvidere forslaget om at reducere grænsen for, hvornår fjerkræproduktion er omfattet.

KL gør opmærksom på, at udvidelsen af listen vil have afgørende betydning for den måde godkendelsesordningerne er organiseret på i Danmark. Udvidelsen vil også få økonomiske konsekvenser for kommunerne, såfremt der fremover skal foretages flere individuelle godkendelser i stedet for at anvende standardvilkår for udvalgte brancher.

Ad E. Ændring af reglerne om den løbende revurdering af IPPC-virksomheder.
DL, LR, BF, DE, OFR og AD afviser forslaget om, at godkendelsesbetingelserne skal tages op til fornyet overvejelse inden 4 år efter offentliggørelsen af et nyt eller revideret BREF-dokument, og foreslår i stedet, at forslaget justeres, således at den danske retsbeskyttelse på 8 år bibeholdes.

DI påpeger, at forudsætningen for at udvikle BREF-dokumenterne dynamisk er, at de gælder ved nyanlæg og efter en konkret vurdering for større anlægsændringer eller udvidelser, men ikke for bestående anlæg, som lever op til BAT-niveauet på anlægstidspunktet.

KL peger på, at kravet om hyppigere revurderinger, flere tilsyn samt udarbejdelse af planer og programmer for tilsynene vil medføre en betragtelig større opgavebyrde for kommunerne, hvilket må kompenseres kommunerne økonomisk.

Ad F. Krav til kortlægning af jordforurening
BF, PI, DI, OFR, LR og DL afviser både forslaget om udarbejdelse af en tilstandsrapport (baseline rapport) for jord og grundvand for nye og eksisterende virksomheder, som håndterer farlige stoffer, samt de periodiske målinger. DI anfører bl.a., at forslaget næppe har hjemmel i EU-traktaten, at det vil være uden miljøeffekt, og at det vil flytte virksomhedernes ressourcer fra miljøbeskyttelse til formålsløse jordforureningsundersøgelser. Endvidere anføres, at alle relevante industrigrunde i Danmark allerede er jordforureningskortlagt på vidensniveau 1 og 2.

DI foreslår, at reglerne fjernes fra forslaget, eller at der som minimum åbnes mulighed for at fravige dem ved at etablere tilsvarende beskyttelse i nationale regler. DL foreslår, at det specielt for den primære landbrugssektor præciseres, at dyrkningsfladen ikke er omfattet af reglerne om baseline rapport og periodiske målinger.

Ad G. Virksomhedernes egenkontrol og afrapportering til myndighederne.
PI er betænkelige ved forslaget om, at virksomhederne årligt skal rapportere om overholdelse af samtlige godkendelsesvilkår, herunder BAT, idet forslaget opfattes som en stramning og ekstra byrde for virksomhederne. Desuden vil det kunne modarbejde det danske arbejde med at forenkle bl.a. de grønne regnskaber.

AD, DL og LR afviser kravet om, at virksomheden årligt skal rapportere, om de lever op til BAT. AD fremhæver især affaldsforbrændingsanlæg, idet netop disse anlæg på trods af positive bidrag til integrerede affaldshåndteringssystemer mødes af stor modstand i mange medlemsstater.

Ad H. Krav til tilsynsmyndighedernes tilsyn
BF afviser forslaget om, at tilsynsrapporter skal offentliggøres, da rapporterne kan indeholde konkurrencefølsomme oplysninger.

PE afviser forslaget om, at der skal gennemføres et fysisk tilsyn på virksomhederne hver 12. måned med henvisning til, at det strider mod det differentierede tilsyn.

Ad I. Mulighederne for at anvende generelle regler som supplement til godkendelsen.
DI støtter forslaget om at fremme brugen af generelle regler/ standardvilkår som supplement til godkendelsen og ser det som en klar mulighed for at forenkle de danske godkendelser yderligere.

Ad J. Innovative teknologier fremmes
Ingen bemærkninger hertil.

Ad K. Adskillelse mellem dyrket areal og IPPC-husdyrbrug
LR og DL støtter forslaget om, at medlemsstaterne kan vælge at lade det dyrkede areal, hvor der udspredes husdyrgødning, der er produceret på et IPPC-husdyrbrug, være reguleret af generelle regler.

Ad L. Komité-procedure
KL og DI finder det bekymrende, at direktivforslaget giver kommissionen en lang række bemyndigelser til at udfylde væsentlige punkter i direktivet gennem kommitologiproceduren. KL og DI finder en række af disse beføjelser unødvendige og finder ikke, at proceduren sikrer, at væsentlige interessenter får mulighed for at bidrage til, at reglerne kan fungere i praksis.

AD afviser forslaget om, at kriterier for fravigelse af BAT fastlægges gennem kommitologi.

Sagen blev forelagt for miljøspecialudvalget den 23. september 2008 hvor der fremkom følgende bemærkninger:
Energi & Olieforum (tidl. Oliebranchens Fællesråd) bemærkede til "Forslagets økonomiske og erhvervsadministrative konsekvenser", at Kommissionen var lidt optimistiske i dens beregninger samt under de "Samfundsøkonomiske konsekvenser", at der ville være store udgifter i forbindelse med løbende monitorering.

Dansk Energi bemærkede til "Regeringens foreløbige generelle holdning", at i forbindelse med artikel 16.3 er det vigtigt både at have en top og bund i forhold til intervaller for emissionsnivauer i BREF-dokumenter.

Danmark skal lægge op til fleksibilitet i relation til den årlige driftstid for fyringsanlæg.

Danmark skal arbejde for, at virksomhederne er beskyttet mod nye udgiftskrævende krav de første 8 år.

Det Økologiske Råd bemærkede til "Regeringens foreløbige generelle holdning", at pelsdyrfarme burde inddrages under direktivet.

Dansk Landbrug bemærkede til "Regeringens foreløbige generelle holdning", at de ikke ønskede at husdyrbrug blev inddraget.

KL deltog ikke i mødet i specialudvalget men fremsendte følgende skriftlige kommentarer:

KL afviser forslaget om, at BREF-noterne gøres bindende, da tilsynsmyndigheden bør have mulighed for at tage hensyn til lokale og individuelle forhold. BREF-noterne kan ikke være tilpasset

forholdene i samtlige lande. Dette problem kunne delvist imødekommes ved at trække på lokale myndigheders kompetencer, under udarbejdelsen af BREF-noterne.

KL gør opmærksom på, at udvidelsen af listen vil have afgørende betydning for den måde godkendelsesordningerne er organiseret på i Danmark. Udvidelsen vil også få økonomiske konsekvenser for kommunerne, såfremt der fremover skal foretages flere individuelle godkendelser i stedet for at anvende standardvilkår for udvalgte brancher. KL forventer, at der vil blive taget højde for kommunernes ekstraudgifter i de almindelige økonomiske forhandlinger.

KL peger på, at kravet om hyppigere revurderinger, flere tilsyn samt udarbejdelse af planer og programmer for tilsynene vil medføre en betragtelig større opgavebyrde for kommunerne, hvilket må kompenseres kommunerne økonomisk. KL forventer, at der vil blive taget højde for kommunernes ekstraudgifter i de almindelige økonomiske forhandlinger. KL er enig i regeringens ønske om tilsynet i Danmark fortsat kan gennemføres som et differentieret tilsyn.

KL er enig i regeringens bekymringer i forhold til anvendelsen af komitéprocedurer. KL finder det bekymrende, at forslaget om at anvende komitologi til at fastsætte en lang række kriterier, giver kommissionen omfattende bemyndigelse til at udfylde væsentlige punkter i direktivet. Denne procedure vil placere politikere og lokale myndigheder på sidelinjen, og giver anledning til bekymring i forhold til eventuelle beslutningers gennemsigtighed.

Sagen blev forelagt for miljøspecialudvalget den 12. november 2008 hvor der fremkom følgende bemærkninger:

Formanden oplyste, at notatet blot var opdateret i forhold til sidste møde i specialudvalget.

Dansk Landbrug spurgte hvorvidt, der kommer barrierer omkring afbrænding af husdyraffald. Hertil svarede Miljøstyrelsen, at husdyrgødning fortsat er defineret som affald. Afbrænding af husdyrgødning skal følge reglerne i affaldsforbrændingsdirektivet. Forslaget til IPPC giver muligheder for at lempe målekravene ved affaldsforbrænding under særlige betingelser, og det støtter Danmark og ser gerne denne mulighed udvidet.

Danmarks Naturfredningsforening spurgte hvilke ændringer i husdyrlovgivningen, der skulle ske som følge af forslaget. Hertil svarede Miljøstyrelsen, at der vil komme en diffentiering i kravene til fjærkræ i lyset af de forskellige fjærkrætyper laver forskellig mængde gødning. Dette kan medføre justeringer i Danmark.

Videre spurgte Danmarks Naturfredningsforening, hvad Regeringen mente med, at vil have fokus på at lette de administrative byrder for erhvervslivet. Hertil svarede Miljøstyrelsen, at der er flere ekspler på administrative byrder for erhvervslivet, som ikke giver noget miljø. Formanden supplerede ved at bemærke, at Regeringen generelt ikke støtter administrative byrder, hvis der ikke er en fornuftig miljømæssig begrundelse.

Energi og Olieforum påpegede, at en af bevæggrundene for at ændre direktivet har været, at visse Medlemsstater har haft svært ved at overholde direktivets krav, og spurgte herefter, hvordan man ville sikre, at de Medlemsstater, som allerede har problemer med det nuværende direktiv, kommer på niveau i det nye direktiv, som indfører nye opstramninger. Til dette oplyste formanden, at hvis BREF-dokumenterne gøres bindende får man et stærkere håndhævelseshåndtag. Miljøstyrelsen svarede, at det kan diskuteres om det hjælper at sammenskrive 7 direktiver til 1 nyt, da sammenskrivningen ikke i sig selv ændrer selve implementeringen. Det kan dog måske gøre

reguleringen mere overskuelig. Videre svarede Miljøstyrelsen, at der i dag gøres meget for at forbedre implementeringen. Visse lande er under opsyn og der skal løbende indrapporteres om, hvor langt landene er i forhold til implementeringen.

DAKOFA spurgte hvordan man så på Europa-Parlamentets tanker om at indføre minimumsgrænser på BAT. Miljøstyrelsen oplyste, at man var i tænkeboks. Spørgsmålet er om man skal have et dynamisk system, eller om man ved at fastsætte minimumsgrænser, skal få bunden med.

Herudover har DANVA afgivet skriftlige kommentarer - herunder har DANVA medsendt baggrundsmateriale.

DANVA påpeger, at direktivets definition af nye anvendelsesområder kan rejse tvivl om hvorvidt kommunale renseanlæg er inkluderet under IPPC direktivets anvendelsesområde, idet listen over IPPC virksomheder udvides med bla. *anlæg til nyttiggørelse af ikke-farligt affald (dvs. biologiske behandlingsanlæg, fysisk/kemiske behandlingsanlæg, slaggebehandlingsanlæg, anlæg til forbehandling af affald til medforbrænding og anlæg til behandling af metalskrot)*: Kommunale renseanlæg har enheder til både biologisk behandling og fysisk-kemisk behandling af slam.

DANVA påpeger endvidere, at kommunale renseanlæg er ikke industrivirksomhed og er ikke i dag reguleret under IPPC direktivet. Inkludering af kommunale renseanlæg eller dele af de kommunale renseanlægs renseenheder, vil resultere i en betydelig ekstra administrativ byrde og i nogle tilfælde store anlægsinvesteringer for danske kommunale renseanlæg. Renseanlæg er allerede reguleret under Byspildevandsdirektivet og Miljøbeskyttelsesloven.

DANVA oplyser, at de gennem foreningens Europæiske brancheforening, EUREAU har arbejdet på at få tydeliggjort, at kommunale renseanlæg ikke er inkluderet under direktivets anvendelsesområde fsva. de biologiske slambehandlingsenheder, idet dette ikke fremgår på tilstrækkelig vis.

Miljøstyrelsen kan oplyse, at problemstillingen er blevet rejst i Rådets arbejdsgruppe og vil blive håndteret der.

Sagen blev forelagt for miljøspecialudvalget den 4. februar 2009, hvor der fremkom følgende bemærkninger:

DI erklærede vedrørende EU-Parlamentets miljøudvalgs forslag om European Safety Net, at man var tilfreds og enig i den danske holdning. DI lagde dog i den forbindelse vægt på, at en sådan ordning ikke blev for bureaukratisk.

DN henviste vedrørende BREF-dokumenterne til, at visse dele af industrien var skeptisk over for at bidrage med informationer til disse, hvilket kunne være et problem. Miljøstyrelsens ekspert svarede hertil, at BREF-dokumenterne skal gøres skarpere mht. fx målekrav og hvad der er omfattet, og nævnte at der for de eksisterende BREF-dokumenter har været tvivl om, hvad der har været lagt til grund for dokumenterne.

Dansk Energi erklærede sig også positiv over for European Safety Net, men nævnte at man var skeptisk over for brugen af komitologi i forbindelse hermed. Dansk Energi påpegede desuden i forbindelse hermed, at dansk holdning vedrørende BREF-dokumenterne burde skærpes, således, at der blev lagt "afgørende vægt" herpå.

Dansk Energi påpegede endvidere mht. store forbrændingsanlæg og forhandlingerne om implementeringsfristen herfor, at dansk holdning bør være implementering i 2016.

Formanden bemærkede hertil, at kompromisset formentlig ville blive år 2020. Mht. dansk holdning vedrørende BREF-dokumenterne udtrykte formanden bekymring over at skærpe holdningen i den retning, men at holdningen kunne ændres til "lægger særlig vægt på". Dansk Energi udtrykte tilfredshed hermed.

Landbrugsraadet udtrykte bekymring over, hvorvidt der ville blive tale om laveste fællesnævner i forbindelse med BAT og BREF-dokumenterne. Desuden gjorde Landbrugsraadet opmærksom på, at Folketinget pt. behandlede et lovforslag om grønne regnskaber.

Energi- og Olieforum støttede op om dansk holdning til BAT og BREF-dokumenterne, men udtrykte bekymring over, at syd- og centraleuropæsike medlemslande igen ville være bagud i forhold til Nordeuropa i implementeringen.

Formanden påpegede hertil, at vurderingen af, hvorvidt medlemslandene overholder deres implementeringsforpligtelser, er op til Kommissionen. Miljøstyrelsens ekspert nævnte i denne forbindelse, at der var tvivl om bundetheden af BAT og BREF i forslaget, men at Kommissionen til næste forhandlingsmøde ville fremlægge et papir med en nærmere gennemgang af graden af forpligtelserne i forslaget. Formanden nævnte hertil, at det var hans opfattelse, at BAT og BREF-dokumenterne i udgangspunktet efter forslaget må anses som juridisk bindende, dog med undtagelsesmuligheder.

Sagen blev forelagt for miljøspecialudvalget den 3. juni 2009, hvor der fremkom følgende bemærkninger:

Landbrugsrådet nævnte, at kravet om revurdering af godkendelser og overholdelse af nye krav inden 4 år efter en ny BREF ville ophæve den danske fredningsregel på 8 år, og at der kunne opstå problemer i forhold til afskrivninger af investeringer, hvilket burde afspejles i rammenotatets afsnit om de økonomiske konsekvenser. Landbrugsrådet påpegede endvidere i forhold til konsekvensafsnittet om kommunerne, at det heri burde oplyses, at der kunne opstå risiko for ophobning af sager hos kommunerne i forbindelse med revurdering af IPPC-godkendelser af husdyrbrug, som udgør en stor del af de danske IPPC-virksomheder. Landbrugsrådet påpegede desuden, at rådet gerne så, at det i direktivet blev præciseret, at landbrugsarealer ikke skal være omfattet af anvendelsesområdet. Endelig pegede Landbrugsrådet på, at det formentligt var en fejl, at husdyrbrug i afsnittet om de erhvervsadministrative konsekvenser er omtalt som nye IPPC-virksomheder.

Herudover har DANVA afgivet skriftlige kommentarer. DANVA har tillige medsendt tidligere fremsendt baggrundsmateriale.

DANVA henviser til sine tidligere fremsendte bemærkninger og foreslår samtidig en yderligere specificering ift. biologiske behandlingsanlæg og fysisk/kemiske behandlingsanlæg (under direktiv 91/271, byspildevandsdirektivet), således at disse kun er inkluderet under direktivets anvendelsesområde, når der alene er tale om bortskaffelsesoperationer. DANVA påpeger, at de biologiske behandlingsenheder til slam på kommunale renseanlæg er en integreret del af renseanlægget og har det ene almennyttige formål for øje at rense spildevand. Det er DANVA's opfattelse, at direktivets Annex 1, 6.10 ikke på tilstrækkelig vis udelukker kommunale renseanlæg fsva. de biologiske slambehandlingsenheder (under byspildevandsdirektivet), når der sammenholdes med direktivets Annex 1, 5.3. DANVA støtter derfor en ændring til Annex 1, 5.3, der eksplicit ekskluderer aktiviteter omfattet af byspildevandsdirektivet.

7. Forhandlingssituationen

Der er afholdt en række arbejdsgruppemøder i Rådet om forslaget. Formandskabet har valgt at gennemgå forslaget tematisk og har derfor opdelt forslaget i 7 emneområder, hvor de tilhørende artikler er blevet gennemgået.

På Rådsmødet 4. -5. december 2008 fremlagde Rådet en fremskridtsrapport, som gav anledning til kommentarer/diskussion. Nogle medlemsstater nævnte, at de var imod den styrkede rolle af BREFerne, flere efterspurgte yderligere fleksibilitet i Kommissionens forslag, og flere problematiserede de skærpede grænseværdier og de skærpede krav til store anlæg. Flere efterlyste endvidere en længere implementeringsfrist for eksisterende store fyringsanlæg. Andre bakkede op om Kommissionens forslag på de forskellige områder.

På rådsmødet d. 2. marts 2009 var forslaget til politisk drøftelse. Denne gav et mere positivt indtryk af medlemsstaternes holdning til direktivforslaget end kommentarerne på rådsmødet i december 2008. Et flertal af medlemslandene støttede BREF-dokumenternes styrkede rolle. Nogle medlemsstater problematiserede manglende oversættelser af BREF samt vedtagelsesproceduren for BREF'erne, ligesom en række medlemsstater pointerede, at BREF'ernes styrkede rolle forudsætter, at kvaliteten af BREF øges. Mange medlemsstater ønskede dog en fleksibilitet for medlemsstaterne til i konkrete godkendelser at lave undtagelser fra de beskrevne emissionsniveauer i BREF'erne. Rådet var generelt forbeholden eller skeptisk overfor øget fastsættelse af minimumskrav.
Mht. store fyringsanlæg støttede en del lande Kommissionens forslag, mens andre ønskede at udskyde ikrafttrædelsen af de nye krav til eksisterende anlæg til 2020, og et flertal støttede undtagelser i en overgangsperiode for eksisterende anlæg indtil 2020. Et flertal af medlemsstater støttede ikke inddragelse af fyringsanlæg mellem 20-50 MW i anvendelsesområdet.

Formandskabet har efterfølgende i rådsarbejdsgruppen foreslået, at den del af BREF-dokumenterne, der vedrører emissionsniveauer svarende til bedst tilgængelig teknik, skal vedtages via en komité-procedure (forskriftsprocedure med kontrol). Dette for at imødekomme kritikken af vedtagelsesproceduren for BREF'erne, som i dag vedtages af Kommissionen, og for sikre øget opbakning til mere bindende BREF-konklusioner vedrørende emissionsniveauer.

Der har desuden været løbende drøftelser af bestemmelsen om muligheden for undtagelser fra disse emissionsniveauer, som nogle lande ønsker at stramme op og andre ønsker at gøre mere fleksibel.

I forhold til de store fyringsanlæg har formandskabet udarbejdet et kompromisforslag, der indebærer en vis fleksibilitet for eksisterende anlæg ved:

- at medlemsstaterne gives mulighed for at indføre en national handlingsplan, hvor der forlanges en lineær reduktion af luftudledningerne i en overgangsperiode på 4 år,
- en ny opt-out mulighed, som svarer til den, der er i det nugældende direktiv for store fyringsanlæg - dog således at anlæg, som anvender den nuværende opt-out mulighed ikke kan forlænge denne, samt
- en mulighed for at overholde en afsvovlingsgrad i stedet for en emissionsgrænseværdi for SO_2.

Flere lande ønsker dog yderligere fleksibilitet.

Samtidig foreslår formandskabet, at kravene til nye store fyringsanlæg fremrykkes, så de gælder fra 2 år efter direktivets vedtagelse.

Derimod foreslås, at udvidelsen af anvendelsesområdet med energianlæg på 20-50 MW ændres til, at Kommissionen inden udgangen af 2012 skal vurdere behovet for regulering af luftudledningerne fra disse anlæg.

Hvad angår kravene til jord- og grundvandsundersøgelser er nogle lande kritiske overfor kravet om ”baseline report” og periodisk monitering af jord og grundvand på alle virksomheder, der håndterer farlige stoffer. En række lande er imidlertid grundlæggende enige i konceptet i Kommissionens oprindelige forslag.

Desuden kan det nævnes, at formandskabet under forhandlingerne har udfoldet forslagets bestemmelser vedrørende forebyggelse af uheld og begrænsning af følgerne af uheld. Formandskabets forslag indebærer bl.a., at medlemslandene skal sikre, at operatøren øjeblikkeligt begrænser de miljømæssige konsekvenser og forebygger yderligere uheld og hændelser samt at den kompetente myndighed kræver, at operatøren foretager yderligere relevante tiltag, der efter den kompetente myndigheds opfattelse er nødvendige for at begrænse de miljømæssige konsekvenser og forebygge yderligereuheld og hændelser. Disse bestemmelser omfatter flere forureninger end de miljøskader, der er omfattet af miljøansvarsdirektivet, og bestemmelserne indeholder ikke (eksplicit) de undtagelser, der gælder efter miljøansvarsdirektivet om f.eks. ”forcemajeure” situationer. ”Regeringen har anmodet Kommissionen og formandskabet om at afklare blandt andet forholdet til miljøansvarsdirektivets regler samt de foreslåede reglers rækkevidde.

I forhold til husdyrbrug indeholdt Kommissionens oprindelige forslag en bestemmelse om, at spredning af husdyrgødning uden for anlægsområdet også var omfattet af direktivets bestemmelser om fastsættelse af vilkår i godkendelsen på basis af BAT, dog med en mulighed for at fastsætte disse krav i andre foranstaltninger end en godkendelse. Pga. modstand fra nogle lande er denne bestemmelse nu udtaget af direktivet og erstattet af en bestemmelse om at Kommissionen inden udgangen af 2012 skal vurdere behovet for regulering på området.

8. Regeringens generelle foreløbige holdning

Generelt

Regeringen hilser Kommissionens forslag velkomment, især de elementer der sikrer et højere miljø- og sundhedsbeskyttelsesniveau i EU. Regeringen er enig i behovet for en forenkling af de direktiver, der vedrører industrielle udledninger, herunder IPPC-direktivet, og at området bør strammes op, således at der er lige konkurrencevilkår i hele EU. Regeringen har dog vanskeligt ved at finde de administrative forenklinger i direktivforslaget i forhold til Danmark, og Regeringen vil derfor i forhandlingerne have stor fokus på at lette de administrative byrder for erhvervslivet.

Regeringen kan overordnet støtte hovedprincipperne i forslaget:

Regeringen er generelt positiv over for forslaget om at styrke BREF-dokumenterne anvendelse, der bl.a. har til hensigt at tvinge alle medlemslande til at anvende BREF-dokumenterne. Regeringen har noteret sig, at Kommissionen vil iværksætte en handlingsplan for perioden 2008-2010, hvor der vil blive sat ekstra pres på medlemslandene for at leve op til det nuværende IPPC-direktiv.

Regeringen har noteret sig, at visse dele af industrien er så skeptiske over for forslaget om, at BREF-dokumenterne skal gøres bindende, at de overvejer ikke længere at ville bidrage med informationer om BAT til Kommissionens BAT-bureau i Sevilla. Desuden problematiseres proceduren for vedtagelsen af BREF-dokumenterne. Regeringen mener imidlertid, at BREF-erne fortsat er omdrejningspunktet for virkeliggørelsen af IPPC-direktivets intentioner, idet BREF-erne indeholder en helt unik og opdateret information om BAT og dertil associerede referenceniveauer.

Oplysningerne udgør udover dokumenternes værdi som informationskilde i EU en meget væsentlig kilde til information for lande udenfor EU. Det er derfor vigtigt at fortsætte dette uvurderlige arbejde med at udarbejde og vedligeholde BREF-dokumenterne.

Regeringen har tillid til Sevilla-processen og forventer, at BREF-dokumenterne vil få en højere kvalitet end de har i dag. Regeringen ser det som en udfordring for Miljøministeriet at bidrage til arbejdet med at udarbejde BREF-dokumenter i Sevilla. Med de statslige miljøcentres spidskompetencer som godkendende myndigheder for de mest forurenende IPPC-virksomheder på industriområdet vil det være helt naturligt, at centrene sammen med Miljøstyrelsen får en fremtrædende rolle som aktører i Sevilla-arbejdet.

Regeringen deler visse dele af industriens bekymring for, at BREF-dokumenterne vil blive anvendt på en sådan måde, at virksomhederne regelmæssigt vil overskride grænseværdierne med deraf følgende krav om nedlukning af anlæggene. Regeringen mener derfor, at en afgørende forudsætning for, at BREF-dokumenterne i praksis kan anvendes som bindende dokumenter er, at 2. generation af BREF-dokumenterne får en sådan udformning, at de bliver operationelle for virksomheder og godkendelsesmyndigheder, og at det afklares, hvilke emissionsgrænseværdier, der skal anvendes, når der er angivet intervaller for emissionsniveauer i et BREF-dokument. Desuden skal det afklares, hvordan en virksomhed, der er omfattet af flere BREF-dokumenter, skal håndteres.

Regeringen kan støtte formandskabets forslag om vedtagelse af den del af BREF-dokumenterne, der vedrører emissionsniveauer svarende til bedst tilgængelig teknik via en komité-procedure (forskriftsprocedure med kontrol). Dette vil i forhold til den nuværende situation, hvor BREF'erne vedtages af Kommissionen, give øget indflydelse til medlemslandene. Regeringen finder det ikke operativt at benytte fælles beslutningstagen på dette område, da det ville indebære forhandlinger af nye direktiver for hver enkelt virksomhedskategori, hvilket væsentligt ville forsinke indførelsen af skærpede grænseværdier på basis af ny teknologi.

Regeringen kan endvidere støtte de foreslåede skærpede minimumskrav til emissioner fra store fyringsanlæg, da det har betydelige miljø- og sundhedsmæssige fordele at nedsætte luftforureningen for disse anlæg på EU niveau. Det giver medlemsstaterne et redskab til at opnå målene i den tematiske strategi for luftforurening. Regeringen lægger derfor vægt på dette element i forslaget bevares.

Regeringen kan også støtte en fremrykning af fristen for, hvornår nye anlæg skal overholde de skærpede krav. Som led i et samlet tilfredsstillende kompromis kan regeringen acceptere en vis fleksibilitet i forhold til tidspunktet for indførelse af de skærpede udledningskrav til eksisterende store fyringsanlæg, men kan ikke støtte forringelser i forhold til kravene i det nugældende direktiv. Regeringen arbejder for mindst mulige forringelser af Kommissionens forslag til krav til store fyringsanlæg. Som led i et samlet tilfredsstillende kompromis kan regeringen desuden acceptere, at udvidelsen af anvendelsesområdet med energianlæg på 20-50 MW erstattes af en bestemmelse om, at Kommissionen inden udgangen af 2012 skal vurdere behovet for regulering af luftudledningerne fra disse anlæg.

Regeringen kan endvidere støtte, at anlæg, der medforbrænder affald, skal leve op til skærpede minimumskrav til luftforurening. Regeringen er også positiv over for muligheden for at lempe målekravene for affaldsforbrændingsanlæg under visse betingelser, da det vil reducere anlæggenes udgifter til målinger, og da det er miljømæssigt ubetænkeligt.

Regeringen finder, at forslaget fra Parlamentets miljøudvalg om at indføre et "sikkerhedsnet" i form af minimumskrav for alle listepunkter som supplement til BREF-dokumenterne, kan bidrage til at sikre et miljømæssigt minimumsniveau i alle lande og alle brancher, hvilket også vil give mere lige konkurrencevilkår. Regeringen mener imidlertid, at det er vigtigt, at der netop kun bliver tale om et "sikkerhedsnet". Regeringen lægger særlig vægt på, at hovedreglen fortsat bør være, at godkendelsesvilkår skal baseres på BAT ud fra BREF-dokumenterne, og at der kun kan afviges fra disse i særlige nærmere specificerede tilfælde. Det bør således kun være i disse undtagelsestilfælde, at minimumskravene bliver relevante.

Regeringen arbejder for en opstramning af bestemmelsen om muligheden for undtagelser fra emissionsniveauerne baseret på BAT.

Regeringen har støttet bestemmelsen om at spredning af husdyrgødning uden for anlægsområdet skulle medtages i direktivet. Dette svarer til de danske regler for godkendelse af husdyrbrug, og sikrer, at der ses samlet på husdyrbrugets miljøaspekter samt giver en mulighed for at inddrage lokale miljøforhold i reguleringen af spredningen af husdyrgødning. Regeringen finder det uheldigt at bestemmelsen slettes, men kan acceptere dette, da de danske regler fortsat kan opretholdes, og regeringen er positiv overfor review-bestemmelsen.

Regeringen kan støtte, at IPPC direktivets anvendelsesområde udvides med visse aktiviteter, idet forslaget vil sikre mere ens konkurrencevilkår for danske virksomheder omfattet af forslaget og desuden fremme udvikling og ibrugtagning af ny teknologi. Alle de nye virksomhedstyper er i forvejen omfattet af det forenklede godkendelsessystem og flytter dermed til det godkendelsessystem, som IPPC-virksomhederne er omfattet af. Enkelte af de nye virksomhedstyper er i dag omfattet af standardvilkår, men forslaget vil ikke være til hinder for, at eksisterende virksomheder fortsat reguleres med standardvilkår. For så vidt angår husdyrbrug bør der dog anlægges et højere ambitionsniveau, således at store kvægbrug også omfattes af IPPC-reglerne. I Danmark er dette allerede tilfældet som følge af reglerne i husdyrbrugsloven.

Regeringen er opmærksom på, at forslagets definition af fyringsanlæg, herunder beregning af samlet indfyret effekt især i forhold til nødanlæg og opstartsanlæg, skal præciseres under forhandlingerne. Endvidere skal præciseringen sikre større fleksibilitet, således at anvendelsen af hjælpekedler i opstarts- og nødsituationer ikke vil medføre meget store omkostninger uden nævneværdig miljøeffekt. Ligeledes skal det under forhandlingerne præciseres, hvilke typer af forgasningsanlæg, som er omfattet af direktivet.

Regeringen er positiv over for forslaget om at stramme op på proceduren omkring revurdering af eksisterende IPPC-virksomheder, men mener, at forslaget kan være i konflikt med den danske fredningsregel, hvorefter en virksomhed er beskyttet mod nye udgiftskrævende krav de første 8 år efter modtagelsen af en miljøgodkendelse. Det er dog regeringens foreløbige vurdering, at antallet af revurderinger samlet ses ikke vil øges, da BREF-dokumenter typisk revideres hvert 6.-8. år. For at imødekomme industriens behov for rimelige afskrivningstider på allerede foretagne investeringer bør det præciseres i forslaget, hvornår virksomhederne skal opfylde nye krav i forbindelse med udgivelsen af nye eller reviderede BREF-dokumenter. Regeringen arbejder for, at der i BREF'erne kan fastsættes andre tidsfrister, hvis der er behov for dette.

Regeringen støtter en bedre håndhævelse af miljøgodkendelser udstedt under IPPC-direktivet, og derfor er en rapportering om anlæggets emissioner og oplysninger om overholdelse af vilkår vigtig, men Regeringen ser samtidig en udfordring i at få forslaget indarbejdet i de eksisterende forhandlinger om den næste generation af grønne regnskaber, som pågår for tiden. Regeringen

lægger vægt på, at denne rapportering udføres effektivt og samordnes med eksisterende forpligtigelser f.eks. PRTR-forordningen. Endvidere bør rapporteringsforpligtigelsen samordnes med den kommende revision af EMAS forordningen.
Regeringen er positiv overfor stramningen i reglerne om tilsyn med virksomhederne i EU i forventning om, at tilsynet i Danmark fortsat kan gennemføres som et differentieret tilsyn. Regeringen lægger særlig vægt på, at det differentierede tilsyn kan opretholdes.

Regeringen ser forslaget som et incitament til at supplere godkendelsen med standardvilkår for IPPC-virksomhederne. Forslaget ligger helt i tråd med det arbejde, som i øjeblikket pågår med at udarbejde standardvilkår for ikke-IPPC-virksomheder, og regeringen ser forslaget som en mulighed for at overføre de gode erfaringer med standardvilkår til IPPC-virksomhederne. Regeringen kan derfor støtte forslaget.

Generelt er regeringen enig i, at det er væsentligt at fremme udviklingen af ny teknologi og kan derfor støtte Kommissionens forslag hertil. Hele BAT-tankegangen er baseret på en dynamisk forbedring af miljøpræstationen. Det er derfor centralt, at der udvikles teknologi, der kan muliggøre en dynamisk stramning af BAT. Det er derfor fornuftigt at forpligte medlemslandede til en indsats for at fremme innovative teknologier. Dette gør Danmark allerede i form af regeringens indsats for miljøeffektiv teknologi.

Regeringen stiller sig dog kritisk over for visse dele af forslaget:
Regeringen af den opfattelse, at kravet om en tilstandsrapport for jord og grundvand går langt videre end nødvendigt, når man sammenligner med de gældende danske jordforureningsregler. Med jordforureningslovens regler om kortlægning er der taget hånd om at få konstateret, på hvilke arealer, der er jordforurening, som truer miljø eller sundhed. Kortlægningen forventes at være slut ca. med udgangen af 2016. Regeringen ser ikke et behov for her i slutningen af det store kortlægningsarbejde at introducere et krav om, at alle de omhandlede virksomheder, der håndterer farlige stoffer, ved nyetablering eller revision af en gældende miljøgodkendelse skal foretage en ”ny kortlægning” af jordforureningsforholdene. Oven i købet går den forlangte tilstandsrapport langt videre end blot at få konstateret, om der er en forurening. P.t. er ca. 20.000 arealer kortlagt som muligt forurenede (V1), og ca. 20.000 arealer er kortlagt som forurenede (V2). Denne kortlægning er ikke en egentlig beskrivelse af arealernes tilstand, som forudsat i direktivet. Afhængigt af, hvilke krav tilstandsrapporten vil skulle opfylde, kan det blive særdeles dyrt at få lavet en tilstandsrapport.

Regeringen mener, at indsatsen for at forebygge jord- og grundvandsforurening, skal koncentreres om at forebygge jordforurening, og at dette sker gennem vilkårene til miljøgodkendelserne og håndhævelsen af disse. Den strategi har haft stor effekt i Danmark.

Regeringen er endvidere skeptisk over for en obligatorisk forpligtigelse til periodisk monitorering af jord og grundvand på de omfattede anlæg. Den miljømæssige effekt vurderes at være ringe, men omkostningsfuld for virksomhederne. Regeringen mener, at indsatsen skal koncentreres på forebyggende tiltag vedrørende jord- og grundvandsforurening.

Hvad angår bestemmelserne om forebyggelse af uheld og begrænsning af følgerne af uheld finder regeringen at miljøskader, som er omfattet af reglerne i miljøansvarsdirektivet, fortsat alene skal reguleres efter miljøansvarsdirektivets regler. Regeringen finder ikke, at der er behov for formandskabets tilføjelser til Kommissionens oprindelige forslag, og finder at disse vil skabe en uklar retstilstand. Regeringen ønsker derfor, at man går tilbage til Kommissionens oprindelige forslag. Hvis der ikke kan opnås tilslutning hertil vil regeringen som alternativ lægge særlig vægt på, at formandskabets forslag ændres, således at det for det første klart fremgår, at det ikke ændrer

retstilstanden for miljøskader omfattet af miljøansvarsdirektivet. For det andet at forslaget kun omfatter pligt til at begrænse miljømæssige konsekvenser ved væsentlige uheld og hændelser, der falder udenfor miljøansvarsdirektivets område, og hvor operatøren kan bebrejdes noget (dvs. culpaansvar). Endelig for det tredje, at der sker en præcisering i forhold til operatørens umiddelbare handlepligter således, at de kan gennemføres inden for miljøbeskyttelseslovens nuværende regler på området.

Regeringen finder den foreslåede omfattende anvendelse af komitéprocedurer problematisk. Det vurderes, at en række af de elementer, der foreslås underlagt komitéprocedure: 1) undtagelser for brug af BAT ved miljøgodkendelser, 2) indhold af tilstandsrapport for jord og grundvand, 3) tilrettelæggelse af tilsyn, 4) medlemslandenes rapportering, er centrale elementer, der vedrører selve direktivets anvendelsesområde og omkostninger i forbindelse med implementering. Det er derfor vigtigt at sikre, at sådanne centrale elementer fastsættes under iagttagelse af den fælles beslutningsprocedure.

9. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Der er den 2. februar 2008 fremsendt grundnotat til Folketingets Europaudvalg. Den 25. marts 2008 er fremsendt revideret grundnotat om sagen til Folketingets Europaudvalg. Et samlenotat om forslaget er oversendt til Folketingets Europaudvalg forud for samråd den 10. oktober 2008. Endvidere er samlenotat om forslaget oversendt til Folketingets Europaudvalg forud for miljøministerens orientering om forslaget på møde i Folketingets Europaudvalg forud for Miljørådsmødet den 4. december 2008.

Der er endvidere oversendt samlenotat om forslaget forud for Miljørådsmødet d. 2. marts 2009.

PUNKT 2
Kommissionens Temastrategi for jordbundsbeskyttelse samt forslag til Europa-Parlamentets og Rådets rammedirektiv om beskyttelse af jordbunden og ændring af direktiv 2004/35 (direktiv om miljøansvar)
KOM(2006)232

- Fremskridtsrapport/evt. politisk enighed

Revideret notat

Resumé
Kommissionen har den 25. september 2006 sendt en temastrategi om beskyttelse af jord til rådet. Kerneelementet i strategien er et forslag til jordrammedirektiv. Direktivforslaget fokuserer på miljøproblemer som følge af jorderosion, tab af organisk materiale, forhøjelse af jordens indhold af salte, jordpakning samt jordskred og egentlig jordforurening. Forslaget indeholder rammebestemmelser for at beskytte jordbunden og forebygge forringelse af jorden som ressource for naturværdier, biodiversitet og jord- og skovbrug.

Forslaget var sat på dagsordenen ved Rådsmøde (miljø) d. 20. december 2007 henblik på opnåelse af politisk enighed, men blev stoppet af et blokerende mindretal. Det franske formandskab udarbejdede herefter udarbejdet et revideret forslag, der var sat på dagordenen ved Rådsmøde (miljø) d. 20. oktober 2008 til orientering fra formandskabet, eftersom forslaget endnu ikke havde været drøftet i arbejdsgruppen.

Det nuværende tjekkiske formandskab har efterfølgende udarbejdet et revideret forslag, som indholdsmæssigt er et kompromis mellem det franske formandskabs forslag og det tidligere portugisiske formandskabs forslag. Forslaget har været behandlet på en række arbejdsgruppemøder og forventes sat på dagsordenen ved Rådsmøde (miljø) d. 25. juni 2009 med henblik på fremskridtsrapport/ evt. opnåelse af politisk enighed.

Direktivforslaget beskrev oprindeligt et fælles metodisk grundlag for, at der i medlemslandene opstilles nationale strategier til at imødegå en sådan forringelse af jordressourcen. Dvs. kortlægning af risikoområder for de pågældende forringelsesfaktorer efter ensartede kriterier og udarbejdelse af indsatsprogrammer med risikoreduktionsmål samt tids- og finansieringsplan for indsatsen. Dette var med det reviderede franske kompromisforslag modificeret, således at de enkelte medlemsstater selv kunne fastsætte et "passende" niveau for målsætning og rækkevidde af indsatsprogrammerne, ligesom de også i meget vid udstrækning selv kunne fastlægge det metodiske grundlag, herunder også de tidsmæssige rammer for gennemførelsen. Dette er i det væsentlige bibeholdt i det tjekkiske forslag.

Direktivets forslag om jordforurening dækkes i stor udstrækning af den nuværende jordforureningslov. Der er dog forslag om en statusrapport ved salg af ejendomme, hvor der har været en potentielt forurenende aktivitet.

Direktivets forslag om jorderosion, tab af organisk materiale m.v. vedrører problemområder, som ikke har noget dramatisk omfang i Danmark, og vurderes ikke at give grundlag for ændring af dansk lovgivning. Afdækning af om det vil være nødvendigt at udpege risikoområder i Danmark beror på en faglig analyse.

I forbindelse med forhandlingerne er forsuring tilføjet i kataloget over mulige jordforringelsesprocesser, og kravet om statusrapport ved salg er udvidet til også at gælde ved en ejers ændrede arealanvendelse.

1. Status

Kommissionen sendte den 25. september 2006 ovennævnte forslag til Rådet. Forslaget har hjemmel i TEF artikel 175 og skal derfor vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter proceduren om fælles beslutningstagen i TEF artikel 251. Forslaget forelå i dansk oversættelse den 23. oktober 2006.

Et grundnotat om forslaget er oversendt til Folketingets Europaudvalg den 22. december 2006.

Sagen har været forelagt Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg den 8. februar 2007 og Europaudvalget den 9. februar 2007 i forbindelse med forberedelse af Rådsmøde (miljø) den 20. februar.

Ligeledes har sagen været forelagt Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg den 12. december 2007 og Folketingets Europaudvalg den 14. december 2007 med henblik på forhandlingsoplæg forud for Rådsmøde (miljø) den 20. december 2007.

Forslaget var til politisk drøftelse den 20. februar 2007 på Rådsmødet (miljø).

Europa Parlamentet har den 14. november 2007 godkendt forslaget med en række ændringsforslag.

Det portugisiske formandskab har den 30. oktober 2007 fremlagt et kompromisforslag.

Forslaget var sat på dagsordenen ved Rådsmøde (miljø) d. 20. december 2007 med henblik på opnåelse af politisk enighed, men blev stoppet af et blokerende mindretal.

Det franske formandskab har den 15. september udarbejdet et revideret forslag, der var sat på dagordenen ved Rådsmøde (miljø) d. 20. oktober 2008 til orientering fra formandskabet, eftersom forslaget endnu ikke havde været drøftet i arbejdsgruppen. Forud herfor var Folketingets Europaudvalg den 10. oktober 2008 blevet orienteret om sagen.

Det nuværende tjekkiske formandskab har efterfølgende udarbejdet et revideret forslag, som indholdsmæssigt er et kompromis mellem det franske og det portugisiske formandskabs forslag. Forslaget har været behandlet på en række arbejdsgruppemøder og forventes sat på dagsordenen ved Rådsmøde (miljø) d. 25. juni 2009 med henblik på fremskridtsrapport/evt. opnåelse af politisk enighed.

2. Formål og indhold

Temastrategien

Med temastrategien udmønter Kommissionen forpligtelsen i EU's 6. miljøhandlingsprogram til at opstille en temastrategi om jordbundsbeskyttelse.

Kommissionen anfører, at formålet med strategien er at beskytte jord og bevare jordens kapacitet til at opfylde sine miljømæssige, økonomiske, sociale og kulturelle funktioner.

Strategien begrundes med, at nedbrydning af jord er et alvorligt problem i Europa, som forårsages eller forstærkes af menneskelig aktivitet så som uhensigtsmæssig land- og skovbrugsmæssig

praksis, industrielle aktiviteter, turisme, bymæssig og industriel udbredelse og konstruktionsarbejder. Disse aktiviteter har en negativ effekt, der bl.a. resulterer i tab af frugtbarhed, kulstof og biodiversitet, hvilket forhindrer jorden i at opfylde en række funktioner. Nedbrydning af jorden har en direkte indflydelse på vand- og luftkvalitet, biodiversitet og klimaforandringer og kan bidrage til at svække sundheden hos indbyggerne i Europa og true fødevare- og fodersikkerheden.

Hovedelementer i Kommissionens forslag

Strategiens kerneelement er et forslag til "jordrammedirektiv". Udover direktivforslaget indeholder strategien supplerende initiativer, som vedrører:

- Integration af jordbeskyttelse i udvikling og implementering af fællesskabspolitiker.
- Behov for øget viden inden for visse områder af jordbeskyttelse gennem forskning støttet af Fællesskabet og nationale forskningsprogrammer.

Jordrammedirektivet

Direktivforslaget fokuserer på områderne:

- Jordforurening
- Erosion (forårsaget af vand eller vind)
- Tab af organisk materiale
- Jordpakning (jorden er presset sammen, f.eks. på grund af tunge maskiner)
- Tilsaltning (forhøjet niveau af diverse salte i jorden)
- Jordskred
- Arealbefæstning (når der placeres huse, veje, etc. på jord)

Reguleringsmæssigt falder forslaget i to hovedbestanddele: Én vedrørende indsatsen over for jordforurening og én vedrørende indsatsen over for erosion, tab af organisk materiale, jordpakning, tilsaltning og jordskred. Direktivforslagets tilgang er for alle elementer, bortset fra arealbefæstning, at der ud fra fælles parametre skal ske en kortlægning af områder, hvor et af disse elementer udgør en risiko, samt at der på dette grundlag skal opstilles nationale indsatsprogrammer/strategier, som redegør for, hvilke mål der søges opnået med hvilke foranstaltninger, og hvordan indsatsen påregnes finansieret.

Jordforurening

For så vidt angår jordforurening skal medlemsstaterne i forebyggelsesøjemed gennemføre rimelige, men i øvrigt ikke nærmere specificerede foranstaltninger, for at begrænse tilførsel af farlige stoffer til jorden, dog ikke forurening der skyldes luftbåren forurening eller exceptionelle naturfænomener.

Med hensyn til allerede forurenede arealer skal medlemslandene udarbejde en liste over forurenede grunde og en national oprydningsstrategi. Forslaget stiller endvidere krav om udarbejdelse af statusrapport i forbindelse med salg af potentielt forurenede grunde.

Liste over forurenede grunde

Direktivforslaget definerer forurenede grunde som grunde, hvor der er forurening på et sådant niveau, at det efter medlemsstaternes vurdering udgør "en betydelig risiko for menneskers sundhed eller miljøet", idet der tages højde for nuværende og godkendt fremtidig brug.

Direktivforslagets definition af jord undtager grundvand. Kommissionen har oplyst, at dette betyder, at forurening i jorden, som udgør en betydelig risiko for at forurene grundvand og/eller overfladevand, er omfattet af direktivet. Hvis forureningen derimod er udvasket fra jorden og nu primært forefindes i grundvandet/overfladevandet, er forureningen ikke omfattet af direktivforslagslaget, men vil skulle håndteres efter vandrammedirektivet.

Direktivforslaget pålægger medlemsstaterne, at:

- Udpege en kompetent myndighed, der er ansvarlig for identifikation af forurenede grunde.
- Identificere de grunde, hvor der er eller har været aktiviteter, der potentielt kan forurene jord. Direktivforslaget har som bilag II en fælles minimumsliste over, hvilke aktiviteter der kan anses for at være potentielt forurenende, og som skal udgøre grundlaget for den nationale kortlægning. Identifikationen skal ske inden for 5 år fra implementeringsdatoen og derefter revideres jævnligt. Der er ikke krav om, at oversigten over potentielt forurenede grunde (liste 1) er offentlig.
- Undersøge koncentrationsniveauer på de grunde, der indgår i oversigten over potentielt forurenede grunde.
- På de grunde, hvor koncentrationen er således, at medlemsstaterne vurderer, at forureningen kan udgøre en ”betydelig risiko for menneskers sundhed og miljøet”, skal der foretages risikovurdering for at vurdere, om grunden bør kategoriseres som forurenet og optages på en liste over forurenede grunde (liste 2). Direktivforslaget fastsætter ikke nærmere kriterier for, hvad der forstås ved en jordforurening. Risikovurderingsdelen er således overladt til medlemsstaterne. Forslaget åbner dog mulighed for, at Kommissionen ved komitéprocedure kan vedtage fælles kriterier for risikovurderingsmetoder af jordforurening, hvis der efter informationsudveksling om medlemslandenes risikovurderingsmetoder vurderes at være behov for at harmonisere disse.
- Fra implementeringsdatoen er fristen for undersøgelse og risikovurdering af de potentielt forurenede grunde:
    - 5 år for mindst 10 % af grundene,
    - 15 år for mindst 60 % af grundene og
    - 25 år for de resterende grunde.
- Listen over forurenede grunde (liste 2) skal være offentlig tilgængelig og skal revideres mindst hvert 5. år.

En national oprydningsstrategi og mekanismer til finansiering af oprydning

Forslaget om at udarbejde en national oprydningsstrategi indebærer, at medlemsstaterne skal:

- Sikre, at grunde på listen over forurenede grunde (liste 2) ryddes op, enten i form af fjernelse, kontrol, indeslutning eller reduktion af forureningen, idet der tages hensyn til nuværende og godkendt fremtidig brug, så grunden ikke længere udgør en betydelig risiko for menneskers sundhed eller miljøet.
- Etablere mekanismer til at finansiere oprydning af forurenede grunde på listen (liste 2), hvor der ikke er en person, der kan gøres ansvarlig for oprydning af forureningen eller ikke kan ”formås at bære omkostningerne i overensstemmelse med forureneren betaler-princippet”.
- Udarbejde en ”national oprydningsstrategi”, der minimum indeholder oprydningsmålsætninger, en prioritering, startende med de grunde, der udgør den største risiko for menneskers sundhed, en tidsplan for implementering af strategien samt en angivelse af de budgetmidler, der er afsat til formålet. Når indeslutning eller naturlig nedbrydning anvendes, skal der foretages monitering af risikoen for menneskers sundhed og miljøet. Den ”nationale oprydningsstrategi” skal sættes i anvendelse og være offentliggjort senest 8 år efter implementeringsdatoen og revurderes mindst hvert 5. år.

Ændring af miljøansvarsdirektivet

Kommissionen forslår en justering af miljøansvarsdirektivet, som for så vidt angår miljøskader, hvor forureneren ikke kan identificeres eller gøres ansvarlig, henviser til medlemsstaternes forpligtelse til at sikre finansiering af sådanne oprydninger i henhold til nærværende direktiv. Det vil sige, at sådanne oprydninger skal finansieres under Den "nationale oprydningsstrategi".

Statusrapport ved salg af ejendomme, hvor der har været potentielt forurenende aktiviteter

Direktivudkastet indeholder forslag om, at der ved salg af grunde, hvor der har været en potentielt forurenende aktivitet, skal stilles krav om, at ejeren af grunden eller den kommende køber skal udarbejde en statusrapport til den kompetente myndighed, der er ansvarlig for identifikation af forurenede grunde.

Statusrapporten skal udstedes af en autoriseret person/institution, som er udnævnt af medlemsstaten, og rapporten skal som minimum indeholde historiske oplysninger om anvendelsen, en forureningsundersøgelse inkl. kemiske analyser, svarende til de potentielt forurenende aktiviteter, og koncentrationsniveauer, hvor der er grund til at tro, at de farlige stoffer udgør en betydelig risiko for menneskers sundhed eller miljøet. Medlemsstaterne skal fastsætte metoder, der gør det muligt at fastsætte disse koncentrationsniveauer.

Erosion, tab af organisk materiale, tilsaltning, jordpakning, jordskred

For så vidt angår de 5 områder (erosion, tab af organisk materiale, tilsaltning, jordpakning, jordskred) skal medlemsstaterne for hver trussel identificere risikoarealer og udarbejde programmer med passende foranstaltninger.

Udpegning af risikoarealer

Risikoarealerne skal udpeges med udgangspunkt i eksisterende data eller modeller til at identificere risikoarealer (kun hvis der er nogen i medlemsstaten). Områderne skal identificeres med udgangspunkt i bilag I, sektion 1-5, senest 5 år efter implementeringsdatoen. Bilag I angiver ikke specifikke kriterier for identifikation af risikoarealerne. Dette er alene op til medlemsstaterne.

Programmer med foranstaltninger i risikoarealerne

Programmerne skal indeholde:

- Mål og passende foranstaltninger til at reducere risikoen i disse arealer,
- Tidsplan for gennemførelsen af foranstaltningerne,
- Estimat af allokeringsbehov af private og offentlige midler til at finansiere foranstaltningerne, og
- Beskrivelse af, hvorledes foranstaltningerne vil blive gennemført, og hvorledes de vil bidrage til at nå de miljømæssige målsætninger.

Medlemsstaterne skal ved fastsættelsen af foranstaltningerne tage passende hensyn til de sociale og økonomiske konsekvenser af foranstaltningerne. Medlemsstaterne skal sikre, at foranstaltningerne

er cost-effektive og teknisk gennemførlige. Desuden skal medlemsstaterne gennemføre konsekvensvurderinger, herunder cost-benefit-analyser, forud for at programmet introduceres.

Programmerne skal være udarbejdet senest 7 år efter implementeringsdatoen og være i anvendelse senest 8 år efter denne dag. Programmerne skal offentliggøres og revideres mindst hvert 5. år.

Arealbefæstning

Arealbefæstning skaber en barriere mellem jord, luft og vand og har derfor flere alvorlige konsekvenser, f.eks. forøget risiko for oversvømmelse, reduceret grundvandsdannelse m.m.

Direktivudkastet pålægger medlemsstaterne at træffe passende foranstaltninger for at reducere befæstelse så meget som muligt og, hvor befæstelse er sket, forsøge at mildne effekterne, så jordfunktioner så vidt muligt bevares.

Andre elementer i direktivforslaget

Kommissionen foreslår en platform for informationsudveksling, integration af jordbeskyttelse i sektorpolitikker, forpligtelse til brugere af jord til ikke at skade jordens funktioner, og at medlemsstaterne skal etablere opmærksomhedsskabende foranstaltninger.

I Kommissionens forslag er der pligt til integration af jordbeskyttelse ved udviklingen af sektorpolitikker, der kan forværre eller modvirke jordforringelsesprocesser.

Platform for informationsudveksling

Kommissionen skal senest 1 år fra ikrafttrædelsesdatoen etablere en platform for informationsudveksling mellem medlemsstater og interessenter, dels om identifikation af arealer, hvor der er risiko for enten erosion, tab af organisk materiale, tilsaltning, jordpakning eller jordskred, dels om risikovurderingsmetoder for forurenede grunde.

Opmærksomhedsskabende foranstaltninger

Direktivforslaget indeholder en bestemmelse om, at medlemsstaterne skal tage passende foranstaltninger for at øge opmærksomheden om jords betydning for menneskers og økosystemers overlevelse og fremme viden og erfaring om bæredygtig anvendelse af jord.

Rapporteringsforpligtelser

Resultatet af identifikation, undersøgelse og risikovurdering af de potentielt forurenede grunde, listen over forurenede grunde samt den ”nationale oprydningsstrategi” skal rapporteres til Kommissionen, men ikke godkendes, inden for 5 år fra implementeringsdatoen og hvert 5. år herefter. De udpegede risikoarealer vedr. erosion m.v., de metoder, der er anvendt til at identificere risikoen, samt programmerne skal ligeledes rapporteres til Kommissionen senest 8 år fra implementeringen og derefter hvert 5. år.

Medlemsstaterne skal endvidere rapportere en sammenfatning af initiativerne, der er taget om henholdsvis reduktion af befæstelse og opmærksomhedsskabende foranstaltninger til Kommissionen.

Forslag fra det portugisiske formandskab

Det portugisiske formandskab har den 30. oktober 2007 fremlagt et kompromisforslag. De vigtigste ændringer i forhold til Kommissionens forslag er følgende:

- I definitionen af forurenede grunde præciseres, at grundvand indgår i udtrykket ”betydelig risiko for menneskers sundhed eller miljøet”.
- I direktivets anvendelsesområde undtages havbund, sø- og flodbund.
- Formandskabets kompromisforslag er udformet sådan, at medlemsstaterne får en generel forpligtelse til at identificere alle forurenede grunde, hvor kommissionens oprindelige forslags identifikationsforpligtelse var knyttet til en fælles minimumsliste (bilag II til direktivet) over, hvilke aktiviteter der kan anses for at være potentielt forurenende.
- Formandskabets kompromisforslag ændrer den foreslåede komitéprocedure vedrørende fælles kriterier for risikovurdering af jordforurening til, at der er tale om harmonisering af fælles tekniske elementer til risikovurdering af jordforurening, der ikke har indflydelse på den acceptable risiko.
- I bestemmelsen om den ”national oprydningsstrategi” ændres prioriteringen, således at menneskers sundhed ikke på forhånd har forrang frem for miljø.
- Formandskabets kompromisforslag undlader at ændre miljøansvarsdirektivet, men præciserer til gengæld i præamblen til direktivforslaget, at miljøansvarsdirektivet ikke forhindrer, at sådanne oprydninger finansieres under Den ”nationale pprydningsstrategi”.
- Kravet til statusrapport ved salg af en potentielt forurenet grund udvides til også at gælde, når ejeren ændrer grundens anvendelse.
- Ifølge formandskabets kompromisforslag gøres bestemmelsen om krav til statusrapport mere fleksibel, således at medlemsstaten selv vælger, om der i en konkret sag skal stilles krav om en forureningsundersøgelse inkl. kemiske analyser af koncentrationsniveauer, svarende til de potentielt forurenende aktiviteter.
- Forsuring er tilføjet i kataloget over jordforringelsesprocesser.
- I samme katalog er det præciseret, at tørv indgår i betegnelsen tab af organisk materiale.
- Direktivforslagets betegnelse for områder, der er udsat for risiko for erosion m.v. ændres fra ”risikoområder” til ”prioritetsområder”.
- Direktivforslagets bestemmelser om ”prioritetsområder” er gjort mere fleksible, blandt andet stilles der ikke længere krav om konsekvensanalyser, herunder cost-benefit-analyser.
- Direktivforslaget giver ikke længere brugere af jord en udtrykkelig pligt til ikke at skade jordens funktioner. Til gengæld udvider forslaget bestemmelsen om medlemsstaternes pligt til at forebygge tilførsel af farlige stoffer til jorden til også at gælde alle de omfattede mulige jordfunktioner.
- Biodiversitet er blevet tilføjet som et tema i medlemsstaternes pligt til at lave opmærksomhedsskabende foranstaltninger.
- Tidsgrænser for udpegning af prioritetsområder forlænges fra 5 til 10 år fra implementeringsfristen.
- Tilsvarende forlænges tidsgrænsen for programmer for udpegede prioritetsområder fra 8 til 10 år fra implementeringsfristen.

Forslag fra det franske formandskab

Det franske formandskab har den 15. september 2008 fremlagt et nyt forslag. De vigtigste ændringer i forhold til Kommissionens og det portugisiske formandskabs forslag er følgende:

- Det franske formandskabs forslag præciserer ligesom det portugisiske formandskabs forslag, at grundvand indgår i udtrykket ”betydelig risiko for menneskers sundhed eller miljøet”.
- Det franske formandskabs forslag præciserer ligesom det portugisiske formandskabs forslag, at havbund, sø- og flodbund undtages fra direktivets anvendelsesområde.
- Det franske formandskabs forslag knytter som Kommissionens oprindelige forslag identifikationsforpligtelsen af potentielt forurenede grunde til en fælles minimumsliste (bilag II til direktivet) over, hvilke aktiviteter der kan anses for at være potentielt forurenende.
- Det franske formandskab fjerner Kommissionens og det portugisiske formandskabs forslag om fælles metodisk grundlag for undersøgelse af potentielt forurenede grunde med en pligt for medlemsstaterne til selv at fastlægge en metode.
- Det franske forslag fjerner de forslag til tidsgrænser for, hvornår undersøgelser af forurenede grunde skulle være afsluttet, der var i Kommissionens og det portugisiske formandskabs forslag.
- Det franske formandskab fjerner Kommissionens og det portugisiske formandskabs forslag om at etablere en komitéprocedure vedrørende fælles kriterier for risikovurdering af jordforurening.
- Det franske formandskab undlader (som det portugisiske formandskab) at ændre miljøansvarsdirektivet.
- Som i det portugisiske formandskabs forslag udvides kravet til statusrapport ved salg af en potentielt forurenet grund til også at gælde, når ejeren ændrer grundens anvendelse.
- Det franske formandskab foreslår, at det er de enkelte medlemsstater, der fastlægger kravene til indholdet af statusrapporten.
- Det franske formandskab medtager ligesom det portugisiske formandskab forsuring i kataloget over jordforringelsesprocesser. Ligeledes er det præciseret, at tørv indgår i betegnelsen tab af organisk materiale.
- Det franske formandskabs forslag ændrer ligesom det portugisiske formandskab betegnelsen for områder, der er udsat for risiko for erosion m.v., fra ”risikoområder” til ”prioritetsområder”.
- Det franske formandskabs forslag har ligesom det portugisiske formandskab gjort direktivforslagets bestemmelser om ”prioritetsområder” mere fleksible, blandt andet stilles der sammenlignet med kommissionens forslag ikke længere krav om konsekvensanalyser, herunder cost-benefit-analyser.
- Direktivforslaget giver ikke længere brugere af jord en udtrykkelig pligt til ikke at skade jordens funktioner. Til gengæld udvider forslaget bestemmelsen om medlemsstaternes pligt til at forebygge tilførsel af farlige stoffer til jorden til også at gælde alle de omfattede mulige jordfunktioner.
- De tidligere direktivforslags krav til medlemsstaterne om at lave opmærksomhedsskabende foranstaltninger og til Kommissionen om at etablere en platform for informationsudvekslinger er udeladt i det franske formandskabs forslag.
- Tidsgrænser for udpegning af prioritetsområder forlænges i det franske forslag ligesom i det portugisiske forslag fra 5 til 10 år fra implementeringsfristen.
- Tilsvarende forlænges tidsgrænsen for programmer for udpegede prioritetsområder i det franske forslag ligesom i det portugisiske forslag fra 8 til 10 år fra implementeringsfristen.
- I det franske formandskab er krav om rapportering til Kommissionen, som var indeholdt i både Kommissionens og det portugisiske formandskabs forslag, udeladt.

Forslag fra det tjekkiske formandskab

Det tjekkiske formandskab har den 19. januar 2009 fremlagt et nyt forslag, som indholdsmæssigt er et kompromis mellem det franske og det portugisiske formandskabs forslag.

- Det tjekkiske formandskabs forslag præciserer ligesom det portugisiske og det franske formandskabs forslag, at i definitionen af forurenede grunde indgår grundvand i udtrykket ”betydelig risiko for menneskers sundhed eller miljøet”.
- Det tjekkiske formandskabs forslag præciserer ligesom det portugisiske og det franske formandskabs forslag, at havbund, sø- og flodbund undtages fra direktivets anvendelsesområde.
- Det tjekkiske formandskabs forslag knytter som Kommissionens oprindelige forslag og det franske formandskabs forslag identifikationsforpligtelsen af potentielt forurenede grunde til en fælles minimumsliste (bilag II til direktivet) over, hvilke aktiviteter der kan anses for at være potentielt forurenende.
- Det tjekkiske formandskab fjerner, ligesom det franske forslag, Kommissionens og det portugisiske formandskabs forslag om fælles metodisk grundlag for undersøgelse af potentielt forurenede grunde med en pligt for medlemsstaterne til selv at fastlægge en metode.
- Det tjekkiske forslag genindfører de forslag til tidsgrænser for, hvornår undersøgelser af forurenede grunde skulle være afsluttet, der var i Kommissionens og det portugisiske formandskabs forslag. Dog er 5-års-grænsen blevet til en 7-års-grænse, mens 25-års-grænsen helt er blevet fjernet.
- Det tjekkiske formandskab opretholder Kommissionens og det portugisiske formandskabs forslag om at etablere en komitéprocedure vedrørende fælles kriterier for risikovurdering af jordforurening. Med forslaget bevares samtidig det portugisiske forslag om en harmonisering af fælles tekniske elementer til risikovurdering, der ikke har indflydelse på den acceptable risiko.
- Det tjekkiske formandskab undlader ligesom det franske og det portugisiske formandskab at ændre miljøansvarsdirektivet.
- Som i det franske og det portugisiske formandskabs forslag udvides kravet til statusrapport ved salg af en potentielt forurenet grund til også at gælde, når ejeren ændrer grundens anvendelse.
- Det tjekkiske formandskab foreslår, ligesom det franske formandskab, at det er de enkelte medlemsstater, der fastlægger kravene til indholdet af statusrapporten, dog således at der angives visse minimumsoplysninger, som altid skal indeholdes i en statusrapport. Det portugisiske forslag om, at medlemsstaten selv vælger, om der i en konkret sag skal stilles krav om en forureningsundersøgelse inkl. kemiske analyser af koncentrationsniveauer, svarende til de potentielt forurenende aktiviteter, opretholdes i det tjekkiske forslag.
- Det tjekkiske formandskab medtager ligesom det franske og det portugisiske formandskab forsuring i kataloget over jordforringelsesprocesser. Ligeledes er det præciseret, at tørv indgår i betegnelsen tab af organisk materiale.
- Det tjekkiske formandskabs forslag ændrer ligesom det franske og det portugisiske formandskab betegnelsen for områder, der er udsat for risiko for erosion m.v., fra ”risikoområder” til ”prioritetsområder”.
- Det tjekkiske formandskabs forslag har ligesom det franske og det portugisiske formandskab gjort direktivforslagets bestemmelser om ”prioritetsområder” mere fleksible, blandt andet stilles der sammenlignet med Kommissionens forslag ikke længere krav om konsekvensanalyser, herunder cost-benefit-analyser.
- Direktivforslaget giver ikke længere brugere af jord en udtrykkelig pligt til ikke at skade jordens funktioner. Til gengæld udvider forslaget bestemmelsen om medlemsstaternes pligt til at forebygge tilførsel af farlige stoffer til jorden til også at gælde alle de omfattede mulige jordfunktioner.

- Det tjekkiske forslag indeholder som de tidligere forslag (med undtagelse af det franske) krav til medlemsstaterne om at lave opmærksomhedsskabende foranstaltninger og til Kommissionen om at etablere en platform for informationsudvekslinger.
- Biodiversitet er, som i det portugisiske forslag, blevet tilføjet som et tema i medlemsstaternes pligt til at lave opmærksomhedsskabende foranstaltninger.
- Tidsgrænserne for udpegning af prioritetsområder foreslås i det tjekkiske forslag forlænget fra 5 til 7 år fra implementeringsfristen, hvilket er en forkortelse af den 10-års-frist, som var i det portugisiske og det franske forslag.
- Tidsgrænsen for programmer for udpegede prioritetsområder forlænges i det tjekkiske forslag ligesom i det portugisiske og franske forslag fra 8 til 10 år fra implementeringsfristen.
- I det tjekkiske forslag er der ligesom i det Kommissionens og det portugisiske forslag (men ikke i det franske) krav om rapportering til Kommissionen.

3. Nærhedsprincippet

Kommissionen finder, at en fælles EU-indsats med henblik på beskyttelse af jord er påkrævet som supplement til nationale og regionale initiativer, bl.a. fordi manglende jordbeskyttelse har effekter for andre områder af EU's fælles miljøpolitik, f.eks. indsatsen på vand- og klimaområdet. Visse typer jordforårsagede miljøproblemer har endvidere grænseoverskridende effekter, såsom jorderosion og sediment-aflejringer via grænseoverskridende floder og forurening af grænseoverskridende grundvandsbassiner. Hertil kommer, at fødevaresikkerheden i forbindelse med produkter, som handles henover grænserne i det indre marked, påvirkes forskelligt afhængigt af nationale niveauer for beskyttelse af jorden, ligesom sådanne forskelle i den nationale regulering indebærer uensartede produktionsvilkår for virksomhederne i det indre marked. Sammenholdt med de meget vide beføjelser, forslaget lægger hos medlemsstaterne, finder Kommissionen, at forslaget til rammedirektiv er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Regeringen finder, at beskyttelse af jord primært kan varetages gennem indsatser på nationalt niveau, men at der kan være grænseoverskridende problemstillinger i relation til jordbeskyttelse, hvor en indsats på fællesskabsniveau er hensigtsmæssig. Regeringen kan på dette grundlag tilslutte sig Kommissionens vurdering.

4. Konsekvenser for Danmark

Gældende dansk ret og forslagets lovgivningsmæssige konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser af forslagets bestemmelser om jordforurening

Forurenet jord reguleres i Danmark af lov om forurenet jord[1], jordforureningsloven.

I henhold til loven skal forurenede grunde kortlægges af regionerne, som ligeledes har ansvaret for en miljø- og sundhedsmæssigt prioriteret oprydningsindsats i forhold til forurenet jord.

Kortlægningen i Danmark har flere formål. Kortlægningen skal være grundlaget for den miljøprioriterede oprydningsindsats, men har også til formål at sikre, at der i salgssituationer er

[1] Lov nr. 370 af 2. juni 1999 om forurenet jord, jf. nu lovbekendtgørelse nr. 282 af 22. marts 2007, som senest ændret ved lov nr. 508 af 17. juni 2008.

viden om forureningsforholdene, ligesom der skal tages passende foranstaltninger i forbindelse med bygge- og anlægsarbejder, ikke mindst jordflytninger.

Den danske kortlægning af potentielt forurenede grunde er mere omfattende end det kortlægningskrav, der gøres gældende i direktivforslaget på grundlag af den opstillede minimumsliste over potentielt forurenende aktiviteter. Forslaget indebærer imidlertid, at der skal gennemføres forureningsundersøgelser inkl. kemiske analyser på et større antal grunde, end der kræves i den danske jordforureningslov.

Kortlægningen efter jordforureningsloven gennemføres i to tempi. I første fase kortlægges grunde, hvor der har været aktiviteter, der er potentielt forurenende, dvs. kortlægning på vidensniveau 1. I 2. fase kortlægges de grunde, hvor der kan konstateres forurening, dvs. kortlægning på vidensniveau 2. Grunde kortlægges som udgangspunkt kun på vidensniveau 2, hvis de ligger inden for jordforureningslovens indsatsområder, dvs. grunde med boliger, børneinstitutioner, offentlige legepladser, og grunde hvor forureningen truer grundvandet i områder med særlige drikkevandsinteresser eller inden for indvindingsoplande til almene vandforsyningsanlæg. Danmark er ca. halvvejs i denne kortlægningsproces, som med den i 2006 vedtagne ændring af jordforureningslovens kortlægningsregler forventes afsluttet omkring 2016.

Da direktivforslaget foreskriver, at der skal gennemføres forureningsundersøgelser inkl. kemisk analyse på alle grunde, hvor der har været en af de potentielt forurenende aktiviteter, som er med på direktivforslagets bilag II, er direktivforslaget på dette punkt mere vidtgående end jordforureningslovens system. Vedtages denne bestemmelse, vil det således betyde, at jordforureningsloven skal ændres således, at det bliver obligatorisk at udføre forureningsundersøgelser på alle de omhandlede potentielt forurenede ejendomme.

Det tjekkiske formandskabs forslag giver de enkelte medlemsstater kompetencen til at beslutte undersøgelsesmetodikken for forurenede grunde og vil derfor ikke indebære, at der skal gennemføres et større antal forureningsundersøgelser, end hvad der i dag kræves i den danske jordforureningslov.

Det portugisiske formandskabs kompromisforslag var udformet sådan, at medlemsstaterne ville fåen generel forpligtelse til at identificere alle forurenede grunde, hvor Kommissionens oprindelige forslags identifikationsforpligtelse var knyttet til en fælles minimumsliste (bilag II til direktivet) over, hvilke aktiviteter der kan anses for at være potentielt forurenende. En vedtagelse af dette forslag indebærer, at jordforureningsloven også vil skulle ændres, således at jordbrugsmæssig spredning af slam, gødning og pesticider m.v. ikke længere er undtaget fra lovens anvendelsesområde.

Det tjekkiske formandskab knytter ligesom Kommissionens oprindelige forslag og det franske forslag identifikationsforpligtelsen til bilag II til direktivet og vil derfor ikke betyde, at der skal ændres på jordforureningslovens undtagelse af jordbrugsmæssig spredning af slam, gødning og pesticider m.v.

Direktivforslaget fastlægger endvidere tidsgrænser for, hvornår de kortlagte grunde skal være undersøgt. Sådanne tidsgrænser er ikke fastlagt i jordforureningsloven, hvorfor en vedtagelse af forslaget indebærer, at lovgivningen også vil skulle ændres på dette punkt.

I det franske formandskabs forslag var der ikke tidsgrænser for, hvornår de kortlagte grunde skulle være undersøgt, hvorfor en vedtagelse af forslaget ikke ville indebære en ændring af lovgivningen på dette punkt. Dette er imidlertid ændret i det tjekkiske forslag, hvor der er genindført tidsgrænser. Dermed vil der alligevel være behov for lovændringer. Det bemærkes, at det er realistisk, at Danmark vil kunne opfylde tidsgrænserne med den nuværende kortlægningstakt.

Kravene om offentliggørelse og 5-årlig revision af listen over forurenede grunde forventes ikke at have betydning for Danmark, idet der allerede i dag er en offentlig liste, som ajourføres løbende.

Det bemærkes i øvrigt, at den viden om jordforureningers risiko i forhold til overfladevandsrecipienter, der samles op som konsekvens af vandrammedirektivet, kan inkluderes i den kortlægning af forurenede grunde, der følger af direktivforslaget.

Det vurderes, at direktivforslagets krav om en national oprydningsstrategi og om at sikre oprydning af grundene på listen over forurenede grunde, herunder mekanismer til at finansiere oprydningen, allerede er sikret med den nuværende danske lovgivning.

Det vurderes endvidere, at direktivforslagets krav om, at den ”nationale oprydningsstrategi” skal prioritere de grunde højest, der udgør den største risiko for menneskers sundhed, er i overensstemmelse med den nuværende danske prioritering, hvor den offentlige indsats sker både på grunde med boliger, børneinstitutioner og offentlige legepladser og på grunde i områder med særlige drikkevandsinteresser eller inden for indvindingsoplande for almene vandforsyningsanlæg, hvor forureningen kan skade grundvandet og dermed indirekte gennem drikkevandet kan true menneskers sundhed.

Det tjekkiske formandskabs forslag om, at prioriteringen efter bestemmelsen om den ”nationale oprydningsstrategi”, ændres, således at menneskers sundhed ikke på forhånd har forrang frem for miljø, vil nødvendiggøre en ændring af jordforureningsloven, så miljø i bred forstand får status som muligt indsatsområde.

I direktivudkastet foreslås det, at der ved vurderingen af, om grunde skal inkluderes i listen over forurenede grunde og dermed også vil skulle ryddes op, skal tages højde for både nuværende brug (som i Danmark) og godkendt fremtidigt brug. Den danske jordforureningslov har imidlertid en bestemmelse om, at kommunerne i samarbejde med regionerne skal give tilladelse, før en kortlagt ejendom kan ændre arealanvendelse til en anvendelse, der ligger inden for lovens indsatsområder. I forbindelse med sådanne tilladelser vil der typisk blive stillet vilkår, der tager højde for den ændrede arealanvendelse. Det vurderes derfor, at direktivets forslag om også at omfatte godkendt fremtidig brug ikke vil have lovgivningsmæssige konsekvenser for Danmark.

Det eneste element i direktivforslaget vedrørende jordforurening, som vil være en egentlig nyskabelse i den danske lovgivning, er forslaget om, at køber eller sælger i forbindelse med salg af grunde, hvor der har været en potentielt forurenende aktivitet, skal sørge for, at der udarbejdes en statusrapport til den anden part i handlen og til den kompetente myndighed, der er ansvarlig for identifikation af forurenede grunde. Gennemføres forslaget, vil det betyde, at jordforureningsloven skal ændres, således at der etableres en autorisationsordning for udstedelse af statusrapporter vedrørende grunde, hvor der har været en potentielt forurenende aktivitet.

Ifølge forslaget skal der foreligge en statusrapport, hver gang en ejendom, hvor der har været en potentielt forurenende aktivitet, handles. Alle, der sælger eller køber en ejendom, vil således skulle afklare, om der har været en forurenende aktivitet på ejendommen, for at kunne vide, om der er pligt til at lave en statusrapport som omhandlet i direktivforslaget.

Der skal tillige fastsættes regler i jordforureningsloven, der sikrer, at rapporten som minimum indeholder historiske oplysninger om anvendelsen. Medlemsstaterne kan herudover selv beslutte, om rapporten skal indeholde en forureningsundersøgelse inkl. kemiske analyser, svarende til de potentielt forurenende aktiviteter, og koncentrationsniveauer, hvor der er grund til at tro, at de farlige stoffer udgør en betydelig risiko for menneskers sundhed eller miljøet.

Direktivforslagets krav om statusrapport ved salg nødvendiggør ikke en ændring af lov om omsætning af fast ejendom, men reglerne i den tilhørende bekendtgørelse vil skulle suppleres med regler om statusrapporten.

Det tjekkiske, portugisiske og det franske formandskabs forslag om, at kravet til statusrapport ved salg af en potentielt forurenet grund udvides til også at gælde, når ejeren ændrer grundens anvendelse, vil kræve ændring af jordforureningsloven.

Lovgivningsmæssige konsekvenser af forslagets øvrige elementer

Direktivforslagets bestemmelser om foranstaltninger over for erosion, tab af organisk materiale, tilsaltning, jordpakning og jordskred samt forslagets øvrige bestemmelser vurderes ikke at medføre behov for ændring af dansk lovgivning.

Formandskabets forslag om at tilføje forsuring vurderes ikke at medføre behov for ændring af dansk lovgivning.

Direktivforslagets bestemmelser om forebyggende foranstaltninger for at beskytte jordens funktioner og forslagets pligt til integration af jordbeskyttelse i sektorpolitikker vil kræve en tilpasning af eksisterende miljøregler, således at der tilvejebringes hjemmel for, at de nødvendige hensyn til at beskytte jordens funktioner kan varetages, herunder også gennem planlovgivningen.

Direktivforslagets nuværende definition af jordforringelsesprocesser vil kunne få indflydelse på fremtidig mulighed for at tillade fortsat tørvegravning. Der er modsatrettede hensyn i forbindelse med tørvegravning. På den ene side er der inden for konkrete områder en ret til at grave tørv. På den

anden side har tørvegravning en negativ indflydelse på klima og har også det resultat, at dyrkningslaget forsvinder.

Forslagets økonomiske konsekvenser

Kommissionens konsekvensvurdering

Kommissionen har udarbejdet en omfattende konsekvensvurdering af temastrategien og forslaget til rammedirektiv om jord. Kommissionen har valgt, som et skøn med store usikkerheder, at opgøre de samfundsmæssige omkostninger ved jordødelæggelse og jordforurening til i alt 38 mia. euro årligt for EU 25. Omkostningerne vedrører bl.a. infrastrukturskader, sundhedsomkostninger, omkostninger til behandling af vand, der forurenes via jorden, og værditab på forurenede arealer og deres omgivelser. Kommissionen anfører, at det ikke har været muligt at skønne over omkostninger, der knytter sig til forringelser af biodiversiteten samt til befæstelse og jordpakning.

Kommissionen vurderer omkostningerne til at identificere potentielt forurenede grunde til at udgøre ca. 50 mio. euro årligt i fem år for EU 25. Udgiften til forureningsanalyser af disse grunde vurderes til at udgøre i alt op til ca. 240 mio. euro om året i 25 år for EU 25. Kortlægning af risikoarealer for erosion, jordpakning m.v. vurderes at koste mindre end 2 mio. euro om året for EU 25. Kommissionen har ikke vurderet omkostningerne ved at finansiere en national oprydningsstrategi for forurenede grunde, idet niveauet for de nationale foranstaltninger med direktivforslaget besluttes af medlemsstaterne. Med baggrund i to rent illustrative scenarier for oprydningsindsatsen vurderer Kommissionen imidlertid, at direktivforslaget vil kunne levere fordele, ”som langt overgår omkostningerne”.

Økonomiske konsekvenser af forslagets bestemmelser om jordforurening

Ifølge direktivforslaget skal der gennemføres forureningsundersøgelser inkl. kemisk analyse af alle grunde, hvor der har været potentielt forurenende aktiviteter.

Da det tjekkiske og det franske kompromisforslag imidlertid som anført betyder, at de enkelte medlemsstater gives kompetencen til selv at beslutte undersøgelsesmetodikken for forurenede grunde, vil der ikke skulle gennemføres et større antal forureningsundersøgelser, end hvad der i dag kræves i den danske jordforureningslov. I modsætning til det oprindeligt fremsatte direktivforslag (hvor udgifterne blev anslået til at ville udgøre ca. 10-20 mio. kr. årligt i perioden 2016-2035) vil der derfor ikke være økonomiske konsekvenser forbundet med den del af det tjekkiske og det franske kompromisforslag.

Der er allerede i dag i jordforureningsloven og tilhørende vejledninger m.v. fastsat retningslinjer for oprydning af forurenede grunde i Danmark. Der er endvidere mellem Finansministeriet og de kommunale parter indgået aftaler om den offentlige finansiering af opgaverne inden for jordforureningsområdet. Direktivforslagets bestemmelser om etablering af en national oprydningsstrategi og mekanismer til finansiering vurderes således ikke at føre til yderligere omkostninger for Danmark.

Der er aktuelt afsat en samlet ramme på ca. 400 mio. kr. årligt til finansiering af den offentlige undersøgelses- og oprensningsindsats på jordforureningsområdet.

Forslaget om, at der ved salg af ejendomme, hvor der har været potentielt forurenende aktiviteter, herunder ved ændret anvendelse af grunden, skal udarbejdes en statusrapport af enten køber eller sælger, indebærer, at udgiften til gennemførelse af forureningsundersøgelser på disse grunde vil skulle bæres af køber/sælger som en del af ejendomshandelen frem for at skulle finansieres af den kompetente myndighed.

I Danmark finansierer private i dag i en række tilfælde også undersøgelser i forbindelse med købs-/salgssituationer. Det gælder mest køb/salg af erhvervsarealer eller i forbindelse med byudviklingsprojekter. Det vurderes, at private i forbindelse med ejendomshandler vil skulle finansiere forureningsundersøgelser i størrelsesordenen 10-20 mio. kr. årligt. De privat finansierede undersøgelser vil også omfatte en del af de potentielt forurenede grunde, som vil skulle undersøges under den nuværende lovgivning, og dermed nedbringe de offentlige udgifter forbundet med den gældende jordforureningslov.

Økonomiske konsekvenser af forslagets bestemmelser om erosion, tab af organisk materiale, tilsaltning, jordpakning, jordskred

Jordskred og tilsaltning er ikke problemer, der forekommer i Danmark, og erosion, tab af organisk stof og jordpakning har ikke noget dramatisk omfang. Fødevareministeriet vurderer, at det på forhånd er vanskeligt at afgøre, om der overhovedet er områder i Danmark, der skal kategoriseres som risikoområde, og at dette fordrer en nærmere analyse.

Danmarks JordbrugsForskning har oplyst, at eksisterende datamateriale i betydeligt omfang vil kunne anvendes i en analyse til at danne sig et indtryk af jordlagets status i forhold til de pågældende risikofaktorer og dermed et grundlag for en vurdering af behov og niveau for kortlægning m.v. i Danmark.

Formandskabernes medtagelse af forsuring ændrer ikke den økonomiske konsekvensvurdering.

Økonomiske konsekvenser af forslagets øvrige bestemmelser

På det foreliggende grundlag vurderes de øvrige elementer i direktivforslaget ikke at have væsentlige økonomiske konsekvenser, ligesom det vurderes, at der kun vil være begrænsede administrative udgifter i tilknytning til forslagets rapporteringsforpligtelser.

Dog kan der være økonomiske konsekvenser, hvis indvinding af tørv skal begrænses som følge af direktivforslaget. I forbindelse med dansk implementering af habitatdirektivet er der i en konkret sag rejst erstatningskrav mod staten på indtil 250 mio. kr. fra rettighedsindehavernes side på grund af tab af tørveindvindingsmuligheder.

<u>Erhvervsadministrative konsekvenser</u>

Forslaget vurderes samlet set ikke at have væsentlige erhvervsadministrative konsekvenser.

Beskyttelsesniveau

I forhold til den eksisterende danske regulering af jordforureningsområdet indebærer forslaget en videregående forpligtelse til at foretage forureningsundersøgelser inkl. kemiske analyser af alle grunde, hvor der har været potentielt forurenende aktiviteter, jf. forslagets bilag II. Forslaget fastlægger endvidere tidsgrænser, som ikke indgår i den danske lovgivning, for hvornår disse undersøgelser skal være gennemført.

En vedtagelse af forslaget indebærer i disse henseender en skærpelse af det danske beskyttelsesniveau.

Som anført betyder det tjekkiske og det franske kompromisforslag imidlertid, at de enkelte medlemsstater gives kompetencen til selv at beslutte undersøgelsesmetodikken for forurenede grunde, hvorfor der med dette forslag ikke vil skulle gennemføres et større antal forureningsundersøgelser, end hvad der i dag kræves i den danske jordforureningslov.

Endelig opstiller forslagene krav om, at der ved salg af potentielt forurenede grunde, herunder ved ændret anvendelse af grunden, skal udfærdiges en statusrapport med en forureningsundersøgelse til de kompetente myndigheder, hvilket vil betyde en skærpelse af det danske beskyttelsesniveau.

5. Høring

Forslaget blev udsendt i almindelig høring den 29. september 2006 til knap 60 interessenter med frist til den 25. oktober 2006. Dansk Landbrug/Landbrugsraadet, Dansk Industri, Freja Ejendomme A/S og Oliebranchens Fællesrepræsentation har fremsendt egentlige bemærkninger til strategien, som refereres nedenfor.

Generelt

Dansk Landbrug/Landbrugsraadet (DL) mener ikke, der er brug for et jorddirektiv, idet problemerne løses bedst lokalt (subsidiaritet m.v.), mens Dansk Industri (DI) og Oliebranchens Fællesrepræsentation støtter, at der udarbejdes en fælles strategi med tilhørende jordrammedirektiv for beskyttelse af jord i EU.

DI finder, at strategien udgør et godt udgangspunkt for beskyttelse af jord som ressource, og at strategien anlægger et passende niveau for håndtering af jordforurening. DI finder således, at de danske jordforureningsregler ikke bør gå videre end jordrammedirektivet, selv om der er tale om et minimumsdirektiv.

DL finder, at jordbundsforholdene er meget forskellige i Europa, hvilket bl.a. har resulteret i en løs og upræcis definition af jord, og i manglende fastsættelse af fælles målsætninger, hvilket igen kan danne grundlag for vidt forskellig fortolkning og implementering af direktivets regler, som kan være i strid med reglerne om ens behandling i hele EU. Dette kan ifølge DL føre til, at staten kan blive stillet til ansvar for manglende opfyldelse af direktivet. DL mener endvidere, at der på nuværende tidspunkt mangler viden om, hvad der er god og dårlig tilstand/udvikling og finder, at

dette sammen med behovet for mere fuldstændige konsekvensanalyser betyder, at et evt. forslag tidligst burde stilles om 10-15 år.

DL efterlyser desuden undtagelsesbestemmelser, f.eks. om lavere målsætninger, længere tidsfrister, uddybning af, hvorledes indsatsen skal finansieres og klare retningslinjer for anvendelsen af cost-benefit-analyser i forbindelse med den indsatsplanlægning, som direktivforslaget foreskriver.

Jordforurening
Særligt for forslagene, som vedrører jordforurening, ser DI et væsentligt potentiale i en harmonisering på europæisk plan af risikovurderinger af jordforureninger, og OFR kan specielt støtte, at der udarbejdes en fælles ramme for risikovurdering af forurenede lokaliteter, og at denne kan danne baggrund for oprensningsniveauet i såvel offentligt som privat finansierede oprensninger.

DI finder forslaget om statusrapport i forbindelse med ejendomshandler, hvor der har været en potentielt forurenende aktivitet, i strid med nærhedsprincippet, og Freja Ejendomme finder, at der kan være store forskelle mellem ejendomme, som gør det uhensigtsmæssigt at standardisere oplysningerne om forureningsforholdene. DI skriver, at der ofte foretages jordforureningsundersøgelser i forbindelse med ejendomshandler, men at valget af om en sådan undersøgelse skal foretages, hviler på mange andre kriterier, end om der aktuelt foregår en potentielt forurenende aktivitet, f.eks. om arealet ligger i bykernen, om der er tilkørt fyldjord og meget andet, og at beslutningen om, hvorvidt der skal foretages jordforureningsundersøgelser bør overlades til grundejer og køber i fællesskab.

DL tager endvidere forbehold for forslaget om at ændre miljøansvarsdirektivet, så der henvises til "jorddirektivet", idet miljøansvarsdirektivet endnu ikke er implementeret i dansk ret og heller ikke er det i de fleste andre lande, idet fristen herfor først er 1. maj 2007[2].

Sagen har været forelagt for miljøspecialudvalget den 21. november 2007 og igen den 23. september 2008

Sagen blev behandlet i miljøspecialudvalget den 3. juni 2009, hvor der var følgende bemærkninger:

Dansk Industri (DI) Henviste til, at referatet af DI´s høringsvar syntes kun af refere de postive kommentarer DI havde haft til forslaget. DI´s forbehold fremgik ikke af referatet. DI henviste i øvrigt til, at der er sket meget mens forslaget er blevet forhandlet og er derfor egentlig imod direktivet, idet løsningen af jordforureningsproblemer kan klares nationalt.

Det Økologisk Råd (DØR) henviste til, at det af afsnittet s. 44. om Regeringens holdning fremgår, at erosion, jordpakning, jordskred mv. ikke har noget dramatisk omfang i Danmark. DØR var ikke umiddelbart enig heri, idet resultater fra Dansk Jordbrugsforskning viser noget andet. DØR spurgte endvidere til den fleksibilitet forslaget lægger op til i fht. udpegning af risiko områder efter behov og eventuel etablering af programmer for at imødegå truslerne om fx jorderosion.

6. Forhandlingssituationen

Forslaget var på dagsordenen for Rådet (miljø) den 20. februar 2007 med henblik på politisk drøftelse, og har herefter været drøftet på en lang række møder i Rådets miljøarbejdsgruppe under

[2] Direktivet er nu implementeret i dansk ret.

tysk, portugisisk og tjekkisk formandskab. Det portugisiske, franske og siden det tjekkiske formandskab har på denne baggrund fremlagt en kompromistekst for hele direktivforslaget. Det franske formandskabs reviderede forslag var sat på dagsordenen ved Rådsmøde (miljø) den 20. oktober 2008 som orientering fra formandskabet, eftersom forslaget endnu ikke havde været drøftet i arbejdsgruppen.

Det tjekkiske formandskab har efterfølgende udarbejdet et revideret forslag, som indholdsmæssigt er et kompromis mellem det franske formandskabs forslag og det tidligere portugisiske formandskabs forslag. Forslaget forventes sat på dagsordenen ved Rådsmøde (miljø) d. 25. juni 2009 med henblik på fremskridtsrapport/evt. opnåelse af politisk enighed.

EU's store medlemslande på nær Polen og Spanien har ytret sig kritisk overfor, at rammedirektivet udgør en for vidtgående implementering af temastrategien. Herunder har flere lande tilkendegivet, at man havde foretrukket et overvejende vejledende rammedirektiv med angivelse af mulige strategier og indsatsområder for medlemslandene frem for en række af de bindende foranstaltninger, som Kommissionen foreslår. Direktivforslaget er modtaget mere imødekommende af en række Øst- og Sydeuropæiske medlemslande, dog også her med forbehold for en del af de forpligtelser forslaget indebærer i relation til eksisterende jordforurening og med vægt på den forebyggende indsats.

På jordforureningsområdet har Danmark generelt været positiv over for Kommissionens oprindelige forslag og nu formandskabernes kompromisforslag. Danmark har arbejdet for, at direktivets krav om kemiske analyser ved kortlægning af forurenede grunde og kravene til indholdet af en statusrapport ved køb/salg af grunde, hvor der har været potentielt forurenede aktiviteter, gøres mere fleksibelt. Dette er i høj grad imødekommet i formandskabernes kompromisforslag. Ligeledes har det været vigtigt for Danmark, at kriterierne for risikovurdering af forurenede grunde overlades til medlemslandene. Derfor har Danmark ikke støttet, at direktivet indeholdt muligheden for at fastsætte kriterierne ved komitéprocedure. Dette er i et vist omfang imødekommet i det tjekkiske forslag, hvoraf det nu fremgår, at det, der skal behandles i komitéprocedure, er visse fælles tekniske retningslinjer. Det fremgår således udtrykkeligt af forslaget, at komitéproceduren er uden indflydelse på den ”acceptable risiko”, hvilket må forstås som det risikokriterium, de enkelte medlemslande vælger at lægge til grund for deres vurdering af, om en grund skal ryddes op, og det oprydningsomfang, der skønnes tilstrækkeligt, for at grunden ikke længere udgør en betydelig risiko for menneskers sundhed eller miljøet.

Danmark har ligeledes ikke støttet, at det portugisiske formandskab i sit kompromisforslag giver medlemsstaterne en generel forpligtelse til at identificere alle forurenede grunde, uanset om de er opført i direktivets bilag II. Danmark har under forhandlingerne foreslået, at bestemmelsen om identifikation af forurenede grunde og den procedure, de skal identificeres efter, knyttes direkte til de aktiviteter, der er opført i bilag II. Med det tjekkiske og det franske formandskabs kompromisforslag er det portugisiske kompromisforslag ændret på dette punkt, således at identifikationsforpligtelsen af potentielt forurenede grunde knyttes til en fælles minimumsliste (bilag II til direktivet).

Danmark er desuden gået imod det portugisiske formandskabs forslag om at udvide kravet om statusrapport ved salg til også at gælde arealanvendelsesændringer. Kravet om statusrapport ved køb/salg sikrer, at køber får kendskab til eventuelle forureningsforhold i forbindelse med en handel. En statusrapport vil i mange situationer ikke give tilstrækkelige informationer til, at myndighederne

kan vurdere, om der vil være sundhedsmæssige problemer ved en arealanvendelsesændring. Kravet er opretholdt i det tjekkiske og det franske kompromisforslag.

På områderne ”erosion, tab af organisk stof, tilsaltning, jordpakning, jordskred og forsuring”, har Danmark støttet, at bestemmelserne blev mere fleksible for medlemslandene.

På Rådsmøde (miljø) den 20. december 2007 blev der ikke opnået politisk enighed.

En stor del af medlemslandene kunne generelt støtte forslaget herunder Danmark, der tilkendegav, at forslaget respekterede nærhedsprincippet ved at sikre, at medlemsstaterne kan tilpasse deres lovgivning til de udfordringer, de står over for.

Et blokerende mindretal af medlemsstater kunne ikke acceptere det portugisiske kompromisforslag, som de fandt, ikke i tilstrækkelig grad overlod reguleringen af beskyttelsen af jord til medlemsstaterne.

Formandskabet konstaterede, at det ikke var muligt at tilvejebringe et kvalificeret flertal for forslaget, og at det derfor ikke kunne vedtages.

7. Regeringens holdning

Regeringen hilser Kommissionens forslag velkomment. Regeringen finder, at beskyttelse af jord primært kan varetages gennem indsatser på nationalt niveau, men at der kan være grænseoverskridende problemstillinger i relation til jordbeskyttelse, hvor en indsats på fællesskabsniveau er hensigtsmæssig. Regeringen er enig i, at såvel konkurrencemæssige hensyn som hensynet til sundhed og miljøbeskyttelse taler for en EU-regulering af beskyttelsen af jord ved at opstille fælles rammer for identifikation og forebyggelse af truslerne mod jordlaget og dets betydning for dyrkning og bevarelse af naturværdier.

For så vidt angår jordforurening, er arbejdet med at identificere de forurenede grunde og etablere oprydningsprogrammer etableret i flere EU-lande. Det vil være hensigtsmæssigt både af miljømæssige og konkurrencemæssige årsager, at der etableres lignende systemer i alle medlemslande. Dette vil direktivforslaget kunne skabe grundlag for.

Erosion, tab af organisk stof, tilsaltning, jordpakning og jordskred giver problemer i særligt Øst- og Sydeuropa. Erosion, tab af organisk stof, tilsaltning, jordpakning og jordskred har ikke noget dramatisk omfang i Danmark. Regeringen finder, at der med direktivets forslag om udpegning af risikoområder efter behov og eventuel etablering af programmer til at imødegå truslerne vil kunne skabes opmærksomhed om problemerne, så de kan forebygges eller imødegås. Dette vil formentlig i særlig grad gælde i Øst- og Sydeuropa, men også i lande, hvor problemerne har et mindre omfang, herunder eventuelt i Danmark.

Danmark støtter Kommissionens oprindelige forslag om at etablere en offentligt tilgængelig liste over forurenede grunde (liste 2). Danmark støtter ikke det portugisiske formandskabs kompromisforslag om at kravet om identifikation af forurenede grunde bør være en generel forpligtelse til at identificere forurenede grunde. Kravet bør knyttes til listen over potentielt forurenende aktiviteter i bilag II, som i Kommissionens oprindelige direktivforslag, og som det også nu fremgår af det tjekkiske kompromisforslag. Den metodik, Kommissionen foreslår, at medlemsstaterne skal følge for at finde frem til, om en ejendom skal på listen over forurenede

grunde, er imidlertid ikke hensigtsmæssig, idet der ifølge forslaget skal foretages kemiske analyser af alle potentielt forurenede grunde (liste 1). Regeringen finder heroverfor, at kravet om kemiske analyser kun bør gøres gældende på grunde, hvor en eventuel forurening vurderes at kunne forårsage et miljø- eller sundhedsmæssigt problem. I Danmark foretager det offentlige således som udgangspunkt kun kemiske analyser på de forurenede grunde, der ligger inden for jordforureningslovens indsatsområder, dvs. på grunde med boliger, børneinstitutioner og offentlige legepladser samt hvor forureningen kan true grundvandet.

Det er således Regeringens opfattelse, at direktivforslagets krav om gennemførelse af kemiske analyser bør gøres mere fleksibelt, så medlemsstaterne selv kan fastsætte behovet for at gennemføre kemiske analyser af potentielt forurenede grunde, hvilket er i overensstemmelse med det tjekkiske formandskabs kompromisforslag, der indebærer, at de enkelte medlemsstater gives kompetencen til selv at beslutte undersøgelsesmetodikken for forurenede grunde.

Regeringen støtter endvidere, at den viden om jordforureningers risiko i forhold til overfladevandsrecipienter, der samles op som konsekvens af vandrammedirektivet, inkluderes i den kortlægning af forurenede grunde, der følger af direktivforslaget.

Regeringen kan støtte, at der fastsættes tidsgrænser for gennemførelsen af kortlægningen, som betyder en trinvis kortlægning. Med det nuværende system med årlige bevillinger på 400 mio. kr. til det offentliges jordforureningsindsats vurderes det, at Danmark ikke vil have problemer med at opfylde de foreslåede tidsfrister.

Med hensyn til forslaget om udarbejdelse af en statusrapport ved salg af potentielt forurenede grunde er regeringen principielt tilhænger af, at der i forbindelse med salg skal være klarhed over forureningsforholdene på en ejendom. Forslaget om statusrapport vil kunne bidrage til større viden om forureningsforhold i forbindelse med salg. Der udarbejdes allerede i dag i mange tilfælde forureningsundersøgelser i forbindelse med køb og salg, særligt af erhvervsejendomme, ligesom der allerede i dag eksisterer en ordning, hvorefter den, der formidler ejendomme, i salgsopstillingen skal give oplysning om en kortlagt jordforurening eller oplysninger om lettere forurenet jord.

Regeringen finder, at der ligeledes i forbindelse med statusrapporten kun bør stilles krav om kemiske analyser, der hvor medlemsstaten vurderer, at en eventuel forurening vil kunne forårsage et miljø- eller sundhedsmæssigt problem. Det er således Regeringens holdning, at direktivforslagets krav om udarbejdelse af statusrapport ved salg af potentielt forurenede grunde bør gøres mere fleksibelt, så medlemsstaterne selv kan fastsætte vilkår for, hvornår rapporten skal udarbejdes og krav til rapportens omfang.

Med hensyn til oprydningen af de forurenede grunde støtter Danmark, at det efter direktivet er medlemsstaterne selv, der fastsætter kriterierne for risikovurderingen og dermed afgør, om en grund skal opføres på listen over forurenede grunde og ryddes op. Danmark støtter endvidere, at det overlades til medlemsstaterne selv at beslutte karakteren af oprydningen og det oprydningsomfang, der skønnes tilstrækkeligt, for at grunden ikke længere udgør en betydelig risiko for menneskers sundhed eller miljøet.

Regeringen støtter derfor ikke det portugisiske formandskabs forslag om at åbne mulighed for ved komitéprocedure at vedtage fælles EU-kriterier for risikovurderingsmetoder af jordforurening. En sådan kriteriefastlæggelse vil have konsekvenser for risikovurderingen og dermed for det beskyttelsesniveau, der accepteres inden for jordforureningsområdet, hvorfor den i givet fald bør

finde sted i politisk åbenhed sammen med Europa Parlamentet i fælles beslutningsprocedure. Det franske formandskabs kompromisforslag fjernede forslaget om etablering af en komitéprocedure vedrørende fælles kriterier for risikovurdering af jordforurening. Forslaget om komitéprocedure er imidlertid foreslået genindført i det tjekkiske forslag. Dog er Danmark i et vist omfang imødekommet derved, at det nu foreslås, at det, der skal behandles i komitéprocedure, er visse fælles tekniske retningslinjer for f.eks. definitioner og målemetoder. Det fremgår således udtrykkeligt af forslaget, at komitéproceduren er uden indflydelse på den "acceptable risiko", hvilket må forstås som det risikokriterium, de enkelte medlemslande vælger at lægge til grund for deres vurdering af, om en grund skal ryddes op, og det oprydningsomfang, der skønnes tilstrækkeligt, for at grunden ikke længere udgør en betydelig risiko for menneskers sundhed eller miljøet.

Endelig støtter Regeringen den foreslåede ændring af miljøansvarsdirektivet, idet det er en logisk konsekvens af forslagets krav om en national oprydningsstrategi, at denne strategi også skal omfatte de miljøskader i form af jordforurening, som er omfattet af miljøansvarsdirektivet, men hvor forureneren ikke kan formås til at betale for oprydningen. Forslaget om ændring af miljøansvarsdirektivet er imidlertid ikke medtaget i nogle af de efterfølgende kompromisforslag.

Regeringen er imod formandskabernes forslag om at udvide kravet om statusrapport til at gælde også ved arealanvendelse, da en statusrapport i mange situationer ikke vil give tilstrækkelige informationer til, at myndighederne kan vurdere, om der vil være sundhedsmæssige problemer ved en ændret arealanvendelse. I Danmark forebygges potentielle sundhedsmæssige problemer ved arealanvendelsesændringer på kortlagte grunde, idet kommunerne skal give tilladelse før ændringer til følsom arealanvendelse, og i denne forbindelse kan der stilles krav om undersøgelse og oprydning.

Danmark kan støtte formandskabernes forslag om at medtage forsuring i direktivforslaget.

Danmark kan støtte formandskabernes forslag om at gøre bestemmelser om udpegning af og programmer for prioritetsområder mere fleksible, således at de enkelte medlemslande bedst muligt kan tilpasse indsatsen til de nationale behov.

8. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Et grundnotat om forslaget er oversendt til Folketingets Europaudvalg den 22. december 2006.

Sagen har været forelagt Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg den 8. februar 2007 og Europaudvalget den 9. februar 2007 i forbindelse med forberedelse af Rådsmøde (miljø) den 20. februar.

Ligeledes har sagen været forelagt Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg den 12. december 2007 og Folketingets Europaudvalg den 14. december 2007 med henblik på forhandlingsoplæg forud for Rådsmøde (miljø) den 20. december 2007.

Sagen har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 10. oktober 2008 forud for Rådsmøde (miljø) den 20. oktober 2008.

PUNKT 3

Kommissionens Grønbog om håndtering af bioaffald i EU og formandskabets udkast til rådskonklusioner herom

KOM(2008)811

Vedtagelse af konklusioner

Revideret notat

Resume
Formålet med Grønbogen er at lægge op til en debat om en mulig fremtidig regulering af bioaffald på enten EU- eller medlemslandniveau. Grønbogen definerer bioaffald som: 1) bionedbrydeligt have- og parkaffald, 2) mad- og køkkenaffald fra husholdninger, restauranter, cateringfirmaer og detailforretninger samt 3) lignende affald fra fødevareforarbejdningsvirksomheder. I Grønbogen præsenteres de eksisterende håndteringsmetoder til bioaffald, herunder praksis i medlemsstaterne samt EU lovgivning om behandling og anvendelse af bioaffald. Grønbogen indeholder også et afsnit om miljømæssige, økonomiske og sociale spørgsmål i tilknytning til håndtering af bioaffald. Kommissionen er interesseret i at kortlægge, hvilke virkemidler der vurderes som mest effektive til at opnå forbedringer i håndteringen af bioaffald. I Grønbogen inviteres medlemslande og andre interessenter til at bidrage ved at besvare en række spørgsmål herom formuleret af Kommissionen med frist for besvarelse den 15. marts 2009. Kommissionen angiver, at den agter at forelægge en analyse af de indkomne høringssvar sammen med eventuelle forslag og/eller initiativer til en EU strategi for håndtering af bioaffald inden udgangen af 2009

Formandskabet har fremlagt udkast til Rådets konklusioner om Grønbogen. Konklusionerne lægger op til, at det bliver muligt at anvende kompost af lav kvalitet til ikke-landbrugsjord under forudsætning af at det ikke medfører risiko for miljø og sundhed. Herudover opfordrer Rådet Kommissionen til at fortsætte deres konsekvensvurdering med henblik på eventuelt at fremsætte et forslag til et direktiv om bionedbrydeligt affald i 2010. Rådet inviterer i den forbindelse Kommissionen til, hvis det er relevant og under hensynstagen til subsidaritetsprincippet, at overveje behovet for at fastsætte foranstaltninger til særskilt indsamling af bionedbrydeligt affald samt krav til mærkning og kvalitetskriterier for kompost.

1. Status

Kommissionen sendte den 19. december 2008 en Grønbog om håndtering af bioaffald i EU til medlemsstaterne. Kommissionen er i det nyligt vedtagne affaldsdirektiv (Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/98/EF af 19. november 2008 om affald og om ophævelse af visse direktiver) artikel 22 blevet pålagt at foretage en vurdering af håndtering af bioaffald med henblik på at forelægge et forslag, hvis det er relevant. Grønbogen er starten på dette arbejde.

Med grønbogen ønsker Kommissionen at lægge op til en debat om en mulig fremtidig regulering af bioaffald på enten EU- eller medlemslandniveau. Kommissionen anmoder om at modtage reaktioner på grønbogen senest den 15. marts 2009.

Et grundnotat om grønbogen er oversendt til Folketinget den 27. februar 2009.

Europa parlamentet har endnu ikke udtalt sig om grønbogen.

Formandskabet har sat Grønbogen på dagsordenen for Rådsmøde(miljø) den 25. juni 2009 med henblik på vedtagelse af rådskonklusioner.

2. Formål og indhold

Formålet med Grønbogen er at lægge op til en debat om en mulig fremtidig regulering af bioaffald på enten EU- eller medlemslandniveau. Denne mulige regulering kan i henhold til affaldsdirektivets artikel 22 omhandle muligheden for at sætte minimumskrav til håndtering af bioaffald fra husholdning og erhverv samt kvalitetskriterier for kompost og afgasset bioaffald med henblik på at sikre en høj beskyttelse af menneskers sundhed og miljøet.

Grønbogen definerer i overensstemmelse med affaldsdirektivets artikel 3 bioaffald som:

- bionedbrydeligt have- og parkaffald,
- mad- og køkkenaffald fra husholdninger, restauranter, cateringfirmaer og detailforretninger samt
- lignende affald fra fødevareforarbejdningsvirksomheder.

Husdyrgødning og spildevandsslam er ikke omfattet af definitionen af bioaffald, og håndteringen heraf påvirkes derfor heller ikke af eventuelle nye tiltag som følge af grønbogen om bioaffald.

I Grønbogen præsenteres de eksisterende håndteringsmetoder til bioaffald, herunder praksis i medlemsstaterne samt EU lovgivning om behandling og anvendelse af bioaffald. Grønbogen indeholder også et afsnit om miljømæssige, økonomiske og sociale spørgsmål i tilknytning til håndtering af bioaffald.

Kommissionen afslutter Grønbogen med en bred invitation til medlemslande og interessenter om at fremsende synspunkter på, hvordan håndtering af bioaffald kan forbedres i overensstemmelse med affaldshierarkiets prioriteringsrækkefølge: forebyggelse, genanvendelse, forbrænding og deponering. Kommissionen er interesseret i at vide, hvilke virkemidler der vurderes som mest effektive til at opnå forbedringerne. I Grønbogen inviteres alle interessenter derfor til at svare på en række spørgsmål stillet af Kommissionen inden den 15. marts 2009. Kommissionen angiver, at den agter at forelægge en analyse af de indkomne høringssvar sammen med eventuelle forslag og/eller initiativer til en EU strategi for håndtering af bioaffald inden udgangen af 2009. Kommissionens spørgsmål og Regeringens synspunkter heroverfor fremgår af nedenstående afsnit 7 om Regeringens foreløbige generelle holdning.

Formandskabets udkast til rådskonklusioner

Formandskabet har fremlagt et udkast til Rådets konklusioner om Grønbogen, hvoraf de væsentligste tilkendegivelser er:

- Rådet er opmærksom på sammenhængen mellem Grønbogen og målsætningen i deponeringsdirektivet om at reducere af mængden af bionedbrydeligt affald, der deponeres
- Rådet er enig med Kommissionen i at størstedelen af de negative miljøpåvirkninger fra deponering af bionedbrydeligt affald vil kunne elimineres ved efterlevelse af målsætningerne i deponeringsdirektivet
- Rådet anbefaler at anvendelse af kompost kan bidrage positivt til forbedring af jordkvaliteten på steder hvor indholdet af organisk stof i jorden er lavt
- Rådet bemærker, at EU skal være et genanvendelsessamfund og understreger, at affaldsbehandling skal følge affaldshierarkiet med mulighed for afvigelse, når livscyklustankegangen retfærdiggør det.

- Rådet pointerer, at kompost af lav kvalitet så vidt muligt skal undgås. Hvor kompost af lav kvalitet produceres, og hvor det ikke er egnet til brug på landbrugsjord, og hvor brugen ikke udgør en risiko for sundhed og miljø, herunder jord og grundvand, kan komposten af lav kvalitet enten blive yderligere genanvendt til særlige formål eller anvendt på ikke-landbrugsjord, hvor lavt indhold af organisk stof og næringsstoffer ofte er et vigtigt emne,
- Rådet anbefaler, at yderligere affaldsfraktioner end de, der er nævnt i Grønbogen, medtages i et eventuelt kommende direktivforslag om bioaffald. Rådet finder samtidig at særligt muligheden for EU regulering af komposteret og bioforgasset bionedbrydeligt affald bør prioriteres i Kommissionens konsekvensvurdering af håndtering af bioaffald.
- Rådet inviterer Kommissionen til at overveje de økonomiske og sociale konsekvenser samt konsekvenser for miljø, arbejdsmiljø og sundhed, som vil komme ved udvikling af "end of waste" kriterier, som er en del af det nye affaldsdirektiv.
- Rådet opfordrer Kommissionen til at fortsætte deres konsekvensvurdering med henblik på eventuelt at fremsætte et forslag til et direktiv om bionedbrydeligt affald i 2010. Rådet inviterer i den forbindelse Kommissionen til, hvis det er relevant og under hensynstagen til subsidaritetsprincippet, at overveje behovet for at fastsætte,:
  - foranstaltninger til forebyggelse af bionedbrydeligt affald
  - foranstaltninger for særskilt indsamling af bionedbrydeligt affald for at garantere en høj kvalitet
  - krav til mærkning og kvalitetskriterier for kompost/genanvendt bionedbrydeligt affald, som påtænkes anvendt til jordbrugsformål for at facilitere håndteringen af kompost/genanvendt bionedbrydeligt affald og bidrage til at stimulere et marked.

3. Europa Parlamentets udtalelser

Europa Parlamentet har endnu ikke udtalt sig om grønbogen.

4. Nærhedsprincippet

Da der er tale om en grønbog, er en vurdering af nærhedsprincippet ikke relevant.

5. Konsekvenser for Danmark

Grønbogen har ingen umiddelbare lovgivningsmæssige, økonomiske, erhvervsadministrative eller miljømæssige konsekvenser, da der er tale om et debatoplæg, som alene indbyder til at afgive høringssvar til Kommissionen. Formandskabets udkast til konklusioner lægger op til en udvidelse i forhold til Grønbogens omfang, herunder at Kommissionen fremsætter et forslag til et direktiv om bionedbrydeligt affald. Såfremt Kommissionen efterfølgende vælger at fremlægge et direktivforslag, vil der i forbindelse hermed blive gennemført en vurdering af forslagets konsekvenser for Danmark.

6. Høring

Grønbogen har været sendt i almindelig høring den 4. februar 2009 med frist til den 23. februar 2009. Der er modtaget høringssvar fra Affald Danmark, DAKOFA (Dansk Kompetencecenter for Affald), Landbrugsrådet og Dansk Landbrug, 3F (Fagligt Fælles Forbund)
Fælles for høringssvarene er, at høringsparterne fremhæver, at behandling af bioaffald som udgangspunkt skal ske på baggrund af affaldshierarkiet, som dog kan fraviges på baggrund af livscyklusbetragtninger/-vurderinger. Endvidere peger flere høringssvar på, at der på EU-niveau kun skal fastsættes minimumskrav til kvaliteten af bioaffald, og det skal således overlades til medlemslandene at kunne fastsætte strengere krav.

Derudover har en række høringsparter meddelt, at de ikke har bemærkninger til Grønbogen om bioaffald. Det drejer sig om; Foreningen af Rådgivende Ingeniører, Genvindingsindustrien,

Byggesocietetet, Forbrugerstyrelsen, Realkreditrådet, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Rigsrevisionen, Finansrådets Hus og Advokatsamfundet. Forbrugerrådet har meddelt, at de ikke har ressourcer til at forholde sig til Grønbogen og derfor hverken kan støtte Grønbogen eller gøre det modsatte.

Affald Danmark bakker i høringssvaret op om principperne i Regeringens affaldsstrategi 2005-08 og tilkendegiver, at friheden til på lokalt niveau at bestemme den bedst egnede behandlingsform bør fastholdes.

Affald Danmark påpeger, at kompost fra affald udgør et marginalt bidrag til jordforbedringstiltag rettet mod landbrugsjord og andre arealer med udpint jord. Affald Danmark mener derfor, at håndtering af bioaffald primært er et affaldspolitisk anliggende og derfor ikke bør underkastes hverken jord- eller landbrugspolitiske dagsordener.

Affald Danmark tilkendegiver, at betegnelsen ”kompost” alene bør bruges om produkter fremstillet af sorteret bioaffald, dvs. alt andet (end kompost baseret på sorteret affald) bør reguleres af affaldslovgivningen og gøres afhængig af brugen og kvaliteten af det areal, hvorpå det spredes. For kompost fremstillet af sorteret affald kan der fastsættes forskellige standarder, der er tilpasset de forskellige anvendelser.

Affald Danmark finder det vigtigt, at der etableres en ramme, der udover at skabe gunstige vilkår for energiudnyttelsen af bioaffald med bestående teknologier, også tillader udvikling af nye teknologier, som f.eks. energilagring i form af produktion af flydende biobrændsler som ethanol og lignende. Affald Danmark understreger, at i forbindelse med fastlæggelsen af de fremtidige bestemmelser vedrørende håndtering af bioaffald vil det være vigtigt at undgå, at disse bestemmelser forhindrer forskning, udvikling og optagelse af nye behandlingsteknologier.

DAKOFA angiver, at i forbindelse med CO_2 opgørelser af affaldsforebyggende initiativer bør opmærksomheden rettes mod en klar skelnen mellem direkte emissioner (fra de aktuelle teknologier), indirekte opstrøms emissioner (forbrug af energi og materialer) og indirekte nedstrøms emissioner (energiproduktion, levering af sekundære materialer mv.). Hvis CO_2 opgørelser ikke klart afspejler opstrøms og nedstrøms reduktionerne, er der risiko for at prioritere affaldsbehandlingsløsninger, der ikke er miljø og klima optimale.

DAKOFA foreslår, at der indføres fælles harmoniserede affaldsafgifter, der følger affaldshierarkiet – dvs. at afgiften stiger, jo lavere man bevæger sig ned i hierarkiet, så afgiften er størst ved deponering, hvorimod genanvendelse er uden afgift. En sådan affaldsafgift måtte ifølge DAKOFA gerne være højere end det danske afgiftsniveau for at få en effektiv virkning. DAKOFA foreslår endvidere, at der eventuelt kan pålægges en vis afgift på genanvendelse for at initiere forebyggelse yderligere.

DAKOFA fremfører, at hvis deponeringsgrænsen skærpes, er en skærpelse på EU-plan at foretrække, hvor de enkelte lande fortsat har mulighed for at skærpe yderligere, hvis de vil. De foreslår, at man alternativt kunne have sanktioner i stedet for øgede krav for medlemslande, der ikke opfylder målene.

DAKOFA peger på fælles oplysning, kampagner og videnformidling som andre virkemidler, der kunne anvendes i forbindelse med at forebygge bioaffald.

DAKOFA nævner, at høje kvalitetsstandarder skal sikre mod spredning af lav kvalitet bioaffald/kompost med risiko for en efterfølgende forurening af jord og grundvand. Endvidere mener DAKOFA, at det er vigtigt at sikre koblingen mellem EU's regelniveau, som et minimumskrav medlemsstaterne kan skærpe, netop med henblik på at beskytte miljø og sundhed, jord og vand. De mener endvidere, at der er behov for, at de enkelte lande kan sætte forskellige beskyttelsesniveauer, da der er meget store forskelle i f.eks. baggrundsværdierne for tungmetaller i de enkelte jorde mv. fra medlemsland til medlemsland. Det betyder ifølge DAKOFA, at de kommende End-of-Waste kriterier for kompost skal være skrappe.

DAKOFA vurderer ikke, at der er lovgivningsmæssige hindringer for at videreudvikle og indføre de nævnte håndteringsmetoder for bioaffald. De vurderer derimod, at gennemførelsen af klimakonventionen indirekte kan være en hindring, idet de direkte energigevinster i den kvotebelagte sektor prioriteres frem for genanvendelse af bioaffald (i den ikke kvotebelagte sektor). Endvidere påpeger DAKOFA, at kulstofbinding i jorden ikke medregnes internationalt, hvilket kan betyde, at genanvendelsen nedprioriteres politisk. Ydermere nævnes det, at den høje husdyrtæthed og deraf følgende ikke bæredygtige næringsstofkoncentration er en barriere for recirkulering af bl.a. fosfor. DAKOFA påpeger derfor, at en ændring af gødningsloven, som forbyder anvendelse af kunstgødning, så længe der er et genbrugeligt fosfor overskud, vil fremme udviklingen betydeligt.

Landbrugsrådet og Dansk Landbrug bemærker, at definitionen på bioaffald ikke omfatter bionedbrydelige materialer fra landbrugsproduktion eller industrielle biprodukter fra eksempelvis slagterier og mejerier.

Det er Landbrugsrådets og Dansk Landbrugs opfattelse, at bioaffald så vidt muligt skal nyttiggøres, således at deponering undgås. Landbrugsrådet og Dansk Landbrug anfører, at Grønbogen bør have et større fokus på teknologiudvikling, der må anses som et centralt element for at sikre øget genanvendelse af bioenergi og en generel mere effektiv affaldsbortskaffelse.

Landbrugsrådet og Dansk Landbrug ønsker, at der sættes større fokus på samtænkningen mellem miljø, energi, klima og økonomi, herunder hvordan der kan laves nye synergieffekter ved håndtering af bioaffald, udbygningen af biologisk affaldsbehandling og udvikling af 2. generations biobrændstoffer. Desuden bør livscyklusbetragtning inddrages til at finde den optimale løsning.

Landbrugsrådet og Dansk Landbrug ønsker strenge og ensartede krav til indhold af tungmetaller eller andre miljøfremmede stoffer i det omfang restprodukter fra biogasanlæg eller kompostering anvendes til jordforbedring.

3F fremfører, at der i Grønbogen ikke er taget hensyn til de negative arbejdsmiljømæssige konsekvenser ved indsamling og håndtering af bioaffald. 3F opfordrer til, at der afsættes midler til undersøgelse af de sundhedsmæssige aspekter ved affaldshåndteringen.

Et rammenotat om grønbogen har været forelagt for miljøspecialudvalget den 5. marts 2009, hvortil der er indkommet bemærkninger fra 3F, Kommunernes Landsforening og Danmarks Naturfredningsforening. 3F henviser til sine tidligere bemærkninger til selve grønbogen som fortsat gældende og præciserer, at der ved håndtering af bioaffald bør ske en sammentænkning mellem arbejdsmiljø, miljø, energi, klima og økonomi med det formål at sikre en bæredygtig håndtering af bioaffald. KL anfører at regulering på EU niveau bør begrænses til overordnede miljømålsætninger, uden at foreskrive bestemte håndteringsformer, samt at videndeling om virkemidler og håndtering af bioaffald – herunder en række danske erfaringer – bør fremmes, således at alle lande bedre kan

forebygge og undgå deponering af ressourcer. DN oplyser at man vil afgive et høringssvar til Kommissionen i fællesskab med andre europæiske miljøorganisationer via EEB.

Formandskabets udkast til rådskonklusioner blev behandlet i miljøspecialudvalget den 3. juni 2009, hvor der ikke indkom bemærkninger.

7. Forhandlingssituationen

Grønbogen har endnu ikke været drøftet i rådsregi. Formandskabet har fremlagt udkast til Rådets konklusioner om grønbogen med henblik på vedtagelse på miljørådsmødet den 25. juni 2009. Formandskabets udkast til Rådets konklusioner har været drøftet på to arbejdsgruppemøder, hvor de har fået en blandet modtagelse. En stor gruppe af medlemslande har presset på for at få ambitiøse konklusioner, der klart tilkendegiver politiske ambitioner om indholdet af et kommende EU direktiv, mens en mindre gruppe medlemslande er skeptiske overfor et kommende bioaffaldsdirektiv. En sidste gruppe – herunder Danmark og Kommissionen har givet udtryk for, at det var vigtigt, at rådskonklusionerne ikke foregriber den analyse, som Kommissionens grønbog om bioaffald satte i gang.

8. Regeringens foreløbige generelle holdning

Grønbogen

Regeringen hilser Kommissionens Grønbog velkomment. Regeringen er enig i Kommissionens betragtning om, at det på grund af medlemsstaternes forskellighed kan være vanskeligt eller lidet hensigtsmæssigt at opstille fælles mål for genanvendelse af bioaffald og samtidig undgå negative miljømæssige, økonomiske og administrative konsekvenser. Regeringen finder derfor, at det er nødvendigt med tilstrækkelig fleksibilitet til, at medlemslandene selv vælger den bedste håndtering af bioaffald i form af forebyggelse, genanvendelse eller forbrænding med energiudnyttelse.

Regeringen lægger vægt på, at Danmark kan opretholde det nuværende høje beskyttelsesniveau for miljø, herunder grundvand og jord samt sundhed, og derfor mener Regeringen, at der kun skal fastsættes minimumskrav til kompost og anvendelsen heraf på EU-niveau, således at der er muligt for Danmark at fastsætte skrappere krav.

Regeringen vil opfordre Kommissionen til også at inkludere arbejdsmiljøet i vurderingen af de sundhedsmæssige virkninger, idet der er generel mangel på solide data baseret på epidemiologiske undersøgelser af sundhedsvirkninger af de forskellige affaldshåndteringsløsninger.

Regeringen vil desuden i sit høringssvar til Kommissionen opfordre til, at Kommissionen tager initiativer til fælleseuropæiske tiltag til affaldsforebyggelse, hvor det er relevant med en fælleseuropæisk indsats. Derudover vil regeringen opfordre Kommissionen til at inkludere bioaffald i arbejdet med at tilvejebringe et system til udveksling af oplysninger om bedste praksis for så vidt angår affaldsforebyggelse og i arbejdet med at udarbejde vejledende retningsliner for forebyggelsesprogrammer i overensstemmelse med det nye affaldsdirektivs artikel 29, stk.5.

Regeringen vil ligeledes opfordre Kommissionen til at have større fokus på teknologiudvikling for behandling af bioaffald.

Endelige er det Regeringens holdning, at grænsen for den mængde bionedbrydeligt affald, det er tilladt at deponere, med fordel kan skærpes på EU plan.

Regeringens holdning til de stillede spørgsmål i Grønbogen

Spørgsmål 1 - Bedre forebyggelse af affald:
Affaldsforebyggelse ligger øverst i EU's affaldsbehandlingshierarki. Hvilke specifikke foranstaltninger til forebyggelse af bioaffald vil der efter Deres mening kunne træffes på EU-plan?

Svar:
I Danmark har der tidligere været kampagner om hjemmekompostering, hvor husholdningerne er blevet opfordret til selv at kompostere haveaffaldet og den vegetabilske del af madaffaldet. På den måde sparer man indsamling og behandling af affaldet, og ressourcerne i affaldet udnyttes i haven. Beslutningen om et tiltag om hjemmekompostering eller lignende tiltag bør ligge i den enkelte medlemsstat, og ikke være et krav på EU-plan.

Generelt er det nødvendigt med et kendskab til både forbrugernes, industriens og detailhandlens håndtering og anvendelse af madvarer for at kunne fokusere en forebyggelsesindsats på de områder, hvor man opnår den største gevinst. Flere medlemslande har lavet forskellige undersøgelser om disse emner, senest den britiske undersøgelse om hvor meget madaffald, der smides ud.

Danmark vil opfordre Kommissionen til at tage initiativ til at samle den eksisterende viden fra medlemslandene og på baggrund af denne viden identificere hvilke områder, det bedst kan betale sig at fokusere på og foreslå konkrete tiltag - det kunne f.eks. være rettet mod detailhandlens tendens til at lave tilbud og rabatter, der resulterer i, at der indkøbes mere mad, end der anvendes i husholdningerne. Dette kunne behandles i forbindelse med gennemførelse af det nye affaldsdirektivs artikel 29, stk. 5, hvorefter Kommissionen skal tilvejebringe et system til udveksling af oplysninger om bedste praksis for så vidt angår affaldsforebyggelse og udarbejde retningsliner med henblik på at bistå medlemsstaterne i udarbejdelse af programmerne.

Herudover vil Danmark opfordre Kommissionen til at tage initiativer til fælleseuropæiske tiltag til affaldsforebyggelse, hvor der er relevant med en fælleseuropæisk indsats. Dette kunne f.eks. være fødevareproducenternes emballering af madvarer.

Spørgsmål 2 - Begrænsning af deponering:
Er der efter Deres mening fordele eller ulemper forbundet med yderligere at skærpe grænsen for den mængde bionedbrydeligt affald, som det nu er tilladt at deponere ifølge EU-direktivet om deponeringsanlæg? Hvis ja, bør dette gøres på EU-plan eller snarere afgøres af medlemsstaterne?

Svar:
I Danmark er der i en lang årrække arbejdet aktivt med at minimere mængden af bionedbrydeligt affald på deponeringsanlæggene, og det har siden 1997 ikke været tilladt at deponere bionedbrydeligt affald, der er egnet til genanvendelse eller forbrænding.

Det er den danske holdning, at ud fra såvel sikkerhedsmæssige årsager samt miljø- og klimahensyn kan grænsen for den mængde bionedbrydeligt affald, det er tilladt at deponere, med fordel skærpes på EU plan.

Spørgsmål 3- Behandlingsmuligheder for bioaffald:
Hvilke behandlingsmuligheder for bioaffald, der ikke føres til deponering, synes De bør fremmes, og hvad er de vigtigste fordele ved disse muligheder? Mener De, at man ved valget af

behandlingsmetode for bioaffald, der ikke føres til deponering, i højere grad bør tage hensyn til undersøgelser baseret på livscyklusvurderinger?

Svar:
Valg af behandling af bioaffald bør træffes på baggrund af affaldshierarkiet og med mulighed for afvigelse af hierarkiet i de tilfælde, hvor det er begrundet af hensyn til livcyklus-tankegangen vedrørende de samlede konsekvenser af produktion og håndtering af den specifikke type affald.

I Danmark komposteres over 90 % af have/park affaldet. Over 90 % af det organiske affald fra industrien (eksklusiv animalsk affald og madaffald fra storkøkkener) genanvendes enten i form af at det substituerer råvarer, bioforgasses eller anvendes som gødning på landbrugsjord. Affald fra detailhandlen indsamles i nogle tilfælde separat, men indsamles også med dagrenovationen og forbrændes med energiudnyttelse. Den præcise fordeling af behandling af detailhandlens bioaffald kendes ikke, idet der ikke foreligger en opgørelse over den del af affaldet, der bortskaffes med dagrenovation.

Der har i Danmark tidligere været krav til særskilt indsamling af storkøkkenaffald og anvendelse til f.eks. dyrefoder. Dette krav blev ophævet i 2002 på grund af Europa-parlamentets og Rådets forordning (EF) Nr. 1774/2002 af 3. oktober af 2002 om sundhedsbestemmelser for animalske biprodukter, som ikke er bestemt til konsum (biproduktforordningen) og genanvendelsen vurderes efterfølgende at være faldet. I dag kan affaldet bioforgasses efter biproduktforordningen eller forbrændes med energiudnyttelse sammen med husholdningernes affald. Fordelingen af affaldet mellem de to behandlingsmetoder kan ikke opgøres, idet der ikke foreligger en opgørelse over den del, der bortskaffes med dagrenovation. Animalsk affald fra industrien indsamles separat og behandles efter reglerne i biproduktforordningen.

Der er i Danmark foretaget en vurdering af, hvorvidt det samfundsøkonomisk og miljømæssigt er hensigtsmæssigt at indsamle organisk dagrenovation fra husholdninger særskilt med henblik på kompostering eller bioforgasning frem for at forbrænde det (med resten af dagrenovationen) på dedikerede danske forbrændingsanlæg. Vurderingen viste, at det i forhold til den nuværende praksis på de danske forbrændingsanlæg miljømæssigt og samfundsøkonomisk set ikke er hensigtsmæssigt at foretage særskilt indsamling og biologisk behandling af denne type husholdningsaffald. Der kan dog i nogle tilfælde være lokale forhold, som kan ændre ved konklusionen. Derfor er det i Danmark i dag lagt ud til kommunerne at afgøre, om bioaffaldet skal indsamles separat. Fordelingen af affaldet mellem genanvendelse og forbrænding kan ikke opgøres, idet der ikke foreligger en opgørelse over den del af bioaffaldet, der bortskaffes med dagrenovation.

Spørgsmål 4 – Bedre energiudnyttelse:
Kan energiudnyttelse af bioaffald efter Deres mening yde et værdifuldt bidrag til bæredygtig ressource- og affaldshåndtering i EU og til opfyldelse af EU's mål for vedvarende energi på en bæredygtig måde, og hvis ja, på hvilke vilkår?

Svar:
I Danmark anvendes størstedelen af den organiske del af dagrenovationen fra husholdningerne og servicesektoren til energiudnyttelse, idet denne fraktion forbrændes på danske affaldsforbrændingsanlæg, der leverer el og varme til el- og fjernvarmenettene. Hvis affald forbrændes på effektive anlæg, der producerer både el og varme, kan det således bidrage til opfyldelse af EU’s mål for vedvarende energi.

Den del af det kildesorterede organiske dagrenovation, der bioforgasses, bidrager til opfyldelse af målene for vedvarende energi, da gassen udnyttes til energiformål. Da fermentatet (det afgassede materiale) for størstedelens vedkommende anvendes til jordbrugsformål, bidrager bioforgasningen indirekte til energibesparelser, idet der spares energi til produktion af kunstgødning.

Spørgsmål 5 – Øget genanvendelse:
Er der efter Deres mening behov for at fremme genanvendelse af bioaffald (dvs. fremstilling af kompost eller anvendelse af komposteret materiale til jordforbedring), og hvis ja, hvordan? Hvordan kan der skabes synergi mellem genanvendelse af bioaffald og energiudnyttelse? Fremlæg venligst dokumentation.

Svar:
Det vurderes, at der i Danmark er en relativ høj genanvendelse af den samlede bioaffaldsmængde, jf. ovennævnte besvarelse af spørgsmål 3.

Danmark er enig i Kommissionens betragtning om, at det på grund af medlemsstaternes forskellighed kan være vanskeligt eller lidet hensigtsmæssigt at opstille fælles genanvendelsesmål for alle og samtidige undgå negative miljømæssige, økonomiske og administrative konsekvenser. Danmark finder derfor, at det er nødvendigt med tilstrækkelig fleksibilitet til, at medlemslandene selv vælger den bedste håndteringsløsning for hver enkelt situation.

Spørgsmål 6.- Til fremme af anvendelsen af kompost/fermentat:
Spørgsmål 6.1- Kvalitetsstandarder for kompost som produkt:
– Bør der udelukkende fastsættes kvalitetsstandarder for kompost som et produkt eller også for kompost af ringere kvalitet, som stadig henhører under affaldsordningen (f.eks. til anvendelsesformål, der ikke er knyttet til fødevareproduktion)?

Svar:
Danmark har et højt beskyttelsesniveau for miljø, herunder grundvand og jord samt sundhed. Beskyttelsen af grundvandet er højt prioriteret, da hovedparten af det danske drikkevand er baseret på grundvand, som underkastes en simpel behandling i form af iltning og filtrering. Jorden skal beskyttes af hensyn til grundvandet og menneskers sundhed. Herudover kan det nævnes at baggrundsværdien for tungmetaller i de danske jorde er lavere end i mange andre medlemslande. Derfor har Danmark fastsat strenge krav til anvendelse af slam, kompost mv. til jordbrugsformål for at sikre, at der ikke sker en forurening af jord og grundvand med uønskede stoffer.

Det er derfor meget væsentligt for Danmark at kunne opretholde det høje beskyttelsesniveau for jord og grundvand, og derfor mener Danmark, at der kun skal fastsættes minimumskrav til kompost og anvendelsen heraf i EU.

Spørgsmål 6.2- Regler for anvendelse af kompost/fermentat:
– Bør der fastsættes regler for anvendelsen af kompost/fermentat (f.eks. grænser for koncentrationen af forurenende stoffer i kompost/fermentat og jord, hvorpå kompost/fermentat spredes)?

Svar:
I Danmark er anvendelse af kompost reguleret i bekendtgørelsen om anvendelse af affald til jordbrugsformål, hvori der er fastsat grænseværdier for tungmetaller, miljøfremmede stoffer samt hygiejniske anvendelsesrestriktioner og begrænsning i næringsstoftilførsel. Desuden er der fastsat grænseværdier for tungmetaller i jord. Bekendtgørelsen medsendes til Kommissionen.

Spørgsmål 6.3 - Forureningsstoffer og koncentrationer:
– Hvilke forureningsstoffer og koncentrationer bør disse standarder baseres på?

Svar:
Danmark ønsker ikke standarder, men kun minimumskrav for forureningsstoffer. Det kunne være minimumskrav for mikrobiologiske parametre, miljøfremmede stoffer som f.eks. DEHP og NPE og tungmetaller som cadmium, kobber, nikkel, zink, kviksølv og bly.

Koncentrationer for forureningsstofferne skal være baseret på en miljø- og sundhedsmæssig vurdering, og det skal være muligt for medlemslandene at tage nationale hensyn, hvor der er behov.

Spørgsmål 6.4 - Kompost/fermentat fra blandet affald:
– Hvilke argumenter er der for/mod anvendelse af kompost (fermentat) fra blandet affald?

Svar:
Som udgangspunkt ønsker Danmark alene at genanvende kildesorteret bioaffald. Danmark har tidligere anset det for vanskeligt at opnå en høj kvalitet af kompost på grund af urenheder, såfremt der ikke blev foretaget en kildesortering. Danmark vil ikke udelukke, at senere års indsats for at fjerne uønskede stoffer/materialer i affald f.eks. ved producentansvar for batteri og WEEE, har betydet, at kvaliteten af kompost fra blandet affald er blevet forbedret. Det er Danmarks opfattelse, at hvis det danske krav om kildesortering skal fraviges, bør det undersøges, om kompost fra blandet affald kan opnå samme kvalitet som kompost fra kildesorteret bioaffald.

Spørgsmål 7 - Driftsstandarder for små anlæg:
Er der tegn på, at der er huller i de nuværende lovrammer for driftsstandarderne for anlæg, som ikke falder ind under IPPC-direktivet, og hvis ja, hvordan skal disse huller stoppes?

Svar:
I Danmark stilles der krav om godkendelse af komposteringsanlæg, der modtager 100 tons pr år eller derover. Grænsen for kravet om godkendelse af biogasanlæg er i Danmark 30 tons pr. dag eller derover.

Anvendelse af kompost/fermentat til jordbrugsformål er i Danmark reguleret i bekendtgørelse om anvendelse af affald til jordbrugsformål, og i denne bekendtgørelse stilles hygiejnekrav forud for anvendelsen.

Spørgsmål 8- Andre anvendelser af bioaffald:
Hvad er fordelene og ulemperne ved de ovennævnte håndteringsmetoder for bioaffald? Er der efter Deres mening lovgivningsmæssige hindringer for videreudvikling og indførelse af disse metoder?

Svar:
Danmark finder, at det er vigtigt, at der afsættes økonomiske midler til forskning og udvikling af nye behandlingsteknologier for bioaffald, og at vurdering af såvel eksisterende som fremtidige behandlingsteknologier bør ske ud fra en livscyklusbetragtning.

Danmark har lavet en samfundsøkonomisk analyse af øget genanvendelse af organisk dagrenovation, der er baseret på en livscyklusvurdering. Rapporten medsendes til Kommissionen.

<u>Øvrige bemærkninger</u>

I øvrigt finder Danmark at, det i definitionen af bioaffald ikke fremgår klart, om organisk affald fra industrien, herunder animalsk affald er omfattet, idet betydningen af *lignende* er uklar (def: bionedbrydeligt have- og parkaffald, mad- og køkkenaffald fra husholdninger, restauranter, cateringfirmaer og detailforretninger samt *lignende* affald fra fødevareforarbejdnings-virksomheder). Danmark vil opfordre Kommissionen til at tage stilling til om f.eks. affald fra slagterier hører under definitionen.

Formandskabets udkast til rådskonklusioner
Regeringen er positiv overfor Formandskabets udkast til konklusioner om Grønbogen.

Regeringen lægger afgørende vægt på, at rådskonklusionerne ikke lægger op til, at medlemsstaterne fratages muligheden for selv at regulere kompost af lav kvalitet så man kan opretholde det nuværende høje danske beskyttelsesniveau for miljø, herunder grundvand og jord samt sundhed.

Regeringen lægger vægt på, at eventuelle foranstaltninger for særskilt indsamling af bionedbrydeligt affald sker under hensyntagen til subsidaritetsprincippet.

PUNKT 4

Forslag til rådskonklusioner vedr. midtvejsevaluering af implementering af EU's Biodiversitetshandlingsplan og EU-strategi for invasive arter.

Doc 8216/09

Vedtagelse af konklusioner

- Nyt notat

Resume

I rådskonklusionerne fremhæves Natura2000 netværkets vigtige rolle i EUs biodiversitetspolitik og Rådet henstiller Kommissionen og medlemsstaterne til at færdiggøre i 2010 Natura2000 indsatsen på land og at styrke og færdiggøre indsatsen på havet i 2012. Rådet vurderer, at der er et behov for forbedret måling af EU finansieret støtte til biodiversitet, specielt fra landbrugs og regionalpolitikken. Rådet opfordrer også Kommissionen og medlemsstaterne til yderligere at styrke integration af biodiversitet i politikker og programmer i relevante sektorer på nationalt såvel som EU niveau. Rådet ønsker endvidere plantesundhedsreglerne brugt som et af virkemidlerne til at undgå og bekæmpe invasive arter.

I relation til EUs og medlemslandenes bistandssamarbejde understreges behovet for at strømline, at der gennemføres VVM (Vurdering af Virkninger på Miljøet) og strategisk miljøvurdering af planer og programmer. Vedrørende biodiversitet i relation til klimaforandringerne efterspørger Rådet større synergi mellem indsatsen for klimaændringstilpasninger, afværgeforanstaltninger og beskyttelsen af biodiversiteten.

Hvad angår invasive arter påpeger Rådet, at dette er en stigende trussel mod den biologiske mangfoldighed, økonomien og menneskers sundhed. Kommissionen anmodes derfor om at udarbejde en EU strategi om invasive arter frem mod 2010, der inddrager anbefalingerne i Biodiversitetskonventionen og Bern-konventionen. Rådet beder endvidere Kommissionen og medlemslandene om at søge at vurdere invasive arters påvirkning af fremtidige politiske initiativer på EU og nationalt plan indenfor handels- og landbrugspolitik.

1. Status

Formandskabet sendte den 31. marts 2009 ovennævnte forslag til Rådet.
Formandskabet har sat forslaget på dagsordenen for rådsmøde (miljø) den 25. juni 2009 med henblik på vedtagelse.

Forslaget afspejler Kommissionens midtvejsevaluering fra december 2008 af medlemsstaternes og Fællesskabets indsats i relation til 2010 målet og den biodiversitetshandlingsplan i form af en meddelelse, som Kommissionen vedtog i maj 2006. I meddelelsen redegøres for, hvordan Fællesskabet kan leve op til stats- og regeringsledernes mål fra 2001 (Göteborg) om at stoppe tabet i biodiversitet i EU i 2010 samt den senere globale tilslutning til det globale mål om en betydelig reduktion af tabet i biodiversitet i 2010. I meddelelsen identificeres 10 målsætninger indenfor 4 politikområder med dertil knyttede handlinger samt 4 understøttende foranstaltninger. Handlingerne

er samlet i en handlingsplan, som er rettet mod såvel handlinger på fællesskabsniveau som medlemsstatsniveau.

Miljøministerrådet anerkendte i december 2006 meddelelsen. Kommissionen offentliggjorde den 16. december 2008 status for implementeringen af handlingsplanen i omtalte meddelelse om midtvejsevaluering af handlingsplanen for biodiversitet og 2010 målet. Kommissionen konkluderer, at EU ikke vil nå 2010 målet, medmindre der gøres en betydelig forøget indsats i løbet af de næste 2 år. Miljøministerrådet vedtog den 2. marts 2009 bidrag til rådskonklusioner til topmødet for Stats- og regeringscheferne (DER) i marts 2009. Rådet udtrykker i den forbindelse stærk bekymring over resultatet i midtvejsevalueringen og opfordrer til en betydelig større indsats for biodiversiteten. Rådet anmoder endvidere Kommissionen om at opdatere status og trends inden udgangen af 2009 med henblik på inden medio 2010 at fastlægge vision og milepæle for biodiversitet efter 2010.

I henhold til invasive arter fremsendte Kommissionen den 3. december 2008 til Rådet meddelelse om en EU strategi for invasive arter, hvor Kommissionen angiver 4 indsatsmuligheder, herunder A) Status quo, B) optimering af anvendelsen af de nuværende retlige instrumenter sammen med frivillige tiltag, B+) Tilpasning af gældende lovgivning og C) En overordnet invasiv arts-specifik retsakt. Nærværende rådskonklusioner forholder sig således til nævnte indsatsmuligheder. Rådet anmoder Kommissionen om at opdatere status og trends inden udgangen af 2009 med henblik på inden medio 2010 at fastlægge en vision og nogle milepæle for biodiversitet i EU. Hensigten er, at kunne bidrage til en global vision for biodiversitet efter 2010, som skal drøftes på biodiversitetskonventionens 10. partsmøde i Japan 2010.

2. Formål og indhold

Biodiversitet 2010

Rådet fremhæver den vigtige rolle, som Natura 2000 spiller i EUs biodiversitetspolitik, og henstiller Kommissionen og medlemsstaterne til i 2010 at færdiggøre Natura2000 indsatsen på land og at styrke og færdiggøre indsatsen på havet i 2012. Rådet noterer sig med stor alvor, at 50 % af alle arter og 80% af alle naturtyper er i ugunstig bevaringsstatus og ser frem til Kommissionens opdaterede information om status og trends for biodiversiteten ved udgangen af 2009, som angivet i DER konklusionerne fra 2.marts 2009.

Rådet vurderer, at der er et behov for at forbedre måling af EU-finansieret støtte til biodiversitet, specielt fra landbrugs og regionalpolitikken, og beder Kommissionen om - i samarbejde med medlemsstaterne – at vurdere om den integrerede tilgang til finansiering af Natura2000 har været tilstrækkelig til effektivt at implementere netværket. Rådet understreger, at der er behov for midler til biodiversitet i EUs kommende budget-gennemgang og opfordrer samtidig til at de eksisterende muligheder i landdistriktspolitikken udnyttes til at styrke biodiversitetsbeskyttelsen og i den fælles landbrugspolitik (CAP) at anvende kryds-overensstemmelses metoden. Rådet minder om rådskonklusionerne fra 29. september 2008 vedr den fællesfiskeripolitiks rolle i gennemførelse af en økosystemtilgang til forvaltning af havet, og ser positivt på fremskridt vedrørende implementering af økosystemtilgangen i forvaltningen af det marine miljø under den fælles fiskeripolitik.

Rådet opfordrer også Kommissionen og medlemsstaterne til yderligere at styrke integration af biodiversitet i politikker og programmer i relevante sektorer på nationalt såvel som EU niveau. Rådet ser positivt på, at EUs oversøiske territorier frivilligt implementerer biodiversitetshensyn inspireret af EUs naturbeskyttelsespolitik, herunder Natura2000.

Rådet noterer sig de første resultater af studiet af økonomien i økosystemer og biodiversitet (TEEB), som har til hensigt at fremme forståelsen af den egentlige værdi, vi får fra naturen. I relation til EUs bistandssamarbejde er der behov for at sikre, at der gennemføres VVM og strategisk miljøvurdering af planer og programmer i relation til miljøfølsomme bistandstiltag finansieret af såvel medlemsstater som af Kommissionen.

I december 2008 vedtog Rådet konklusioner om udfordringerne ved afskovning og skovforringelse som en måde at håndtere klimaændringerne og biodiversiteten på. Rådet er dybt bekymrede over, at de tropiske skove, som er levested for halvdelen af alle landbaserede arter forsvinder med 13 millioner hektar årligt. Rådet ønsker at gentage behovet for hurtig og effektiv handling for at stoppe tabet.

Rådet efterspørger større synergi mellem indsatsen for klimaændringstilpasninger, afværgeforanstaltninger og beskyttelsen af biodiversiteten. Anvendelsen af afgrøder til biomasseproduktion er bekymrende, og risikoen for, at arealer til biomasseproduktion vil have negative effekter på biodiversiteten er til stede, omend biomassen erstatter fossile brændsler og derved reducerer de globale drivhusgasser, hvis der ikke er de fornødne miljøkrav til produktion.

Der er behov for at sikre finansiering af forskning i biodiversitet i medlemslandene og i Fællesskabet, og at det må reflekteres fuldt ud i det europæiske forsknings- og teknologiudviklingsprogram og politik. Rådet er bekymret over, at finansiering af moniteringen af biodiversiteten halter bagud i forhold til øvrige nationale moniteringsopgaver på miljøområdet og opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at øge den væsentligt. Rådet er tilfreds med indsatsen med at strømline europæiske biodiversitetsindikatorer (SEBI- 2010), men understreger, at de bør kompletteres med eksisterende indikatorer, som er designet til at vurdere fremskridt i sektorpolitikerne. Rådet inviterer medlemslandene til at rapportere SEBI 2010 indikatorerne inden udgangen af 2010 og beder Kommissionen om at lave en rapport medio 2011.

Kommissionen opfordres til at fortsætte etableringen af en teknisk EU platform for erhvervslivet vedrørende biodiversitet, og Rådet tilskynder medlemslandene til at udvikle partnerskaber med erhvervslivet om støtte til beskyttelse og bæredygtig anvendelse af biodiversitet.

Rådet gentager vigtigheden af at øge kendskabet til værdien af biodiversitet blandt interessenter og den generelle offentlighed og tilskynder til yderligere kampagner herom i medlemslandene og i Kommissionen. Rådet opfordrer til at udnytte 2010, FNs internationale år for biodiversitet, fuldt ud til at fremme kendskab og viden og globale handlinger på alle niveauer.

Invasive arter

Rådet påpeger, at invasive arter er en stigende trussel mod den biologiske mangfoldighed, økonomien og menneskers sundhed. De årlige omkostninger ved invasive arter anslås til mindst 12,7 mia. Euro i EU. Det understreges, at samarbejde mellem medlemslandene og Kommissionen er nødvendig for en succesfuld indsats mod invasive arter.

Det fremhæves, at invasive arter ofte er introduceret bevidst, og at der er behov for regulering af introduktionsvejene. Det bemærkes, at lovgivning vedrørende invasive arter er spredt og mangler sammenhæng både på EU-niveau og hos de enkelte medlemslande.

Kommissionen anmodes om frem mod 2010 at udarbejde en EU strategi om invasive arter der inddrager anbefalingerne i Biodiversitetskonventionens beslutninger og i den Europæiske strategi udarbejdet under Bern-konventionen. Det påpeges, at denne strategi, der også kan indeholde nye lovgivningselementer, skal indeholde følgende elementer: i) forebyggelse og informationsudveksling, ii) tidlig og hurtig sporing, varsling og indsats, og iii) overvågning, kontrol og indeslutning over lang tid.

Strategien bør indeholde en omfattende opgørelse over invasive arter i Europa (baseret på det EU finansierede projekt DASIE's liste) og metoderne til risikoanalyse for uønskede arter (Pest Risk Analysis) som de f.eks. beskrives i den internationale plantebeskyttelses konventions (IPPC) internationale standarder for at reducere risikoen for tilsigtet og utilsigtet introduktion af fremmede arter.

De eksisterende EU-regler på plantesundhedsområdet er ikke egnede til at håndtere et bredt spektrum af truslerne fra invasive arter, men disse eksisterende og veletablerede internationale plantesundhedsregler bør udnyttes i videst muligt omfang til at undgå og bekæmpe invasive arter.

Der er akut behov for, at Kommissionen og medlemslandene i fællesskab udvikler et system til tidlig varsling og hurtig indsats. Dette kan ske ved at opdatere lister over invasive arter og samarbejde om biosikkerhed og kontrolforanstaltninger inden for EU og med nabolande.

Rådet påpeger samspillet mellem den fremtidige spredning af invasive arter og klimaændringer, der vil blive fulgt af ændringer i jordbrugets anvendelse af nye arter og varieteter, Rådet inviterer Kommissionen og medlemslandene til at søge at vurdere påvirkningen på invasive arter af fremtidige EU og nationale policy initiativer samt handels- og landbrugs politik.

Endvidere lægger Rådet vægt på betydningen af at tage eksisterende finansieringskilder til forskning, overvågning og bekæmpelse af invasive arter samt internationalt samarbejde om invasive arter i betragtning, samt på medlemslandenes rolle i arbejdet med at øge offentlighedens opmærksomhed og ansvarlighed og sikre offentlighedens deltagelse og engagement.

3. Europa Parlamentets udtalelser

Europa Parlamentet skal ikke udtale sig om rådskonklusionerne.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Konsekvenser for Danmark

Forslaget har ikke konsekvenser for dansk ret eller andre lovgivningsmæssige konsekvenser. Forslaget har ikke umiddelbart økonomiske og erhvervsøkonomiske eller statsfinansielle konsekvenser, ligesom det ikke i sig selv har konsekvenser for beskyttelsesniveauet.

I det omfang man fra dansk side imødekommer Rådets opfordring om at øge finansieringen til overvågning af biodiversitet vil det medføre statsfinansielle konsekvenser, som vil skulle finansieres efter gældende retningslinjer.

Afhængigt af ambitionsniveauet vil øget overvågning, kontrol og bekæmpelse have økonomiske konsekvenser. Flere lande, herunder Danmark, har præciseret, at de internationale plantesundhedsregler skal udnyttes til at undgå og bekæmpe invasive arter.

6. Høring

Forslaget har været forelagt Miljøspecialudvalget den 3. juni, hvilket har givet anledning til følgende bemærkninger:

Landbrugsrådet bemærkede i henhold til krydsoverensstemmelse, at dette indgik i EU's reform af den fælles landbrugspolitik, og at det i den forbindelse var vigtigt at målrette relevante tiltag som en del af en samlet indsats med henblik på at tage hånd om biodiversiteten.

7. Forhandlingssituationen

Forslaget har været behandlet i Rådets miljøgruppe den 6. april og den 11. maj, hvor der var generel opbakning til rådskonklusioner om dels midtvejsevalueringen og dels invasive arter. Mange delegationer ønskede teksten markant styrket i Biodiversitetshandlingsplanen og invasive arter, mens få delegationer ønskede at svække rådskonklusionerne.

8. Dansk holdning

Danmark støtter generelt, at Rådet angiver retningslinjer for Kommissionens videre arbejde med Biodiversitetshandlingsplanen baseret på Kommissionens analyse i midtvejsevalueringen af handlingsplanen og i relation til invasive arter.

Danmark er enig i Natura2000 netværkets store betydning for biodiversitetspolitikken i EU og støtter opfordringen til at færdiggøre indsatsen så dette gennemføres i hele EU og arbejde for, at medlemslandene opfordres til at arbejde for at genoprette, og opretholde en gunstig bevaringsstatus for arter og naturtyper.

Danmark finder det ikke hensigtsmæssigt, at de enkelte rådsformationer forsøger at præjudicere udfaldet af forhandlingerne om de kommende finansielle perspektiver ved at udtale sig om hvilke politikområder der bør opprioriteres efter 2014.

Danmark kan støtte, at Rådet understreger behovet for udviklingen af en global biodiversitetsvision og post 2010 mål med henblik på vedtagelse på FN's generalforsamling i september 2010 samt behovet for senest medio 2010 at fastlægge en vision og målsætning for bevaring og bæredygtigt forbrug af biodiversitet i EU post 2010.

Danmark er enig i Kommissionen udarbejder en rapport ved udgangen af 2009 om status for og udviklingen i biodiversiteten, og ønsker at det understreges, at klare og målrettede foranstaltninger for arter og naturtyper har vist sig at være effektive instrumenter til reduktion af tab i biodiversitet. Danmark vil også arbejde for, at Kommissionen afrapporterer SEBI- 2010 indikatorerne ved udgangen af 2009 baseret på de foreliggende data.

Danmark finder det relevant, at Kommissionen bliver i stand til at bestemme, hvor meget støtte der opnås til biodiversitet fra såvel landbrugspolitikken som regionalpolitikken. Baseret på erfaringerne fra midtvejsevalueringen vil Danmark arbejde for, at Kommissionen inden for den fælles fiskeripolitik også bliver i stand til at måle de midler, der understøtter biodiversitetshensyn.

Danmark vil aktivt støtte, at der skabes større synergi mellem indsatsen for klimatilpasning og afværgeforanstaltninger og beskyttelsen af biodiversitet, og at medlemslandene opfordres til at vedtage foranstaltninger til bevaring og forbedring af økosystemerne. Danmark finder anledning til at præcisere, at erstatning af fossile brændstoffer med produktion af biobrændsler ikke nødvendigvis medvirker til en begrænsning af CO2 udledningen. Danmark vil arbejde for, at vigtigheden af bæredygtighedskriterier der tager hensyn til biodiversiteten, ved anvendelse af biobrændstof og biomasseproduktion understreges.

Kommissionens midtvejsevaluering henviser til, at Kommissionens hvidbog om klimatilpasning vil lægge op til etablering af ”grønne infrastrukturer”. Danmark vil arbejde for, at Rådet - i tråd med Kommissionens hvidbog om klimatilpasning – tilkendegiver sin støtte til etablering af grønne infrastrukturer med fokus på forvaltning og bevarelse af vand og landressourcer samt biologiske ressourcer med det formål at opretholde og genskabe sunde effektivt fungerende og klimamodstandsdygtige økosystemer. Denne tilgang vil kunne resultere i en række win-win situationer, der foruden at standse tabet af biodiversitet og økosystemforringelser også kan være mere omkostningseffektive end traditionelle infrastrukturelle anlægsforanstaltninger mv.

Danmark vil lægge vægt på, at biodiversitetshensyn styrkes i sektorpolitikkerne, så det bl.a. reflekteres i målene for disse politikker. Ifølge Kommissionens midtvejsevaluering savnes der viden om omfanget af dette. Danmark vil derfor arbejde for, at det på Fællesskabs niveau bliver muligt at måle integrationen af biodiversitet i andre sektorpolitikker, herunder specielt landbrug, fiskeri og transport.

Danmark støtter, at medlemstaterne og Kommissionen opfordres til at forstærke kommunikationsindsatsen med henblik på beskyttelse af biodiversitet og vil lægge vægt på, at erfaringerne fra den internationale Naturbeskyttelsesorganisations, IUCNs Countdown 2010 initiativ bør inddrages i kommunikationsindsatsen efter 2010

Danmark støtter, at Rådet gentager sin bekymring over den globale afskovning med særligt fokus på troperne, hvor problemet er mest udtalt (udtrykt i tidligere rådskonklusioner om afskovning fra december 2008). Fokuseringen på bruttoafskovningen som en særligt alvorlig årsag til og indikator for tab af biodiversitet bør fastholdes.

Danmark støtter, at der i relation til udviklingsbistand laves miljøvurderinger og vurdering af virkningerne på miljøet ved planlægning af konkrete projekter. Disse vurderinger gennemføres i stort omfang i dag, men langt fra alle behandler biodiversitetseffekterne. Danmark vil derfor arbejde for at, at det præciseres, at disse analyser og vurderinger skal indeholde vurdering af effekterne på biodiversiteten.

Danmark støtter, at biodiversitetens betydning for fattigdomsbekæmpelse understreges inden for rammen af Paris-erklæringen, hvorefter Fællesskabet vil støtte den indsats, som dets partnerlande gør for at integrere miljøet i udviklingsprocessen og hjælpe dem med at øge deres kapacitet til at gennemføre multilaterale aftaler, herunder bl.a. støtte til gennemførelse af biodiversitetskonventionen (CBD) som et middel til at standse tabet af biodiversitet.

Danmark støtter endvidere i hovedtrækkene de forslag, der er lagt frem af Formandskabet vedrørende EU strategi om invasive arter. Danmark vil arbejde for, at Rådet beder Kommissionen om i 2009 nærmere at uddybe fordele og ulemper i mulighederne i forhold til håndtering af invasive arter (B, B+ og C), særlig for så vidt angår de administrative, økonomiske og naturmæssige konsekvenser.